

laški bilten

št. 79/ 17. avgust 2020

NEURJI V NAŠI OBČINI ... STR. 3

NOVO NOGOMETNO IGRIŠČE V REČICI ... STR. 4

NA VALETI PODELJENA PRIZNANJA ZLATIM UČENCEM ... STR. 6

LAŠKO IN CVETJE ... STR. 14

RAZPIS ZA PRIDOBITEV KOLEKTIVNE BLAGOVNE ZNAMKE OKUSITI LAŠKO ... STR. 17

FESTIVAL ROMANICA ANTIQUA ... STR. 26

DEJSTVA O COVID-19 ... STR. 29

VRTEC LAŠKO PREJEL CERTIFIKAT VODA IZ PIPE ... STR. 41

EKO OBLEKA ZA PRIHODNOST PLANETA ... STR. 50

PORTRET MARKACISTA JURIJ VIDECA ... STR. 55

Osnovni podatki o glasilu

Odgovorna urednica:

Tanja Grabrijan

Pomočnica odgovorne urednice,

oglasno trženje: Stanka Jošt

Tehnični urednik: Tomaž Koprivc

Uredniški odbor:

Nina Pader Topole, Rok Deželak,
Nika Teraž, Miha Gartner, Tomaž Majcen

Izdajatelj: Občina Laško,

Mestna ulica 2, 3270 Laško

Naslov uredništva:

Laški bilten – Občina Laško,
Mestna ulica 2, 3270 Laško
tel. 03 7338 712,
faks 03 7338 740

internet: www.lasko.si

e-naslov: bilten@lasko.si

Lektoriranje: Mojca Knez Jovan

Grafična priprava in tisk:

Present, d. o. o.,
Dolenjska c. 43, 1000 Ljubljana

Naklada: 5.150 izvodov

Brezplačen izvod glasila prejme vsako gospodinjstvo v občini. Glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva RS za kulturo pod zap. št. 1191.

Fotografija na naslovnici:

Ana Rajh:
Miina mandala iz naravnih materialov

Naslednja številka predvidoma izide **15. oktobra 2020.**

Prispevke in oglase je treba oddati do **30. septembra 2020** na e-naslov bilten@lasko.si.

RADIJSKA ODDAJA ŽUPANOVA URA

Župan Franc Zdolšek je gost na **Radiu Celje** vsak prvi ponedeljek v mesecu ob 14.20. Naslednja oddaja 5. oktobra 2020.

Na radiu **Aktual Kum** bo občinski utrip župan predstavil 26. avgusta 2020 [zadnja sreda v mesecu].

UVODNIK

Še eno lepo poletje. Hum se še vedno dviguje nad mestom in na njega se da še vedno povzpeti. Toda z majhno spremembo. Od sedaj naprej hodite po poti, ki je v spletnem glasovanju za najboljšo slovensko tematsko pot leta 2020 dobila največ glasov. Pod njim še vedno stoji grad s katerega je čudovit pogled na zeleno nakodrano pokrajino. In v njem je še vedno odlična restavracija v kateri pa vam okuse Laškega po novem postrežejo z Michelinovega krožnika.

Še eno lepo poletje. Savinja še vedno teče v isti smeri kot do sedaj. V senci njenih mostov se še vedno pred kormorani skrivajo ribe. In tako kot vedno ima naša reka kakšen dan več, kakšen dan pa manj vode. Odvisno od tega, koliko je prinesejo okoliški pritoki, ki si še vedno, tako kot vedno, včasih utrejo svojo strugo malo po svoje in ne tako kot si želijo prebivalci ob njih.

Še eno lepo poletje. Pivovarji še vedno varijo odlično pivo in gostinci ga obiskovalcem točijo na svojih vrtovih v vrčke. Zraven, tako kot že nekaj časa, postrežejo kakšno laško kulinarčno specialiteto. Tudi cvetje je. Takšno in drugačno, kot že nekaj zadnjih let. Tisto, ki je samo sebi zaradi lepote čisto dovolj in ono, ki zraven potrebuje pravljico. Oboje, tako pivo kot cvetje pa sta letos še dodatno posladkana z medom. Tudi glasbe ne manjka, od antično festivalske do akustične na kakšnem dvorišču.

Še eno lepo poletje. Veseli učenci so tako kot vsako leto razposajeno plesali na svoji valeti. Še malo bolj se je smejalo tistim, ki so jim bile pripete značke za dosežen učni uspeh. Tako kot vedno ob koncu šolskega leta. Za velike in male potekajo raznolike delavnice ter izleti in na odrih kjer nastopajo lutkovni junaki je silno zabavno, tako kot vsakič tudi tam, kjer nastopijo mojstri elektronske glasbe.

Še eno lepo poletje za poležavanje v prijetnem hladu sence z obilico zanimivih knjig v naročju, tako kot pretekle mesece. Tudi žoga je še vedno okrogla. Pa naj bo tista za metanje na koš, ali ona za nabijanje preko mreže ... lahko tudi na umetni travi, čeprav ne vem zakaj naravna ni dovolj dobra. In stari borci se še vedno družijo in obujajo spomine. Takšne in drugačne. Tako kot vedno.

Vse to in še mnogo več vas čaka v letošnji poletni številki Laškega biltena. Ko ga boste prebrali z odprtimi mislimi, ko boste izključili vse neumnosti, s katerimi vas posiljujejo takšni in drugačni strokovnjaki, največkrat pa tisti, ki so sami prepričani, da se na vse spoznajo, ko boste razmišljali s svojo glavo in ne s tisto na položaju, ko boste vklopili lastno logiko in premagali strahove, s katerimi vas strašijo strašila, ko se boste usedli na kolo in se zapeljali en krog po Laškem in okolici ali se sprehodili po kateri od pohodnih poti, brez da bi si zakrivali obraz, boste tudi sami ponovno ugotovili, da je še eno lepo poletje.

*Tomaž Majcen,
član Uredniškega
odbora Laškega biltena
Foto: Grupan Grupa*

Foto: Boris Vrabc

Občina Laško

NEURJI V NAŠI OBČINI

Našo občino je 29. in 30. julija prizadelo močno neurje z dežjem, ki jo povzročilo veliko škode. Ta znaša po grobih ocenah 1,7 milijona evrov, kolikšna pa je škoda na vodotokih pa še ni znano.

Neurje, ki je zajelo več območij (Rečica, Slivno, Sedraž, Lažiše, Rimske Toplice, Lože, Paneče, Lahomšek, Lahomno, Olešče, Vrh nad Laškim, Trobni Dol, Marija Gradec, Jurklošter, Debro, Šmihel ...) je največ škode povzročilo na cestnem omrežju, poškodovane so bankine, propusti, sprožilo se je tudi nekaj plazov, ponekod pa je prišlo tudi do udorov zemlje. Zelo velika škoda je nastala tudi na objektih, tako individualnih stanovanjskih kot tudi na poslovnih in industrijskih objektih.

Ogrožena še ena stanovanjska hiša

V času nedavnih neurij in naravnih nesreč je prišlo do hujšega poškodovanja stanovanjske hiše v Radobljah, kjer živi štiričlanska družina z dvema otrokoma. O stanju so bile obveščene vse pristojne službe, ki bodo ugotavljale ali je stanovanjski objekt še primeren za bivanje in sanacijo. Statik je objekt že pregledal, medtem ko mora mnenje dodati še geolog. Aktiviran je bil tudi štab CZ Laško.

Vse oškodovance, ki so utrpeli škodo na stvareh zaradi posledic neurij s poplavlami in točo med 29. in 30. julijem 2020, obveščamo da smo na osnovi sklepa Ministrstva za obrambo, Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje (v nadaljeva-

nju: URSZR) začeli s popisom in ocenjevanjem škode. Zbiranje vlog poteka za:

- Kmetijska zemljišča (OBRAZEC 1);
- Uničene objekte (OBRAZEC 3);
- Delno škodo na objektih (OBRAZEC 4) in
- Gradbeno inženirsko infrastrukturo (OBRAZEC 5).

Zbiranje vlog poteka na Občini Laško najkasneje do 21. 8. 2020, medtem ko mora biti celotno ocenjevanje zaključeno do 31. 8. 2020. Prav tako morajo biti podatki iz obrazcev do istega dne vneseni v spletno aplikacijo Ajda.

Škodo v gozdovih ocenjuje Zavod za gozdove Slovenije, na vodotokih Direkcija RS za vode, na kulturni dediščini Zavod za varstvo kulturne dediščine, v gospodarstvu Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter na državnih cestah Direkcija RS za infrastrukturo.

Morebitne informacije in pojasnila dobite na tel. št. 03/733 87 00.

Župan Franc Zdolšek:

»Neurja so občino Laško zelo prizadela. Trudimo se pomagati in sanirati posledice, ki bodo vidne še nekaj časa. Zahvalil bi se vsem, ki so občanom priskočili na pomoč, zlasti vsem gasilcem, ki so nudili pomoč pri črpanju vode in odpravljanju drugih posledic neurij. Škodo, ki je nastala v neurjih, lahko občani prijavijo na telefonski številki 03/ 733 87 00, fotografije in ostale podatke o nastali škodi pa naj pošljejo na elektronski naslov cz@lasko.si ali na obcina@lasko.si.«

Poveljnik CZ Laško Matjaž Pikel:

»V občini Laško je veliko škode na komunalni infrastrukturi, stanovanjskih in poslovnih objektih, zalite so bile kmetijske površine. Velik del cest, zlasti v KS Rečica, je bilo neprevoznih, zato nismo mogli priti do občanov. Nastalo je tudi veliko novih plazov, ki jih trenutno samo zadržujemo, saj moramo najprej sanirati še druge stvari, zato prosim občane, da naj še naprej sporočajo, če opazijo kakšen nov plaz in drugo škodo.«

Mojca Knez Jovan

Foto: Boris Vrabc in arhiv Občine Laško

OBČINSKE INVESTICIJE

Novo nogometno igrišče v Rečici

Občina Laško je v juliju zaključila z investicijo v izgradnjo nogometnega igrišča z umetno travnato površino in LED razsvetlavo v Rečici. Igrišče razsvetljujejo LED reflektorji, ki so nameščeni na štirih stebrih višine 18 metrov. Velikost igralne površine nogometnega igrišča je 96x59 metrov, medtem ko je celotna površina igrišča 102x65 metrov. V sklopu projekta se je uredila tudi drenaža igrišča ter na vzhodni strani nadomestila stara ograja z novo v višini 8 metrov. Vrednost naložbe v igrišče z umetno travnato površino je znašala 384.000 €, v LED razsvetlavo pa 207.000 €. Za izgradnjo LED razsvetljave je Občina Laško pridobila nepovratna finančna sredstva Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport v višini 100.000 €. Za umetno travnato površino pa finančna sredstva Fundacije za šport Republike Slovenije v višini 60.000 € ter od Nogometne Zveze Slovenije v znesku 45.000 €. Skupni znesek sofinanciranja obeh investicij je znašal 205.000 €.

Mag. Andrej Flis

TIC Rimske Toplice

Na zadnjih sejah Občinskega sveta Občine Laško so bile s strani nekaterih občinskih svetnikov podane pripombe v zvezi z gradnjo in izgledom TIC-a Rimske Toplice. Zaradi odstopanja od idejnega projekta je prišlo predvsem zaradi kulturno-varstvenih pogojev.

Za objekt TIC Rimske Toplice je bila najprej izdelana idejna zasnova, ki je predvidevala dva objekta locirana na pobočju zelenega parka, v osi promenade do Rimskih term ter igrala. Ker pa gradnja objekta predstavljala poseg v spomenik Rimske Toplice – Zdraviliški park (EŠD 7906), so bili izdani kulturno-varstveni pogoji Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki pa niso dovoljevali takšne postavitve kot je bila predvidena v idejni zasnovi. Zato sta se morali lokacija in oblika objekta podrediti kulturno-varstvenim pogojem. Projekt PGD je zato prilagojen zahtevam, ki jih je postavil ZVKDS in od katerih ni odstopil.

Občina Laško je prvo javno naročilo za gradnjo TIC Rimske Toplice objavila februarja 2019. Vendar so bile vse ponudbe zavrnjene, ker so presegale zagotavljana sredstva. Občina Laško je projekt nato pocenila in v juniju 2019 ponovno objavila javno naročilo. Ker je kljub temu vrednost najugodnejše ponudbe za razpisana dela presegala 20 odstotkov ocenjene vrednosti projekta, je Občina v skladu s prvim odstavkom 6. člena Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ dne 9. 7. 2019 izdelala novelacijo investicijskega programa za TIC Rimske Toplice ter ga v skladu s 7. členom Odloka o proračunu Občine Laško za leto 2019 poslala v potrditev Občinskemu svetu Občine Laško. 10. 7. 2019 je bila zato sklicana 1. dopisna seja Občinskega sveta Laško z naslednjim dnevnim redom: Predlog Sklepa o prerazporeditvi sredstev za projekt TIC Rimske Toplice. Gradivo je vsebovalo celotni dokument Novelacija investicijskega programa – NIP2 za projekt TIC Rimske Toplice ter sklep o potrditvi investicije. V dokumentu so bila podana vsa pojasnila, razlogi in obrazložitve spremembe vrednosti.

12. 7. 2019 je bil tako soglasno sprejet sklep o prerazporeditvi sredstev znotraj proračunskih postavk za projekt TIC Rimske Toplice in sklep o potrditvi investicijske dokumentacije, s katerim je občinski svet tudi odobril izvedbo investicije TIC Rimske Toplice v vrednosti 170.724,62 €. Občinski svet Občine Laško je bil pred podpisom gradbene pogodbe v celoti seznanjen o spremembi vrednosti investicije ter tudi o razlogih zanjo.

Mag. Andrej Flis

Udor zemlje v Lahomnem

1. julija je na območju občine Laško, v naselju Lahomno, prišlo do udara zemlje. V neposredni bližini udara, kjer je nastala jama večjih dimenzij, je stanovanjska hiša, v kateri so bivali 3 osebe. Ker je bilo pripoznano, da je objekt nevaren za bivanje, je bila družina preseljena na drugo, varnejšo lokacijo. Po zadnjih ugotovitvah statika in geologa se kot kaže, družina ne bo več vrnila v svojo hišo: »Prepoznano je bilo, da je objekt prenevaren za bivanje, zato bomo morali družini poiskati novo bivališče,« je pojasnil poveljnik CZ Laško Matjaž Pikl.

Vodovod v Velikih Gorelc

18. junija, so krajanje Velikih Gorelc dočakali slovesno otvoritev novozgrajenega 1.441 metrov dolgega vodovoda, na katerega se je priključilo 5 stanovanjskih objektov. Dela, ki jih je izvajala Komunala Laško, so potekala od oktobra lani do letošnjega aprila. Pogodbena dela so znašala 65.006,83 EUR. Vgradil se je tudi tipski rezervoar 10 m³.

Otvoritve so se poleg župana Občine Laško Franca Zdolška udeležili še člani občinske uprave, direktor JP Komunale Laško Tomaž Novak in nekateri zaposleni, predsednik KS Vrh nad Laš-

kim Stanko Selič ter krajani, ki so bili nove pridobitve izjemno veseli.

Cesta do družine Kočar

Sredi julija smo slovesno otvorili dovozno cesto v Požnici.

Družino Kočar je lani aprila doletela težka preizkušnja, ko je gospod Milan zbolel in pozneje pristal na invalidskem vozičku. Občina Laško, KS Laško in Rdeči križ Laško smo s skupnimi močmi družini omogočili lažji dostop do hiše in jim vsaj malo pomagali v tej težki preizkušnji.

Otvoritve so se poleg župana Franca Zdolška in direktorice Občinske uprave Tine Rosina udeležili še predsednik in podpredsednik KS Laško Martin Kokotec in Anton Vodišek, Vlado Marot iz Rdečega križa, Ferdo Hercog iz GM Hercog ter nekaj krajanov.

Eno leto projekta prijateljstvo

Pred natanko enim letom smo v občini Laško začeli s projektom Prijateljstvo. Gre za projekt, s katerim je starejšim in gibalno oviranim omogočena večja mobilnost, saj imajo tisti, ki nimajo lastnega prevoza, na voljo brezplačni prevoz. Bodisi za obisk zdravnika, trgovine, pokopališča, javnih ustanov idr.

S projektom je Občina želela in še vedno želi spodbuditi aktivno življenje, vzpostaviti medgeneracijsko sodelovanje, povezanost in solidarnost.

Brezplačni prevozi so namenjeni starejšim od 65 let, gibalno oviranim občankam in občanom občine Laško, ki nimajo drugih možnosti transporta oziroma nimajo možnosti uporabe javnega prevoza ali je slednji terminsko neustrezen glede na potrebe prosilca prevoza in so načeloma oddaljeni od mestnega ali vaškega jedra več kot en kilometer. Omejitev velja tudi pri osebnem dohodku, in sicer se lahko v projekt vključijo osebe s pri-

hodkom nižjim od 600 evrov. Vsak posameznik lahko brezplačni prevoz koristi največ 3 krat na mesec.

Prevozi se izvajajo zgolj znotraj občine Laško, in sicer ob delavnikih med 7. in 16. uro, ob vikendih in praznikih pa ne. Vse prevoze je potrebno rezervirati najmanj 3 dni vnaprej, saj je potrebno uskladiti potrebe in želje čim večjega števila prevoza željnih.

Prevoze občani rezervirajo na telefonski številki 051 30 50 20, od ponedeljka do četrтка, med 7. in 15. uro, ob petkih pa med 7. in 13. uro, pred tem pa se morajo vsi bodoči uporabniki registrirati na občini Laško oz. poklicati št. 03 733 87 00.

Junijski obisk kmetijske ministrice

V začetku junija sta se na delovnem obisku v občini Laško mudila ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Aleksandra Pivec in državni sekretar Damjan Stanonik. Predstavila sta delovanje ministrstva do sedaj in kakšna je finančna perspektiva za v bodoče.

Obiska so se udeležili župan Občine Laško Franc Zdolšek in podžupan Matjaž Pikel ter drugi, zlasti tisti, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, gozdovi, poljedelstvom, živinorejo, medicinarstvom, lovstvom, prisotno je bilo tudi vodstvo Kmetijske zadruge Laško in Kmetijsko-svetovalne službe Celje in Laško. Udeleženci so aktivno sodelovali in podali različne poglede na težave, s katerimi se srečujejo v vsakodnevnem življenju in tudi obogatili razpravo s primeri dobre prakse. V nadaljevanju je Matjaž Pikel predstavil zaključek večletnega projekta Občine Laško in STIK-a o Kolektivni blagovni znamki – Okusiti Laško ter čestital vsem 39 ponudnikom, ki so pridobili certifikat ter jim zaželel, da se projekt nadaljuje. Obenem jih je spodbudil naj pri svojem delu vztrajajo in še naprej zagotavljajo tako našim kot drugim občanom varno, zdravo in kakovostno hrano.

Delovno srečanje je potekalo v prijetnem okolju Turistične kmetije Šolinc.

Evropski teden mobilnosti ponovno septembra

Občina Laško se bo tudi letos pridružila projektu Evropski teden mobilnosti, ki bo med 16. in 22. septembrom. ETM je namenjen zmanjševanju cestnega motornega prometa in spodbujanju čistejši mobilnosti, kot so hoja, vožnja s kolesom ali javnim prevozom.

Obvezna uporaba zaščitne maske v zaprtih javnih prostorih

Cenjene stranke obveščamo, da je skladno z Odlokom o začasnih ukrepih za zmanjšanje tveganja okužbe in širjenja okužbe z virusom SARS-CoV-2 (Ur. l. RS, št. 90/20) v zaprtih javnih prostorih obvezna uporaba zaščitne maske ali druge oblike zaščite ustnega in nosnega predela obraza ter obvezno razkuževanje rok.

Strankam zato priporočamo poslovanje po telefonu (03 733 87 00) in po navadni ter elektronski pošti (obcina@lasko.si).

Občane pozivamo, da še vedno dosledno upoštevate navodila Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Mojca Knez Jovan

ZBIRAMO PREDLOGE ZA PODELITEV OBČINSKIH PRIZNANJ

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta Občine Laško je v junijski številki Laškega biltena objavila javni razpis za podelitev občinskih priznanj v letu 2020. Predloge za podelitev zlatega, srebrnega in bronastega grba ter naziva častni občan lahko oddate **do petka, 4. septembra 2020**, na naslov Občinski svet Laško, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Mestna ulica 2, 3270 Laško, s pripisom »za občinska priznanja«, osebno ali po pošti. Prav tako lahko predloge oddate po elektronski pošti na e-naslov obcinski.svet@lasko.si.

Tanja Grabrijan

OBVESTILO O OBJAVI JAVNEGA RAZPISA ZA ENKRATNO DENARNO POMOČ ZA ŠTUDIJ V TUJINI ZA PRETEKLO ŠTUDIJSKO LETO 2019/2020

Na podlagi 2. člena Pravilnika o enkratni denarni pomoči za študij v tujini (Uradni list RS, št. 40/16) občinska uprava Občine Laško obvešča, da bo dne 1. 9. 2020 objavljen javni razpis za enkratno denarno pomoč za študij v tujini za preteklo študijsko leto 2019/2020. Razpis bo objavljen na oglasni deski ter na spletni strani Občine Laško.

Jasna Kermelj

PODELITEV OBČINSKIH PRIZNANJ »ZLATI UČENEC«

Letošnje leto je v marsikaterem pogledu drugačno in tako so bila, malo drugače kot ponavadi, podeljena tudi občinska priznanja »Zlati učenec«. Občina Laško namreč zaradi trenutne situacije v državi (COVID-19) ni mogla organizirati proslave ob dnevu državnosti v Kulturnem centru Laško. Zato je bilo dogovorjeno, da se bodo priznanja izbranim učencem v šolskem letu 2019/2020, ki so v drugi in tretji triadi dosegli odličen uspeh oziroma so razrede končali s povprečjem zaključnih ocen 4,5 ali več in so v zadnji triadi dosegli na tekmovanjih najmanj 12 točk po Točkovniku o šolskih tekmovanjih, ki ga sprejme župan Občine Laško, podelila na valeti.

V petek, 12. junija, se je Franc Zdolšek, župan Občine Laško ob 17. uri najprej udeležil valete učencev Osnov-

ne šole Primoža Trubarja Laško, ki je bila organizirana na občinskem dvorišču v Laškem. Priznanje »Zlati učenec« je prejelo 11 učencev in sicer Ema Šolar, Maks Benedek, Miha Kovač, Jure Šantej, Nejka Čater, Gloria Sevšek, Pia Privšek, Enej Vodušek, Sara Čopar, Lea Šafarič in Nika Lapornik.

Isti dan so valetu organizirali tudi učenci Osnovne šole Antona Aškerca Rimske Toplice na šolskem igrišču v Rimskih Toplicah. Ob 18. uri se je valetu udeležil tudi župan Franc Zdolšek, kjer je priznanje »Zlati učenec« prejelo 11 učencev, in sicer Manica Drnovšek, Sabrina Hauptman, Neža Hochkraut, Kaja Kajtna, Mia Koritnik, Julija Pavšek, Jaka Knez, Katarina Tržan, Laura Mlakar, Tea Zupan in Larisa Jernejšek Pušnik.

Župan je v svojem govoru čestital prejemnikom priznanj ter vsem devetošolcem, ki so zaključili svojo osnovnošolsko pot in jim zaželel predvsem uspešno nadaljnje izobraževanje v srednješolskih klopeh.

Jasna Kermelj

»Zlati učenci« Osnovne šole Primoža Trubarja Laško
Foto: Darja Kucler

»Zlati učenci« Osnovne šole Antona Aškerca Rimske Toplice
Foto: Tanja Teraž Železnik

OBČINSKI SVET LAŠKO

10. seja Občinskega sveta Laško je potekala 1. julija v Rimskih termah.

Na julijski seji občinskega sveta sta bila sprejeta Odlok o rebalansu proračuna Občine Laško za leto 2020 ter Sklep o Načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Laško za leto 2020. Rebalans je bil pripravljen zaradi uskladitve proračunskih postavk in posameznih projektov s predvideno dinamiko izvajanja in potrebno višino sredstev za njihovo izvedbo.

Občinski svetniki so se seznanili z zaključnimi poročili za preteklo leto, ki so jih pripravili Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Laško-Radeče, Študentski, mladinski in otroški center Laško in Knjižnica Laško. Prenovljen Odlok o ustanovitvi JZ Knjižnica Laško je bil sprejet v 1. obravnavi.

Potrjen je bil Sklep o soglasju k ceni socialno varstvene storitve pomoč družini na domu v Občini Laško, ki se prične uporabljati s 1. 8. 2020. Efektivna

ura se je zvišala iz 18,51 EUR na 19,02 EUR, od tega bo zdaj uporabnik namesto 4,10 EUR plačal 4,60 EUR. Cena ure storitve ob nedeljah ali v nočnem času se je iz 25,91 EUR zvišala na 26,63 EUR, tako da je prispevek uporabnika namesto 5,70 EUR po novem 6,44 EUR. Cena ure ob dnevih državnih praznikov ali dela prostih dni pa se je zvišala iz 27,76 EUR na 28,53 EUR. Za uporabnika to pomeni, da bo namesto 6,10 EUR po novem plačal 6,90 EUR.

Svetniki so bili seznanjeni tudi z letnimi poročili RASR, ORP Osrednje Celjsko, Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Braslovče, Občine Laško, Občine Polzela, Občine Štore, Občine Tabor, Občine Vrnsko in Občine Žalec, Komunale Laško ter Storitvenega podjetja Laško, ki vzdržuje Čistilno napravo Laško.

Na področju okolja in prostora so bili sprejeti štiri odloki, in sicer:

- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o kategorizaciji občinskih javnih cest v Občini Laško,
- Odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo ko-

munalno opremo na območju občine Laško,

- Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje EUP LAU-2 ter
- Odlok o spremembi meje občin Sevnica in Laško.

Odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo na območju občine Laško prične veljati 15. avgusta. Nov odlok je bil sprejet zaradi uskladitve z novo zakonodajo; tako kot ostali odloki je objavljen v Uradnem listu RS in na občinski spletni strani www.lasko.si, pod zavihkom »ZA OBČANE«, »OBČINSKI PREDPISI«.

Naslednja redna seja občinskega sveta bo predvidoma 30. septembra.

Gradiva za seje občinskega sveta in posnetki sej so dostopni na občinski spletni strani www.lasko.si. Prav tako so na občinski spletni strani objavljeni vsi sprejeti občinski predpisi (pod zavihkom »ZA OBČANE«).

Tanja Grabrijan

Foto: arhiv TV Laško

Občinski svetniki glasujejo

Predstavnica Civilne iniciative za razvoj Rimskih Toplic Jelka Kapun je občinskim svetnikom predstavila dejstva za ponovno delovanje druge ambulante v Zdravstveni postaji Rimske Toplice in ambulante v Jurkloštru

NEZADOVOLJNI S POMANJKLJIVIMI ODGOVORI GLEDE IZGRADNJE PRIZIDKA K ZD LAŠKO IN TIC-A RIMSKE TOPLICE

V pretekli številki Laškega biltena smo pisali o vprašanjih in pobudah, ki so jih naši svetniki zastavili občinski upravi na 9. seji Občinskega sveta Laško. Odgovore

smo v gradivu za sejo 1. julija sicer prejeli, a so bili glede investicije v TIC Rimske Toplice, zlasti pa glede prizidka k Zdravstvenemu domu Laško, zelo pomanjkljivi. Odpirali so le še več vprašanj. Dodatne informacije smo zato iskali sami.

Prizidek k Zdravstvenemu domu Laško je vključen v občinski proračun od junija 2016. Sam projekt pa je odprt že od leta 2017. Pričakovali smo poročilo o poteku investicije od vsega začetka, občinska uprava pa je v svojem odgovoru pripravila le kronologijo od septembra 2019 dalje, in še to samo glede poteka priprave prostorskega akta za umestitev prizidka k ZD Laško. Sprašujemo se, kaj se je

dogajalo prvi dve leti in kaj je v projektu takšnega, da ni za javno objavo. Iz kronologije od septembra 2019 dalje vidimo, da se je v pol leta zgodilo bore malo. Najbolj bode v oči negativni odgovor Mini-

strstva za okolje in prostor, da projektna dokumentacije za izdajo gradbenega dovoljenja za prizidek, glede na vsebino in aktualno zakonodajo, ni ustrezna. Je šlo za nestrokovno oziroma pomanjkljivo izdelavo elaborata ali kaj drugega? Sprašujemo se tudi, kako oseba, ki s strani občinske uprave vodi projekt, ne pozna podrobnosti projekta, ki ga vodi in obstoječih prostorskih aktov občine? Kako lahko občina več kot 1,5 milijonov EUR vredno investicijo prepusti brez stalnega nadzorstva in vključevanja občinske uprave oz. vodje projekta zaposlenim na ZD Laško? Tako je bilo namreč namignjeno na majski seji OS in to je razbrati tudi iz odgovora vodje projekta. Glede na to, da je osnovna dejavnost ZD Laško

zdravstvo in ne gradbeništvo, arhitektura oziroma projektiranje, je bilo takšno ravnanje Občine skrajno neodgovorno.

V zvezi z investicijo v TIC Rimske Toplice smo na majski seji povprašali, zakaj končni izgled »gradbenega« kontejnerja tako ekstremno odstopa od prvotnih načrtov, tako z vidika oblike stavbe kot njene umestitve. Hkrati nas je zanimalo, zakaj je bilo za projekt namesto prvotnih 95.000 EUR porabljenih preko 170.000 EUR. Nedvoumen odgovor smo prejeli samo glede spremembe lokacije objekta, ne pa tudi glede zvišanja stroškov gradnje. Iz zapisanega odgovora smo razbrali, da je do povišanja prišlo (tudi) zaradi tega, ker je bil v osnovi načrtovan »navaden« objekt, na koncu pa zgrajen niz-

koenergetski objekt. Zakaj je zgrajen le en objekt namesto dveh, pa v pojasnilu ni navedeno. Ne moremo razumeti, kako je lahko objekt TIC-a stal približno toliko, za kolikor se lahko zgradi hiša, velika približno 140 m². Po prvotnih ocenah projektanta je bila investicija v info točko in bar (ki ni bil realiziran) ocenjena na 95.000 EUR. Ponudbe, ki so prišle na ponovljenem razpisu samo za info točko, naj bi bile precej višje. A občinska uprava odgovarja, da so bile ponudbe realne glede na stanje na trgu. Sprašujemo se, kako je lahko projektant kot strokovnjak, tako zgrešil pri prvotni oceni stroškov. Se je še kdo drug poleg nas vprašal, na podlagi česa je postavil tako zelo napačno oceno vrednosti? Nekje po poti se je izgubilo ogromno informacij in približno toliko davkoplačevalskega denarja. In za konec dodajamo še zanimivo dejstvo: projektant pri investiciji v TIC Rimske Toplice je bil isti kot pri investiciji v izgradnjo prizidka k ZD Laško.

*Enej Kirn,
Mlada moč občine Laško*

OBČINSKA
ORGANIZACIJA
LAŠKO

PRIPRAVNITVO V EVROPSKEM PARLAMENTU

V začetku februarja sem začela svoje petmesečno pripravništvo pod okriljem Socialnih demokratov v Evropskem parlamentu. Pred mano je pot v Bruselj vodila še eno izjemno mlado žensko, tudi Laščanko, Nevo Grašič. Evropski parlament je neposredno izvoljena parlamentarna institucija Evropske unije, ki ima zakonodajne, nadzorne in proračunske pristojnosti. Ima 705 poslancev iz 27 držav EU v 7 političnih skupinah, ki zastopajo 477 milijonov ljudi. Delo v parlamentu pozna dve osnovni obliki: odbori (priprava zakonodaje) in planetarna zasedanja (sprejem zakonodaje). Za pripravo plenarnih zasedanj so poslanci razdeljeni v specializirane stalne odbore, katerih je dvajset. Vsak odbor se ukvarja z določenim področjem politike, poslanci v odborih pa preučijo zakonodajne predloge, predlagajo dopolnila ali predloge zavrnejo.

Sama sem v času svojega pripravništva delala v odboru za človekove pravice. Izbrala sem si ga, ker sem čutila, da je bilo v mojem življenju dovolj branja akademskih člankov in knjig ter poslušanja različnih strokovnih predavanj s tega področja. Želela sem slišati zgodbe ljudi »iz prve roke«. Zelo kmalu sem dojela, da gre za odbor, v katerem hodita z roko v roki najboljša, kar lahko ponudi človeštvo, ter najslabša. Biti priča, poslušalec na eni strani izjemno tragičnih, na drugi pa navdihujočih zgodb, je nekaj, kar sem počela instinktivno in z izjemno odgovornostjo. Ljudje, kot so žrtve spolnega nasilja in trgovine z ljudmi, politični zaporniki, okoljevarstveni aktivisti, branilci človekovih pravic vseh vrst in ostali, ki so delili z mano in moji-

mi sodelavci svoje zgodbe, niso želeli pomilovanja, pač pa samo kanček spoštovanja in povrnitev dostojanstva.

Brez naivnosti in brez lažnega idealizma lahko rečem, da me je to delo naučilo naslednjega: živimo v težkem, kompleksnem svetu, pa vendar ... Politika (tako na nacionalni kot evropski ravni) in diplomacija morata biti zakoreninjeni v prepričanju o naši skupni človečnosti. Začnemo z enakostjo. To je izvor, kajne? Ravnotežje. Poštenost. To je naša osnovna človekova pravica.

*Nadja Čakič,
OO SD Laško*

KS MARIJA GRADEC

Aktualno v KS Marija Gradec

Kljub korona-razmeram delovanje KS Marija Gradec v letošnjem letu ni povsem zamrlo. Lahko rečem, da je na nekaterih področjih dela prav živahno. Najprej bi rad poudaril, da lansko leto nismo organizirali napovedanega srečanja krajanov, saj je svet KS ocenil, da ni bilo primernih pogojev zaradi obsežnega gradbišča in obvozov pri nadgradnji železniške proge, ker je bilo srečanje planirano v parku pred gostiščem Čater. Prireditelj je bila prestavljena na letošnje leto, na soboto, 15. avgusta, pri kozolcu v Slogah, vendar pa smo jo zaradi nadaljevanja veljavnosti protikoronskih ukrepov morali prestaviti v leto 2021. Prav tako nismo smeli organizirati letošnjega zbora krajanov predvidenega v aprilu.

Obsežna dela na nadgradnji železniške proge Laško-Rimske Toplice so končana, odpravljajo se pomanjkljivosti ugotovljene na tehničnem pregledu. Predvideno je, da se bo še letos preuredil preostanek športnega igrišča v Marija Gradcu, kjer bo na novo urejeno tudi otroško igrišče. Izvajalci del nadgradnje proge morajo, v fazi odprave pomanjkljivosti sanirati vse nastale poškodbe na vzporednih in zalednih cestah, ki so bile uporabljene ob nadgradnji proge ter na vseh stanovanjskih objektih v vplivnem območju gradnje. Vodilni izvajalec del Kolektor je obljubil, da bodo donirali nadomestno izgradnjo poškodovane kapelice sv. Petra pri cerkvi Matere božje.

Največ truda smo vložili v prepričevanje investitorja glede umestitve državne ceste skozi vaško jedro Marija Gradca. Očitno naša zahteva oziroma želja, da bi se trasa čim bolj približala potoku Lahomnici ne bo upoštevana, zaradi medresorne neusklajenosti projekta med Ministrstvom za okolje in prostor ter Ministrstvom za infrastrukturo, tako da bodo na obeh straneh ceste med objekti in potokom ostale nekoristne in nefunkcionalne površine, ki bodo vaško jedro razdelile na dva dela.

Skupaj s Komunalo Laško nam je uspelo zgraditi prvo fazo meteorne kanalizacije območja Lahomška, s čimer smo ob večjih nalivih preprečili zalivanje območja desnega brega Lahomnice v Marija Gradcu.

V letošnjem ali začetku prihodnjega leta je planirana izgradnja hodnika za pešce Knez-športna igrišča in povezovalne ceste Veterinarska postaja-Čater z nadomestnim parkiriščem.

V sklopu asfaltnih del v občini Laško za leto 2020 in 2021 je v KS Marija Gradec predvideno asfaltiranje petih odsekov krajevnih cest v dolžini 2.000 m, in sicer: JP Lahomno-Tržan, JP Plazovje-Radosavljevič, JP Marija Gradec-Vovk, JP Lahomšek-Zemljič in JP Modrič-Bolčina. Občina Laško bo zagotovila asfaltno preplastitev, krajanje s pomočjo donatorjev in KS pa morajo zagotoviti pripravo cest pred asfaltiranjem ter ureditev bankin in brežin.

Svet KS je na svoji zadnji seji poleg ostalih zadev obravnaval tudi:

- problematiko dostopa in vzdrževanja ceste JP Zavoj-Škobernerne mimo domačije Doblatina 2 in zavzel stališče, da bo potrebno urediti in kategorizirati gozdno cesto preko Tovstega
- glede problematike parkiranja v Tevčah za ogled slapa Sopot in uporabo pohodne poti iz Slog v Log svet predlaga, da se uredi manjše, večnamensko parkirišče na območju Slog
- zaradi nestrinjanja krajanov glede postavitve hitrostne ovire na cesti Laško-Trojno pri stanovanjski hiši Lahomšek 1 svet KS daje pobudo, da naj občinska uprava preuči in ponovno obrazloži upravičenost in smiselnost postavitve ovire na tem mestu

- podana je bila pobuda občinski upravi za ureditev novega avtobusnega postajališča ob državni cesti pri Bobek v Lahomnem z ureditvijo križišča in prehoda za pešce
- ker so lastniki posestva Bartol zainteresirani za prodajo, območje spodnjega dela posestva pa je zazidljivo, bi bilo smiselno, da ga občina odkupi. V ta namen svet KS podaja pobudo, da se še enkrat organizira sestanek z lastniki pri županu.

V izdelavi je nov logotip KS Marija Gradec, ki bo ob prvi priliki javno predstavljen. V pripravi je tudi knjiga - monografija o Marija Gradcu.

Poplavljanje podvoza v Radobljah

KS Marija Gradec ter krajanje Radobelj in Plazovja ogorčeno ugotavljamo, da skoraj vsaka malo močnejša nevihta povzroči poplavljanje železniškega podvoza v Radobljah. V roku enega leta se je to zgodilo kar štirikrat, dvakrat, da je bila cesta Radoblje-Plazovje precej časa neprevozna. Prav tako je neurje na širšem območju podvoza dvakrat v enem letu popolnoma uničilo zgornji ustroj ceste z asfaltom ter poškodovalo vkopane infrastrukturne vode in naprave. Vzrok je vsekakor v neustrezno urejenem in zelo slabo vzdrževanem potoku, ki je v spodnjem delu po cevovodu speljan skozi podvoz s premajhnim profilom. Dodatno se preko istega cevovoda odvodnjavajo tudi meteorne vode iz nove ceste proti Radobljam ob železnici. Stanje potoka gorvodno od cevovoda je neprimerno. Nujno potrebno bi bilo ustrezno dimenzioniran pretočni profil obložiti s kamnito oblogo na dolžini cca 400 m, do stanovanjskega objekta Radoblje 11. Vmes bi morali biti nameščeni pragovi za umirjanje pretoka, spodaj pred vstopom v cevovod pa bo moral biti narejen dovolj velik prodni zadrževalnik, z dodatnim pretočnim kanalom, speljanim direktno v Savinjo. Od pristojnih državnih služb zahtevamo, da se takoj pristopi k temeljiti in celoviti sanaciji nastalih razmer ter s tem prepreči vsakokratna nepotrebna gospodarska škoda.

Marjan Salobir,
predsednik KS Marija Gradec

KS REČICA

V KS Rečica bi moral biti julij najlepši mesec, saj v tem mesecu praznujemo krajevni praznik. V letu 2020 smo se morali odločiti, da praznovanje prestavimo na čas, ko bo to možno. Krajanje in krajanje zato pozivamo, da nam **posredujete predloge za podelitev priznanj Zlati znak Krajevne skupnosti Rečica in Srebrni znak Krajevne skupnosti Rečica**, ki ga Svet Krajevne skupnosti Rečica podeljuje posameznikom, skupnostim, družbam, društvom in drugim pravnim osebam za izredno življenjsko delo ali za vrhunske uspehe in dosežke, ki so pomembni za razvoj krajevne skupnosti oziroma za pomembne dosežke v krajšem obdobju in kot vzpodbuda za nadaljnje delo.

Kratek čas dovoljenega druženja pa so v Rečiški dolini dobro izkoristili člani društva Rudarsko-etnološkega društva Brezno Huda Jama, ki so v nedeljo, 28. junija 2020, ponovno organizirali **Festival knapovske kulture na Zavratih**. Kot člani Združenja za ohranjanje rudarske dediščine Slovenije – Ruda so isti dan dopoldan v Sindikalnem domu gostili tudi letno skupščino Združenja. Festivala so se udeležili uniformirani rudarji rudarskih društev. Zbrane je poleg organizatorja Andreja Mavrija pozdravil tudi župan občine Laško Franc Zdolšek, s predsednico Krajevne skupnosti Rečica Urško Knez sta nazdravila s prav vsemi uniformami. Po bogatem kulturnem programu, ki je v celoti črpal iz rudarske dediščine, se je prijetno nedeljsko druženje nadaljevalo ob zvokih Rečiškega kvarteta s prijatelji.

Gotovo ste opazili, da se **urejanje nogometnega igrišča** počasi zaključuje. V sodelovanju z Občino Laško in Komunalo Laško smo se dogovorili, da poleg igrišča, obnovimo in uredimo celotno okolico Sindikalnega doma. Predvidoma bodo vsa dela zaključena v septembru. Glede na obsežnost investicije tudi upamo, da bo po zaključku vseh del možno pripraviti svečano otvoritev za vse krajanje.

Žal moramo poročati tudi o **neurjih s točo in poplavo**, ki so Rečiško dolino v enem samem mesecu prizadela kar trikrat: 1. julija, 22. julija in najhujše, 29. julija. Prvič je nastala škoda na cestni infrastrukturi, drugič je škodo povzročila še toča, hudourniške vode pa so se zaradi nanošenega materiala in posledično zamašenih kanalov, razlivalo preko cest in travnikov. Najhuje pa je bilo neurje 29. julija 2020, ki je povzročilo ogromno gmotno škodo na celotnem območju porečja Rečice.

Ob tej priložnosti se za vso pomoč ob nastali naravni nesreči zahvaljujemo vsem gasilcem in izvajalcem, Civilni zaščiti Laško, Občini Laško, Komunali Laško in podjetju Gratex, d. o. o., za donacijo 150 ton peska, ki smo ga namenili za obnovo poškodovanih javnih poti.

Urška Knez, KS Rečica

KS SEDRAŽ

Spoštovani krajanje in krajanke KS Sedraž

Ker so se karte življenja premešale in sem vas bil primoran spoštovani Sedražani in Sedražanke zapustiti, vam še zadnjič pišem.

V veliko čast mi je bilo opravljati delo predsednika KS Sedraž (verjemite, da sem čutil spoštovanje in zaupanje z vaše strani) s pomočjo moje vrle ekipe članov Sveta KS Sedraž in ob pomoči vseh krajanov Sedraža.

Želim si in upam, da je bilo naše delo kvalitetno in opaženo, da smo doprinesli nekaj kamenčkov v mozaik za povečano kvaliteto življenja in aktivnosti v Sedražu.

Na tem mestu bi se zahvalil za nesebično pomoč in razumevanje velike večine krajanov, kar je pripomoglo k uresničitvi ciljev in želja v tem kratkem obdobju vodenja KS Sedraž. V letošnjem letu je odprtih in potrjenih še mnogo projektov, za katere sem prepričan, da jih bodo člani Sveta KS uresničili, da bo življenje v Sedražu prijazno in kvalitetno.

Zahvalil bi se Društvom, ki delujejo v Sedražu, občinskemu vodstvu in strokovnim službam Občine Laško ter Komunali Laško za nesebično pomoč pri izvedbi vseh naših želja in planov.

S spoštovanjem in želim vam, moji dragi Sedražani, mnogo osebnih in krajevnih uspehov!

Rad sem bil krajan SEDRAŽA in v čast mi je bilo živeti v SEDRAŽU!

Vaš Aleš Jerman

18. OKTOBRA PONOVRNO VOLITVE V KS SEDRAŽ

V **nedeljo, 18. 10. 2020**, bodo izvedene nadomestne volitve v Svet Krajevne skupnosti Sedraž, kjer se bo v VE 1 (Sedraž, Klenovo, Govce, Trnovo, Trnov Hrib) volilo **dva člana**, v VE 2 (Belovo, Brezno) pa se bo volilo **enega člana**.

Namesto volišča v strelskem domu bo aktivirano **volišče v Podružnični OŠ Sedraž**.

Predčasno glasovanje bo potekalo v **sredo, 14. 10. 2020, od 8. do 18. ure** v Energetski pisarni Občine Laško na Mestni ulici 2 v Laškem.

Kandidature se sprejemajo od petka, 21. 8. 2020, do četrtega, 17. 9. 2020, do 15. ure na sedežu Občinske volilne komisije na Mestni ulici 2 v Laškem. Seznam potrjenih kandidatur bo javno objavljen na spletni strani občine, prav tako pa boste volivci v začetku oktobra na dom prejeli letak s seznamom potrjenih kandidatur.

Za vse informacije v zvezi z nadomestnimi volitvami se lahko obrnete na tajnico OVK Tanja Grabrijan (tel. št.: 03 733 87 11, e-naslov: tanja.grabrijan@lasko.si) ali njeno namestnico Stanko Jošt (tel. št. 03 733 87 12, e-naslov: stanka.jost@lasko.si).

Občinska volilna komisija Laško

Sporočanje okvar na javni razsvetljavi

Glede vzdrževanja javne razsvetljave je bilo v preteklosti opravljenega veliko dela, o čemer priča tudi preko tisoč različnih svetlobnih teles po celotni občini Laško.

V preteklosti so investicijska oz. obnovitvena dela na javni razsvetljavi izvajala različna podjetja z različnim strokovnim potencialom. Komunala Laško pa je izvajala zgolj manjša vzdrževalna dela, predvsem pa zamenjavo sijalk. Zaradi pomanjkljive tehnične opreme, manjka strokovnega kadra in iz varnostnih razlogov so dela za nas izvajala domača elektro podjetja. Zaradi nemalokrat zamudne komunikacije od trenutka prijave okvare do odprave le-te, s tem povezanih daljših odzivnih rokov ter večjega števila reklamacij, smo se pred časom odločili, da se manj zahtevnih vzdrževalnih del lotimo sami z lastnim kadrom, osnovnimi sredstvi in tehnično opremo. V okviru tega smo v preteklem letu zaposlili električarja, nabavili vozilo z dvizžno košaro in ustrezno opremo. Na osnovi do sedaj opravljenega dela so bili odzivi širše javnosti in Občine Laško kot lastnika pozitivni, saj se vsa vzdrževalna dela izvajajo kakovostno, predvsem pa bistveno hitreje, o čemer pričajo odzivni časi, ki so v večini primerov krajši od treh dni. Občasno prihaja do zastojev, največkrat, ko je za odpravo napake potreben zahtevnejši poseg ali pa gre za investicijsko zahtevnejša opravila, za katera so predhodno potrebna ustrezna naročila Občine Laško in takih del v večini primerov ne izvaja Komunala Laško. V takih primerih se kljub dobronamernim večkratnim obvestilom naših občanov na pozive ne moremo odzvati, dokler se ne izvedejo prej omenjena dela. V preteklosti je bilo na tem področju tudi nekaj donacij mestu, izvajale so se različne udarniške akcije, o katerih pa akterjev ni več, pa tudi dokumentacije o tem ni.

Vse občane vljudno naprošamo, da vse svoje ugotovitve glede nepravilnosti oz. nedelovanja javne razsvetljave **še naprej** sporočajo preko avtomatskega telefonskega odzivnika Občine Laško na številko 031 395 900 in pri tem navedejo oznako javne razsvetljave, ki je zapisana na nalepki ali vsaj čimbolj natančen opis lokacije napake. Na to številko lahko občani preko zvočnega zapisa javijo tudi druge vrste napak na javni razsvetljavi. Poleg avtomatskega zvočnega javljanja napak pa lahko občani napake javljajo tudi preko posebnega obrazca, ki se nahaja na spletnih straneh Komunale Laško: www.komunala-lasko.si/jr-okvara.

Ne glede na izbrani način javljanja okvare pa naj ustno ali pisno obvestilo vsebuje čim bolj natančno lokacijo okvare svetlobne ali druge naprave javne razsvetljave, da bo okvaro ali drugo pomanjkljivost možno čimprej tudi odpraviti.

S skupnimi močmi se bomo še naprej trudili, da bodo naša mesta in kraji ustrezno razsvetljeni.

Tomaž Novak

Obrezovanje cestnih profilov

Pri izvajanju dejavnosti odvoza odpadkov in odvoza greznicih gošč se srečujemo s problematiko normalne prevoznosti nekategoriziranih cest predvsem zaradi zaraslosti, saj grmičevje, vejevje in drevje ter tudi druge ovire segajo v prometni profil, kar otežuje preglednost in normalno prevoznost cest ter povzroča poškodbe na vozilih. Lastnike zemljišč, po katerih potekajo ti cestni odseki vljudno prosimo, da ustrezno obrežejo grmičevje in vejevje, ki sega v cestni profil ter odstranijo tudi ostale morebitne ovire in s tem omogočijo normalno prevoznost. Navedeno velja tudi za nekatere odseke kategoriziranih javnih poti, ki jih vzdržujejo Krajevne skupnosti, zato prosimo vodstva KS, da v sklopu vzdrževanja cest

zagotovijo tudi obrezovanje vejevja in grmičevja za zagotovitev ustreznega cestnega profila.

Problematika vzdrževanja vodotokov ob cestah

Ob zadnjih neurjih, ki so prizadela občino Laško, vsakokrat znova in znova ugotavljamo, da vodotoki vedno prestopajo bregove ter povzročajo škodo na cestni infrastrukturi, ki jo vzdržujemo. Dejstvo je, da je vzrok teh neurij segrevanje ozračja, saj v kratkem času prihaja do ekstremno velike količine padavin, ki imajo za posledico razlivanje vodotokov. Podivjane vode s sabo nosijo vse, kar je naloženo na brežinah vodotokov, dračje ter vejevje z gozdov iz zaledja, kar dodat-

no otežuje pretok prepustov in mostov ter povzroča razlivanje voda. Upravljavec vodotokov (država) ne zagotavlja izvajanje potrebnih vzdrževalnih del. Ne izvajajo se ukrepi umirjanja pretokov, izvedbe pragov in prodnih zadrževalnikov, prav tako pa se ne izvaja izvoz naplavin in plavja iz strug vodotokov. Zaradi navedenega se pojavlja vse več poškodb brežin vodotokov, ki povzročajo zajede in udore cest na izpostavljenih mestih ob vodotokih. Vzdrževalci cest smo dolžni zagotavljati normalno prevoznost cest, nevarna mesta zavarovati, poškodbe pa čimprej sanirati, pri tem pa ne smemo posegati v vodni svet. Pridobiti moramo ustrezna dovoljenja in soglasja, v katerih pa je praviloma zahtevana tudi ureditev kompletne struge vodotoka vsaj nekaj metrov gor in dol vodno od mesta po-

škodbe v primeru, da bi želeli sami izvesti sanacijo. Postopki pridobivanja dovoljenj in soglasij trajajo zelo dolgo. Prošnje vodarjem, da naj imajo poškodbe cest ob vodotokih prioriteto pri izvajanju njihovih vzdrževalnih del pa po navadi nale-

tijo na gluha ušesa ali pa je odgovor pomankanje denarja. V primeru, da bi sami posegli v vodotok brez soglasja in izvedli sanacijo brežine zaradi ureditve ceste tvegamo prijavo s strani vodarjev inšpekcijskim službam in plačilo visokih kaz-

ni. Smatramo, da bi moral zakonodajalec spremeniti zakonodajo vezano na sanacijo brežin vodotokov ob cestah tako, da bo lahko lokalna skupnost nujno potrebne sanacije izvajala sama v lastni režiji.

Marjan Salobir

Oddaja ločeno zbranih in kosovnih odpadkov

Zbirni center Strensko za občane občine Laško obratuje 30 ur tedensko, in sicer ob ponedeljkih in petkih med 9. in 15. uro, v sredo in četrtek med 14. in 20. uro ter ob sobotah med 8. in 14. uro. V času obratovalnih ur lahko občani brezplačno predajo vse vrste odpadkov, razen azbestnih (salonitne plošče), ki se računavajo po ceniku Simbia (170 € / t).

Kljub obratovanju zbirnega centra in zadostni postavitvi ekoloških otokov se še vedno pojavljajo žarišča nekontroliranega divjega odlaganja odpadkov. Najbolj kritične lokacije so Majland, ekološki otok pri trgovini Tuš v Rečici, ekološki otok pri Laščanki in pod knjižnico v Laškem ter lokacija Surovine v Laškem. Iz ene od naštetih lokacij smo v obdobju enega meseca odpeljali več kot 3 tone kosovnih odpadkov, kar volumsko predstavlja približno 25 m³ odpadkov.

Opažamo tudi, da se velikokrat dogaja, da ljudje skrbno ločujejo odpadke, manjka pa tista pika na »i«, ko je potrebno odpadke še odložiti v pravi zabojnik na ekološkem otoku. Opažamo, da ljudje prinašajo na ekološki otok ločene frakcije, vendar

Malomarna dejanja in onesnaženje, 20. 7. 2020

jih enostavno pustijo pred zabojnikom, zabojniki pa so dostikrat prazni oz. je v njih še dovolj prostora, da bi se lahko ti odpadki pravilno odložili.

Po izvedenem izrednem čiščenju, 21. 7. 2020

Obratovanje zbirnega centra Strensko

Splošna navodila, ki veljajo pri odlaganju embalaže v zabojnike:

Poskrbimo, da je embalaža prazna. V kolikor gre za papirno in kartonsko embalažo, le to razstavimo, tako da zavzame minimalni volumen in šele potem jo odložimo v namenski zabojnik. Enako velja tudi za druge frakcije. Izpraznimo vsebino, embalažo čim bolj sploščimo in jo odložimo v ustrezen zabojnik. S takšnim načinom ravnanja boste v veliki meri pripomogli, da zabojniki za ločeno zbiranje odpadkov ne bodo prehitro volumsko polni.

Andrej Ilijevec

Vzdrževanje kanalizacije

Pri vsakodnevem vzdrževanju kanalizacije v občini Laško velikokrat opažamo, da se v kanalizaciji pojavljajo stvari in snovi, ki vanjo ne sodijo in povzročajo motnje v delovanju kanalizacijskega sistema in čistilnih naprav.

Prav tako je večkrat opaženo, da občani odpadke od košnje ter druge raznovrstne odpadke mečejo v potok Žikovca, pri katerem ob večjem neurju prihaja do zastoja padavinskih voda in posledično poplavljanja.

Opozarjamo, da so to biološki odpadki, ki ne sodijo v kanalizacijo, ampak jih je potrebno kompostirati ali pripeljati v zbirni center Strensko.

Bojana Mastnak

»ONKRAJ GOBOVE RIŽOTE« – Transdisciplinarna preiskava bioremediacijskih praks pri reševanju problema kontaminiranih območij v Sloveniji

Glive so s svojim delovanjem sposobne razgradnje plastike, toksičnih onesnažil in obnovitve s strani človeka degradiranih okolij. Vse to so lastnosti, ki izhajajo iz njihove zmožnosti razkroja težko razgradljivih molekul v naravi (npr. les, ki vsebuje lignin in celulozo), ter njihove izjemne prilagodljivosti in odpornosti v okolju. Take sposobnosti gliv lahko uporabimo v procesih mikoremediacije, t. j. čiščenje onesnažil iz okolja s pomočjo gliv.

Remediacijske prakse onesnaženih okolij, ki se jih poslužujemo, so v veliki meri tehnološko zahtevne, drage, lahko pa tudi škodljive za okolje. Medtem so naravi prijazne metode, kot je mikoremediacija, še neraziskane in tako težje za implementacijo in vpeljevanje v prakso, čeprav veliko obetajo.

Spomladi smo se v študentskem PKP projektu spoznavali s procesi mikoremediacije. Projektna skupina je bila sestavljena iz študentske raziskovalne skupine, pedagoških mentorjev in delovnega mentorja iz Inštituta za aplikativno mikologijo in biotehnologijo. Problem onesnaženosti okolja je interdisciplinarno področje, zato je bil projekt razdeljen na tri podskupine – mikološko, geografsko in politološko. Vsaka je s svojim raziskovalnim delom skušala zaobjeti problematiko na lastnem področju, predvsem v Sloveniji, pa tudi širše.

Vprašanje onesnaženosti okolja pa zadeva tudi skupnosti, ki živijo na teh območjih. Zato se v moramo v prihodnje posluževati metod, ki so naklonjene tako

ljudem kot naravi. Z raziskavami gliv in njihovega delovanja odpiramo možnosti vpeljave večnamenskih mikrosistemov na dvorišča, skupnostne vrtove ali v projektih čiščenja in ponovnega oživljanja velikih površin.

S tem namenom je skupina v začetku julija v Otročjem kinu Laško organizirala strokovni posvet, na katerem so govorci na ogled odprli svet gliv in gob ter možnosti za njihovo uporabo v slovenskem prostoru – gojenje gliv in gob na ostankih in odpadkih kmetijske in prehranske industrije, v konkretnem primeru gre za pivske, vinske in oljčne tropine. Posvet se je zaključil s predavanjem o zgodovini reševanja okoljskih problemov ter možnih načinih, ki se odpirajo v prihodnje. Oblikovanje okolju prijaznih rešitev v sozvočju s skupnostjo je pot, po kateri kot družba že stopamo. Po zaključenem

posvetu je šla raziskovalna skupina na ogled novih prostorov delovnega mentorja Janeza Gorenška (Inštitut za aplikativno mikologijo in biotehnologijo), ki je v slovenskem in regijskem prostoru pionir novih praks uporabe gliv in gob. Sledil je obisk srednjeveškega rudnika v Padežu, vse skupaj pa smo zaključili v prijetnem okolju na turistični kmetiji Šolinc.

Projekt se izvaja v okviru programa PKP (po kreativni poti do znanja). Program sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Člani transdisciplinarne raziskovalne skupine po področjih raziskovanja so Jakob Jugovic in Tim Gregorič (geografija), Ajda Cafun in Lana Vogrinec (biokemija), Iva Špilak (ekologija in biodiverziteti), Lan Štokelj – Wu (agronomija), Deja Kofol (industrijsko oblikovanje), Dora Matejak (mednarodni odnosi) in Aleks Abdagić (politologija). Pedagoška mentorja projekta sta dr. Nina Gunde - Cimerman (BF) in dr. Andrej A. Lukšič (FDV). Delovni mentor projekta je Janez Gorenšek (Inštitut za aplikativno mikologijo in biotehnologijo)

Več o poteku projekta najdete na povezavi do spletne strani: <http://www.ekokolektiv.si/mladi-za-boljse-okolje-3/>

Janez Gorenšek

LAŠKO IN CVETJE

Za Laščane ni poletja brez tradicionalnega Festivala Pivo in cvetje Laško, ampak letošnje leto je bilo posebno tudi pri organizaciji le-tega, saj zaradi okoliščin izjemoma nismo bili gostitelji največjega slovenskega festivala.

V STIK-u Laško smo se odločili, da kljub vsemu ohranimo vsaj malo pivocvetnega vzdušja in tradicije. Laško si je namreč naredilo čudovito cvetlično podobo, za katero so poskrbeli Hortikulturno društvo Laško in skupina Chic corner v sodelovanju s Komunalo Laško. Pripravili so ocvetličene točke po mestu, ki bodo vabile k ogledu celo poletje. Pravljično podobo so si naredili Črni most, travnika pri Pivnici Savinja in kulturnem centru ter srce pred Thermano Laško. Cvetlične točke pa odlično dopolnjuje še fotografska razstava Cvetoče Laško domačina Borisa Vrabca, ki objema vrt Pivnice Savinja.

Pozabili pa nismo tudi na pivo. V Muzeju Laško je na ogled razstava, ki smo jo pripravili skupaj z Društvom pivovarjev in sladarjev Pivovarne Laško in obiskovalce popelje med skrivnosti varjenja piva od davne preteklosti do današnjih dni.

Pivovarna Laško Union je tudi letos napolnila posebno omejeno izdajo piva Laščan, ki so ga prejeli vsi vpisani v

knjigo Laščanov, ki je bila za vpis na voljo od 9. do 11. julija v TIC-u Laško in Muzeju Laško.

Vabimo vas, da si popestrite kakšno poletno popoldne, se sprehodite med cvetličnimi točkami, obiščete Muzej Laško in si privoščite vrček hladnega laškega piva pri lokalnih gostincih.

Foto: Monika Škorjanc

DOŽIVITE PIVOCVETNO VESELJE OB OKUŠANJU PIVA, MEDU IN SLASTNIH GRIŽLJAJEV NA NOVI HONEYBREW LAŠKO TURI

STIK Laško je skupaj z razvojno in marketinško agencijo NeaCulpa razvil novo pivovsko in medeno obarvano doživetje Pivocvetni potep po Laškem oz. HoneyBrew Laško Tour.

Gre za butično doživetje namenjeno manjšim skupinam, ki jih vsak petek popoldne izurjena kulinarčna vodnica popelje skozi zgodbo tradicije Laškega. Na potepu nazdravijo z osvežilno termalno vodo, različnimi vrstami legendarnih piv Pivovarne Laško ter razvajajo svoje brbončice s trisom grizljajev vrhunskega chefa Marka Pavčnika, posebno pizzovko z ocvirki, Laško medenko in drugimi sladkostmi. Ob zaključku doživetja pa si namešajo svoj pivovski koktajl na lokaciji, kjer se je zvaril prvi vrček piva v Laškem.

Vabljeni na raziskovanje okolice Laškega in okušanje grenko sladkih napojev!

Foto: Jaka Teršek

PIVOCVETNI POTEP PO LAŠKEM

OKUSITE PIVO, MED IN DOBROTE LAŠKEGA

Vsak petek od maja do oktobra
14.30 izpred Thermane Laško

CENA: 79/osebo (2 osebi), 69/osebo (3-7 oseb)

Cena vključuje: vodenje kulinarčnega vodnika, prevoz in obisk treh restavracij, degustacijske porcije jedi in pijač, sproščanje z vdihovanjem aerosolov, promocijsko darilo.

ZDRAVICA
s termalno vodo iz Morže
talja pri Thermani Laško

PIZZOVKA
s sircom in ocvirki s
Muhovo Špico

**LEGENDARNA
PIVA**
Pivovarne Laško s
pivovarjem

**SLASTNI
GRIŽLJAJI**
vrhunskega čefa
Marka Pavčnika (Prvos)

**MEDENI
PIKNIK**
s degustacijo in sproščanjem v
lebanjsko Čebelarsko Šolo

**PIVOVSKIH
KOKTAJLOV**
s Pivski Sevinje

Rezervacije in informacije: TIC Laško, +386 (0)3 733 89 50, tic@stik-lasko.si
 Več: www.lasko.info

NOVO DOŽIVETJE: GREMO NA PIVO S PIVOVARJEM

V STIK-u Laško smo se prilagodili na nove razmere, ki žal ne dopuščajo obiska Pivovarne Laško in za ljubitelje pivovarstva pripravili novo doživetje: GREMO NA PIVO S PIVOVARJEM. Popotovanje skozi razburkano zgodovino nastanka našega najboljšega Laškega piva boste pričeli v Muzeju Laško in nadaljevali v družbi z laškimi pivovarjem, ki vam bo v Pivnici Savinja ob butični pokušini piva razkril njegove skrivnosti. Ob slovesu vas čaka še darilo ... Doživetje je za **individualne goste na voljo ob sredah in petkih ob 14.30 ter po dogovoru tudi za skupine**. Vabljeni!

Informacije in rezervacije: TIC Laško, 03 733 89 50, tic@stik-lasko.si.

Foto: Rok Deželak
STIK Laško

MOJSTRI PIVA V MUZEJU LAŠKO

V Muzeju Laško negujemo tradicijo, čeprav je le-ta prekinjena. Festival Pivo in cvetje Laško je zaradi koronaneumnosti žal letos odpadel, kljub temu pa smo v muzeju tako kot vsako leto pripravili in odprli razstavo povezano z našo pivovarno in največjo kulturno-turistično prireditvijo v Sloveniji.

Strokovnjaki, ki so jih cenili in spoštovali že pred 8.000 leti v Mezopotamiji in v starem Egiptu, se imenujejo pivovarji. Mojstri, ki varijo pijačo za bogove, kakor je zapisal v enem od svojih del grški dramatik Sofokles, ki je živel v 5. stoletju pr. n. št., so pri starih Grkih zaradi svojega znanja in spretnosti imeli prav posebno mesto. Čislali so jih tudi v starem Rimu, kar je morda malo nenavadno, saj je priljubljena pijača Rimljanov zaradi geografske lege njihove domovine bilo vino. Toda nekaj posebnega je moralo biti tudi v tistem času v pijači imenovani cerevesia, da so cerevisiaruse okronali kot državljane z visokim ugledom.

Svoje različice, pa vendar na enak način narejene pijače iz ječmena, vode, kvasa in različnih začimb, so že davno v preteklosti imeli tudi prebivalci daljne Azije. Stari Kitajci so svoje pivo imenovano kiu. O varjenju piva v Indiji priča zapis v Rig-Vedi, najstarejšem delu staroindijske književnosti. V Izraelu so pijačo, ki so jo varili iz žitaric imenovali sicero. Pri tem kot zaščitnika pivovarjev omenjajo kralja Davida. Tudi južnoameriški Indijanci so že mnogo stoletij pred prihodom Evropejcev pili pivo pripravljeno iz koruze.

V srednjem veku je pivo postalo pijača kraljev, vojvod, grofov. Zrasle so prve meniške pivovarne, za njimi pa kaj kmalu iz manjših obrtniških pivovarn tudi velike proizvodnje. Pivo je postajalo vedno bolj modna pijača. V času Karla Velikega (742 - 814) so na vsakem dvoru imeli svojo pivovarno. V zakoniku iz tistih časov so bili pivovarji uvrščeni med obrtnike in delavce, ki so bili podrejeni javni upravi. Pivo je sčasoma postalo pijača širokih ljudskih množic. Pravilno pa so ga znali zvariti le pravi strokovnjaki – mojstri piva.

Mojstri piva so tisti, ki ne le v času festivala, ampak skozi vse leto skrbijo, da naša grla niso suha. Laški pivovarji so pripadnost dobremu pivu in pivovarni zaprisegli s pivovarsko zavezo. Ta pravi, da ima vsako pivo svoj rojstni list, v katerem je do potankosti predpisana celotna pot te žlahtne pijače od varjenja, preko alkoholnega vrenja in zorenja do polnjenja. Le s tradicionalno recepturo brez hitenja in pospeševanja ali skrajševanja postopkov se lahko zagotavlja pregovorna kakovost piva iz Laškega.

Leta 1989 je bilo ustanovljeno društvo, ki združuje laške pivovarje, zveste tako tradiciji in pivovarski zavezi kot tudi smelim novostim v recepturi in tehnologiji. Predajanje znanja in izkušenj, strokovno ocenjevanje kakovosti, tehnologije in znamk ter spremljanje mednarodnega razvoja so odlike vsakega člana in celotnega društva.

Cilj ustanovitve društva je bilo cehovsko povezovanje in predstavljanje poklica, ki mu je pretilo, da se bo izgubil v splošni tehnični strukturi. Člani društva so zavezani permanentnemu izobraževa-

nju, skrbi za kvaliteto proizvodov, prizadevnosti, tovarištvu in ohranjanju slovesa poklica.

Sestanek pobudnikov ter zainteresiranih pivovarjev in sladarjev je bil 3. marca 1989. Na njem so se dogovorili za ustanovitev stanovskega društva. Strinjali so se, da so člani novoustanovljenega društva lahko le aktivno zaposleni in upokojenci Pivovarne Laško s spričevalom pivovarske šole.

Na ustanovnem občnem zboru 25. novembra 1989 so sprejeli društvena pravila in program dela ter izvolili izvršilni odbor. Prvi predsednik društva je postal Ludvik Lavrinc. Zavzeto so pričeli z delom.

Društvo izvaja za svoje člane različna predavanja o uspešnosti podjetja in razvojnih ciljih ter strokovna predavanja s področja pivovarstva. Organizirajo tudi ekskurzije v sorodna podjetja doma in v tujini.

Društvo je redno vključeno v sistem protokola na različnih prireditvah Pivovarne Laško. V ta namen imajo člani društvene uniforme, s katerimi se predstavljajo ob raznih priložnostih, od praznika Piva in cvetja in parad do sodelovanja na sejnih in razstavah. Dneva odprtih vrat Pivovarne Laško pa si brez uniformiranih članov društva sploh ni mogoče predstavljati.

Razstava posvečena Društvu laških pivovarjev in sladarjev bo v Muzeju Laško odprta do konca meseca septembra. Lepo vabljeni v družbo mojstrov piva.

Tomaž Majcen

STIK Laško
objavlja

RAZPIS

za pridobitev pravice do uporabe
kolektivne blagovne znamke
OKUSITI LAŠKO

S kolektivno blagovno znamko OKUSITI LAŠKO želimo poudariti in izpostaviti prepoznavnost pridelkov in živilskih izdelkov, jedi in pijač postreženih na gostinski način, rokodelskih izdelkov in organiziranih kulinarčnih prireditev ter njihovih ponudnikov na območju destinacije Laško.

Za pridobitev pravice do uporabe kolektivne blagovne znamke OKUSITI LAŠKO (v nadaljevanju: KBZ OKUSITI LAŠKO) se lahko prijavijo registrirane pravne ali fizične osebe za določeno pridelavo, proizvodnjo oz. izvajanje storitev, ki ponujajo pridelke, izdelke in storitve – jedi in pijače postrežene na gostinski način oz. kulinarčne prireditve, kateri izpolnjujejo naslednje splošne pogoje:

- so pridelani oz. proizvedeni, opremljeni in ponujeni po zakonsko določenih predpisih in standardih,
- so pridelani oz. proizvedeni in opremljeni na naravi in ljudem čim bolj prijazen način,
- zagotavljajo ustrezno kakovost,
- izvor-poreklo idej, gradiv, živil, vzorcev, postopkov izdelave izdelkov oz. izvedbe storitev (recepture in tehnologija jedi in pijač), mora biti vsaj 70 % oz. 50 % (živil za jedi in pijače) iz območja, ki ga pokriva KBZ OKUSITI LAŠKO (občine Laško, Celje, Štore, Vojnik in Radeče) oz. 100 % iz območja Slovenije, razen, če gradiv oz. živil za določene izdelke/storitve (jedi in pijače) ni mogoče zagotoviti v Sloveniji,
- rokodelski izdelki in izdelki unikatnega in industrijskega oblikovanja temeljijo predvsem na naravnih gradivih in gradivih, ki so značilna za območje destinacije Laško in upoštevajo rokodelsko kulturno dediščino območja,
- kulinarčne prireditve so izvorno povezane z območjem destinacije Laško ali z običaji in navadami, ki so tukaj prisotni.

KBZ OKUSITI LAŠKO se uporablja za označevanje kakovosti:

- pridelkov (npr.: sadja, zelenjave, poljščin, svežih zelišč in začimb) in živilskih izdelkov (npr.: iz mleka, mesa, sadja, zelenjave, žit ipd.),
- jedi in pijač postreženih na gostinski način,
- rokodelskih izdelkov ter izdelkov unikatnega in industrijskega oblikovanja,
- organiziranih kulinarčnih prireditev na območju destinacije Laško.

Tokratni razpis je namenjen ocenjevanju rokodelskih izdelkov ter izdelkov unikatnega in industrijskega oblikovanja, ocenjevanju pridelkov in živilskih izdelkov ter ocenjevanju jedi in pijač postreženih na gostinski način. Ocenjevanja bodo potekala v naslednjih terminih:

- Ocenjevanje rokodelskih izdelkov ter izdelkov unikatnega in industrijskega oblikovanja bo potekalo 15. septembra 2020, med 12.30 in 14.00, v prostorih Kongresnega centra Thermana Park Laško, Zdraviliška cesta 6, 3270 Laško (Modra dvorana).
Rokodelske izdelke ter izdelke unikatnega in industrijskega oblikovanja lahko prijavite za ocenjevanje do 9. septembra 2020. Izdelke prinesete v ocenjevanje 15. septembra 2020, med 7.30 in 8.00, v prostore Kongresnega centra Thermana Park Laško, Zdraviliška cesta 6, 3270 Laško (Modra dvorana).
- Ocenjevanje pridelkov in živilskih izdelkov bo potekalo 15. septembra 2020, med 14.30 in 16.00, v prostorih Kongresnega centra Thermana Park Laško, Zdraviliška cesta 6, 3270 Laško (Modra dvorana).
Pridelke, živilske izdelke in pijače lahko prijavite za ocenjevanje do 9. septembra 2020. Izdelke prinesete v ocenjevanje 15. septembra 2020, med 7.30 in 8.00, v prostore Kongresnega centra Thermana Park Laško, Zdraviliška cesta 6, 3270 Laško (Modra dvorana). Po potrebi naj bodo izdelki ohlajeni in v hladilnih torbah.
- Ocenjevanje jedi in pijač postreženih na gostinski način bo potekalo 15. septembra 2020, med 9.00 in 12.00, na lokacijah prijaviteljev - gostinskih ponudnikov.
V ocenjevanje lahko jedi in pijače prijavite do 9. septembra 2020. Koordinatorica ocenjevanja bo z vami uskladila uro prihoda Strokovne komisije za ocenjevanje jedi in pijač postreženih na gostinski način. Za ocenjevanje boste pripravili po dva kroznika/kozarca vsakega vzorca (enega za pokušnjo in drugega za fotografiranje).

Priporočila gostincem pri pripravi jedi in pijač:

- Izvor živil - živila iz lokalnega okolja (vsaj 50 %) z izpostavljenostjo lokalno dobaviteljsko verigo (predstaviti pri predstavitvi jedi oz. pijače) in sledljivostjo nabave z dokumentacijo (dobavnica, račun ...);
- glavni kriteriji za oceno so: izvor živil, receptura z natančnim opisom sestavin in metod dela ter zgodba o jedi/pijači, ki naj sledi primernemu poimenovanju jedi oz. pijače;
- poudarek je na videzu, vonju in okusu;
- sestavine in dekoracija morajo biti v okusu, količini in barvi v sorazmerju z jedjo;
- smotrna kulinarčna, neoporečna, lahka in enostavna priprava, ki ustreza sodobnim kulinarčnim smernicam.

Obrazce za prijavo na razpis je od dneva te objave do izteka prijavnega roka možno dobiti na spletni strani Občine Laško (www.lasko.si) in STIK-a (www.lasko.info) ali pa jo v tem roku zainteresirani lahko dvignete (in izpolnjene oddate) v TIC-u Laško, Valvasorjev trg 1, 3270 Laško. Vse podrobne informacije dobite pri namestnici koordinatorice za ocenjevanje ponudbe za pridobitev pravice do uporabe kolektivne blagovne znamke OKUSITI LAŠKO, Marini Bezgovšek, na tel. št. 03/733 89 52, e-naslov: marina@stik-lasko.si.

Veselimo se sodelovanja in se zavedamo, da lahko le z vašo pomočjo dosežemo višjo kakovost ponudbe, označene s KBZ OKUSITI LAŠKO.

Tina Belej, direktorica STIK-a

USTVARJALNOST JE NAŠA USODA

Rokodelstvo je pomemben steber naše kulturne dediščine in identitete. **Kako bogato je znanje o lastnem kulturnem okolju in kako inovativno znajo lokalni rokodelci laške zgodbe predstaviti v sporočilnosti svojih izdelkov, so dokazali že rezultati projekta PO POTEH UMETNOSTI IN UMETNE OBRTI, ki se je delno sofinanciran z evropskimi sredstvi izvajal v letih 2012/2013.** V okviru projekta so bili razviti programi kreativnega turizma. Ti so obiskovalcem omogočili, da so razvili lastne ustvarjalne potenciale na podlagi doživljanja krajine in stikov z domačini, ki so bili nosilci kulturnih in ustvarjalnih dejavnosti, značilnih za območje. Podoba pove več kot tisoč besed, zato bo v nadaljevanju prevzela glavno besedo pri predstavitvi nekaterih ključnih dosežkov tega projekta.

Zelo hvaležna ciljna skupina ustvarjalnega turizma so otroci oz. družine. **Oblikovane kreativne družinske počitnice so v času izvajanja projekta predstavljale novost v destinaciji.**

V Thermani Laško so otroci pomembni gostje, zato so v okviru projekta otroško klubsko kartico Vodomček, ki prinaša številne ugodnosti in privlačno dogajanje po meri otrok, **dopolnile tri rokodelske stvaritve: ročna lutka Vodomček, torbica in nahrbtnik Vodomček ter »doorstoper« Vodomček.**

Namen projekta je bil tudi ustvariti okolje, ki spodbuja ustvarjalnost obiskovalcev, ob hkratnem spoznavanju lokalne dediščine in njene materializacije v rokodelskih izdelkih. Izkušnje iz projekta so pokazale, da je nadaljnji razvoj kreativnega turizma smiseln tudi na drugih področjih.

V Galeriji Maleš smo obiskovalci spoznavali zapuščino »slikajočega pesnika«, enega najbolj vsestranskih slovenskih likovnih umetnikov minulega stoletja, ki svojih zamisli ni uresničeval le v slikarstvu in grafiki, temveč tudi v keramiki, tapiseriji, tehniki vitraža ... Njegovi hčeri, gospe Travici, gre zahvala, da z izjemno energijo in ljubeznijo ohranja njegovo zapuščino in s tem sedanjim rodovom omogoča dialog s preteklimi dosežki in temelji ustvarjalnosti, tako v destinaciji kot v mednarodnem prostoru.

V projektu so sodelovali: Čebelarstvo Blagotinšek, Čebelarstvo in lectarstvo Šolar, Ekološka zeliščna kmetija Plahtica, Galerija Maleš, Galerija Piros, Likovno društvo Laško, Lončarstvo Buser Franc, Marica Lesjak, Petra Rems, Slavica Laubič, Umetnostna obrt D-design in Vse-moč, ročna izdelava steklenih izdelkov.

V okviru kolektivne blagovne znamke (KBZ) Okusiti Laško so v letu 2019 na področju rokodelskih izdelkov k sodelovanju pristopili tudi:

Barbara Penič, osebno dopolnilno delo

Katrushka je blagovna znamka hišnega tekstila, ki nastaja v Laškem izpod rok Barbare Penič. Predpasniki, oprijemalke, prti in ostali hišni tekstil v okviru kolekcije Okusiti Laško so narejeni ročno, iz naravnih materialov in z ljubeznijo, saj Barbara želi, da se vsaka gospodinja vedno počuti udobno in lepo.

Darja Šolar, Čebelarstvo, lectarstvo in apiturizem Šolar

Pri Šolarjevih čebelice že več kot 37 let predstavljajo osrednjo vlogo. Iz skrbno izbranih sestavin že od leta 1985 izdelujejo tudi lectove figurice, za katere so prejeli certifikat Rokodelskega združenja Art&Craft Slovenija.

Lončarstvo Buser z več kot 220-letno tradicijo je prejemnik certifikata Rokodelskega združenja Art&Craft Slovenija. Lončeni izdelki so ročno oblikovani, izdelani iz domače, slovenske gline, atestirani in namenjeni uporabi v gospodinjstvu.

Lončarstvo Buser, mojster domače in umetne obrt, Mitja Romih, s. p.

Jernej Slapšak, dopolnilna dejavnost na kmetiji

Okoliškemu lesu, ki je bil prepuščen propadu zaradi odmiranja, je Jernej Slapšak vdahnil novo podobo. Vsaka deska je svojevrsten unikat, ki odseva veliko truda, znanja in ljubezni do lesa samega. Izdelek lahko služi tako za uporabne kot za dekorativne namene.

Katka, Katarina Drobež Vrščaj, s. p.

V centru Laškega, v neposredni bližini cerkve Sv. Martina, v trgovnici Katka ustvarja Katarina, ki je certifikat kakovosti Okusiti Laško prejela za dekorativne maskote ter čudovite in skoraj že dišeče vrtnice in hortenzije, narejene iz filtrov za kavo. Trgovinica je dobro založena tudi z ostalimi izdelki znamke Okusiti Laško.

V posvečeni tihoti jurkloštrske kartuzije, od katere prve ustanovitve letos mineva 850 let, so ustvarjali nekateri znameniti menihi, med njimi tudi Nikolaj Kempf, dolgoletni prior, ki je pisno utemeljil formulo harmonije. Simbolno je izražena

v krogovičnih poljih, vzdanih v ograjo pevskega kora v cerkvi, predstavljata pa jo tudi unikatna lesena izdelka - Tri paneške dilce in Posodica harmonije.

Kmetija Kozmus, Alojz Kozmus, dopolnilna dejavnost na kmetiji

Kmetija Sinkovič, Avgust Sinkovič, dopolnilna dejavnost na kmetiji

Na kmetiji ohranjajo tradicionalno pridelavo tatarske ajde in z njenimi luščinami polnijo lične vzglavnike.

Naravni Izdelki Cepuš, Primož Cepuš, dopolnilna dejavnost na kmetiji

Ponudba vključuje: ekološka mila in mazila, za katere so pridobili certifikat Bio kozmetika, ki uvršča izdelke v najvišji kakovostni razred. Pri izdelavi kozmetike uporabljajo domača zelišča. Z veliko mero ljubezni izdelujejo tudi mline na kamne, lesene podstavke za mila in kuhinjske deske.

Valerija Seme, osebno dopolnilno delo

Oblikovalka nakita Lesem, Valerija Seme, skrbno izbrane-mu kosu slovenskega lesa, z dodatkom makrameja, vdahne novo obliko in vrednost. Certifikat kakovosti Okusiti Laško je prejela za verižico Sekvoja, prstan Sekvoja, uhane Sekvoja (vi-seče), uhane Sekvoja (mini) ter komplet ogrlice in zapestnice iz kolekcije Voda.

Na spletni strani <https://lasko.info/rokodelski-izdelki/> in FB Okusiti Laško lahko dobite več informacij in vse kontaktne podatke predstavljenih rokodelskih ustvarjalcev. Vse, ki bi se želeli pridružiti KBZ Okusiti Laško vabimo, da se prijavite na razpis, ki je skupaj z vso dokumentacijo objavljen na: <https://lasko.info/medijsko-sredisce/> in www.lasko.si

MARKO PAVČNIK IN RESTAVRACIJA PAVUS NA MICHELINOVEM SEZNAMU

Restavracija PAVUS - Grad Tabor Laško je prejela priznanje krožnik Michelin, ki nagraduje sveže surovine, skrbno pripravljen in dober obrok.

Laščani in prijatelji Laškega, zdaj je čas, da priporočate najboljšo daleč naokoli.

MKJ

Poletne prireditve in 13. sezona Bralne značke za odrasle

V knjižnični dejavnosti ukrepi zaradi koronavirusa najbolj vplivajo na aktivnosti z večjim številom udeležencev oz. obiskovalcev hkrati. To v precejšnji meri zadeva prireditve, katerih nova sezona bo močno odvisna od trenutno veljavnih omejitev in navodil. Izvedba prireditve je tako v določenih pogledih v poletnem času, na prostem, nekoliko lažja, zato smo letos, za razliko od preteklih let, načrtovali nekaj dogodkov v tem času.

23. junija smo na prvi pokoronski in zelo prijetni prireditvi na knjižničnem vrtu z literatom in glasbenikom Matjažem Pikalom začeli novo, 13. sezono Bralne značke za odrasle s predstavitvijo nekaterih del s priporočilnega seznama. Še enkrat vas lepo vabimo v naše knjižnice k branju in sodelovanju pri spodbudni bralni aktivnosti za odrasle.

V sredo, 26. 8., pa bomo v Laškem na knjižničnem vrtu ob 19. uri gostili pisateljico Bronjo Žakelj, avtorico romana *Belo se pere* na devetdeset in lanskoletno kresnikovo nagrajenko za najboljši roman leta, ki nas bo obiskala v okviru poletne akcije založbe Beletrina Beletrinini trubadurji.

Foto: Janez Marolt

Ker za prireditve zaradi koronavirusa veljajo določene omejitve, boste o tem za omenjena dogodka pravočasno obveščeni. Ob tem pa si seveda obetamo dva prijetna kulturna večera, na katera vas prijazno vabimo.

Matej Jazbinšek

Poletni bralci

Ker nas mladi bralci tudi letos niste pustili na cedilu in pridno sodelujete pri naši bralni akciji Poletni bralci, smo se odločili, da jo tudi dokončamo tako, kot se spodobi glede na vaš odziv. Torej: vabimo vas na čisto pravi zaključek Poletnih bralcev 2020, ki bo v četrtek, 10. septembra 2020, ob 17. uri na knjižničnem vrtu pred

Foto: Helena Kermelj

laško knjižnico. Naš gost bo priljubljeni mladinski pisatelj Žiga X. Gombač. Njegovi bralni spodbudi bo sledilo tradicionalno žrebanje nagrad. Seveda bomo do takrat skrbno spremljali situacijo v državi in vse sodelujoče pravočasno obvestili o morebitnih spremembah.

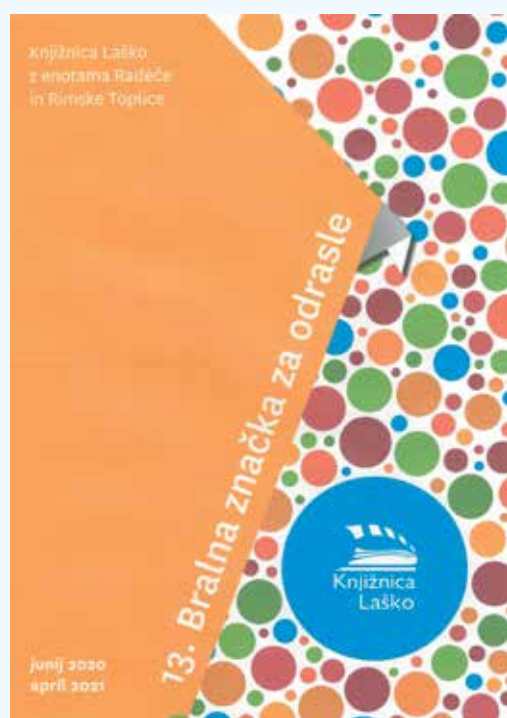
Verjamemo, da skupaj z nami upate, da nam uspe še en nepozaben zaključek bralne akcije!

P.S.: Sodelujoči bralci boste (tako ali drugače) nagrajeni v vsakem primeru! 😊

Jerica Horjak

Univerza za tretje življenjsko obdobje pri Knjižnici Laško

Lani smo v avgustovski številki Laškega biltena obširno poročali o minulem študijskem letu Univerze za tretje življenjsko obdobje in njegovem imenitnem zaključku z izletom na avstrijsko Koroško. Letos temu ne bo tako, saj smo zaradi ko-

V avgustu bomo izvedli dve prireditvi. V Rimskih Toplicah bo dogodek v okviru 8. lurškega koncerta, zaradi situacije tokrat ne v cerkvi v Lurdu, ampak v župnijski cerkvi sv. Marjete v Rimskih Toplicah. V ponedeljek, 17. 8., ob 20. uri bosta nastopila pevka Ljoba Jenče in citrar Tomaž Plahutnik. V koncertu z naslovom *Po polju pa svetinja gre* bomo lahko prisluhnili slovenskim ljudskim svetim in drugim pesmim, s posebnim poudarkom na čudežnih legendah in Marijinih pesmih, saj se bo dogodek odvil le dva dni po prazniku Marijinega vnebovzeta.

ronavirusa študijsko leto morali končati že v začetku marca, in ne konec maja oz. začetek junija.

Kljub temu na kratko povzemamo delovanje v študijskem letu 2019/2020. Domoznanski krožek (17 udeležencev, skupaj 125 obiskov) in **popotniški krožek** (70 udeležencev, skupaj 398 obiskov; ekskurziji v Škofjo Loko in Novo mesto; ogled Ljubljanskega gradu ter razstav v Cankarjevem domu in Narodni galeriji), ki sta najbolj obiskani aktivnosti UTŽO, je tudi v preteklem študijskem letu kot prostovoljka vodila Metka Kovačič. Kot že vsa leta, sta bili tudi tokrat oblikovani dve skupini krožka angleškega jezika pod vodstvom prof. Lidije Šober (skupaj 19 udeležencev in 259 obiskov). **Krožek italijanskega jezika** mentorice prof. Alenke Erjavec pa je potekal drugo leto (5 udeleženk, skupaj 116 obiskov). Izvedeno je bilo izobraževanje v osnovni skupini računalniškega krožka, delo nadaljevalne skupine pa je predčasno prekinila epidemija (skupaj 7 udeležencev in 18 obiskov; mentorici bibliotekarki Gabrijele Pirš in Jerica Horjak). V dopoldanskem času smo za člane UTŽO izvedli tudi dve predavanji. Februarja smo gostili Alenko Tacol s predavanjem Poti do dobrih odnosov, v začetku marca pa dr. Staneta Pinterja na temo Lepota gibanja na recept – za več zdravja in dobrega počutja.

V študijskem letu 2019/20 se je sama dejavnost po številu obiskovalcev okrepila, za razliko od prejšnjega leta pa smo tudi izvedli dve predavanji, zato izpad pri statističnih kazalcih zaradi epidemije ni bil tako velik, kot bi lahko bil sicer. **Zabeležili smo skupaj 118 članov krožkov UTŽO, opravljenih je bilo 87 srečanj (vključno s predavanji), ki jih je obiskalo 1.051 udeležencev.**

Kako bomo izvajali aktivnosti UTŽO v novem študijskem letu, seveda ne moremo napovedati. Kot doslej, bomo v začetku septembra dosedanje člane povabili k informativnemu vpisu v krožke. Glede na njihov interes in trenutno epidemiološko situacijo se bomo sproti odločili, v kakšnem obsegu bomo z oktobrom začeli izvajati krožke. Pri tem bomo seveda upoštevali vsa navodila in priporočila pristojnih zdravstvenih in drugih institucij.

Spremljajte naša obvestila in lepo vabljeni k sodelovanju. Če bodo to dopuščale razmere, vas bomo že v septembru povabili na informativni sestanek, sicer pa bomo z aktivnostmi začeli, ko bo to izvedljivo.

Matej Jazbinšek

Knjižnica v Laškem s septembrom odprta tudi ob sredah popoldne

Od začetka maja naprej, ko smo po rahljanju ukrepov zaradi epidemije naše knjižnice spet odprli za obiskovalce, so bile te odprte po prilagojenem oz. poletnem odpiralnem času. Sicer je poletni odpiralni čas v veljavi samo julija in avgusta.

S septembrom bomo prešli na običajni odpiralni čas, če bo situacija s koronavirusom dovoljevala naše kolikor toliko normalno poslovanje z uporabniki. Opozoriti pa vas želimo na spremembo, ki bo v tem primeru s 1. 9. stopila v veljavo. **Osrednja knjižnica v Laškem ob sredah ne bo odprta samo v dopoldanskem času, ampak ves dan – od 8. do 19. ure. Krajši pa bo čas odprtosti ob petkih – po novem od 8. do 15. ure.** Za spremembo smo se odločili zaradi želja naših uporabnikov, da je knjižnica odprta tudi ob sredah popoldne, tako kot ostali uradi in uradne ustanove, in zaradi nižjega obiska ob petkih popoldne.

Redni odpiralni čas Knjižnice Laško (v veljavi od 1. 9. 2020) je tako sledeč: ponedeljek (8–15), torek (11–19), sreda (8–19), četrtek (11–19), petek (8–15), sobota (8–12).

Lepo vabljeni v našo knjižnico tudi ob sredah popoldne.

Matej Jazbinšek

Poletne ustvarjalne delavnice

V naših knjižnicah smo tudi letos, kljub izrednim razmeram, izvedli poletne delavnice – ob sredah v laški knjižnici, ob četrtekih pa v knjižnici v Rimskih Toplicah. Lotili smo se jih z veliko mero

veselja, kot korak nazaj k normalnosti, hkrati pa so prinesle tudi nove izzive.

Na prvi delavnici so zasijale kresničke v pravem pomenu besede, osvetlile so nam kar nekaj poletnih večerov.

Foto: Jasna Kermelj

Na drugi delavnici smo spletli simpatične **hiške za miške**. Seveda smo izdelali tudi majhne prikupne miške, nekateri celo mišjo družino.

Tretji teden je prišel na vrsto **akvarij z razigranimi ribicami** v mavričnih barvah, gnetli smo maso ,das', barvali s tempera barvicami in seveda nanašali veli-

koo bleščic. Uporabili smo tudi prazne rollice in jih umetniško pobarvali ☺.

In za konec, nismo šli na izlet, kot je pri nas v navadi, temveč smo napolnili **strašne gosenice**. Želimo si, da se pregrižejo skupaj z nami skozi novo normalnost v takšno, kot je bila včasih, ter da ostanemo zdravi in veseli.

Martina Ajdnik
in Valentina Pavlinc

Obrazi slovenskih pokrajin

Junija je bil objavljen nov portal slovenskih splošnih knjižnic **Obrazi slovenskih pokrajin – spletni biografski leksikon znanih osebnosti slovenskih pokrajin in Slovencev po svetu**. Tako lahko na enem mestu dostopate do regijskih leksikonov: Celjskozasavski.si, Dolenjski biografski leksikon, Gorenjci.si, Koroški biografski leksikon, Pomurci.si., Primorci.si, Spodnjepodravci.si in Štajerci.si.

Poučite se lahko že o več kot **6.000 osebah**, ki so pomembno zaznamovale svoje okolje: znanstveniki, raziskovalci, pisatelji, pesniki, literarni ter umetnostni zgodovinarji, slikarji, glasbeniki, arhitekti, gospodarstveniki, politiki itd. Opis osebe vsebuje podatke o rojstvu, kraju delovanja, življenjepis, pomembnejša dela in nagrade, ki jih je prejela za svoje delo. Dodane so tudi fotografije ter povezave na dodatne vire in posnetke.

Po leksikonu lahko iščete po abecednem seznamu ter po poklicih in dejavnostih, na voljo pa je tudi napredno iskanje po različnih kriterijih.

Portal se stalno dopolnjuje z novimi vsebinami. K razširitvi zbirke lahko prispeva vsak uporabnik – tako da prek iz-

polnjenega obrazca sporoči, katera pomembna oseba bi si po njegovi presoji še zaslužila uvrstitev.

Vabljeni k ogledu.

Domače knjižnice

Pred kratkim sta izšli dve publikaciji, s katerima lahko »vstopamo« v zasebne prostore domačih knjižnic ter prisluhnemo knjižnim policam in njihovim lastnikom.

Pri reviji **Outsider** so pripravili knjižnico **Domače knjižnice**. V njej Adela Železnik in Marijan Rupert, Tina Košir, Janez Lajovic in Majda Dobravec Lajovic, Zora Stančič, Tina Mahkota, Maja Bogataj Jančič, Zdravko Duša, Manca G. Renko in Luka Mesec ter Tanja Radež publicistki Agati Tomažič in fotografu Joštu Franku pripovedujejo o svojih knjižnicah, bralnih navadah, odnosu do knjig ter ljubezni do pisane besede. »Pravzaprav sem se ravnala po Marie Kondo, ki pravi, da moraš obdržati samo tisto, kar ti vzbuja radost.« (Tina Košir)

Monografija **Pie Marincelj** Življenja knjig z domačih knjižnih polic pa nas seznanja z razvojem zasebnih knjižnic skozi zgodovino, možnostmi ureditev letih, njihovimi prednostmi in slabostmi ter z vlogo domačih knjižnic v življenju ljudi. Dodana sta tudi raziskava o domačih knjižnicah slovenskih bralcev in sistematični pregled revije Naš dom glede vključevanja knjižnih polic v opremljanje doma.

Obe deli priporočamo v branje, saj nas nagovarjata k premišljeni skrbi za domače knjižnice.

Gabrijela Pirš

VABLJENI NA PRIREDITVE V KNJIŽNICI LAŠKO IN RIMSKE TOPLICE

Ponedeljek, 17. avgust

- cerkev sv. Marjete v Rimskih Toplicah: 8. lurški koncert: Ljoba Jenče in Tomaž Plahutnik: Po polju pa svetinja (slovenske ljudske svete in druge pesmi) (ob 20. uri)

Sreda, 26. avgust

- Knjižnični vrt pred Knjižnico Laško: Večer s pisateljico in kresnikovo nagrajenko Bronjo Žakelj (ob 19. uri)

Četrtek, 10. september

- Knjižnični vrt pred Knjižnico Laško: Zaključek akcije Poletni bralci z Žigo X Gombačem (ob 17. uri)

Čitalnica v Laškem trgu 1869–1871

(2) Delovanje čitalnice 1869–1871

Zgodovinskih dokumentov o delovanju Laške čitalnice v teh dveh letih ni veliko. Sklepamo, da je bilo delovanje podobno kot v drugih čitalnicah. Najpomembnejša zgodovinska dokumenta sta **Pravila Laške čitalnice** in zvezek **Imenik častitih udov Laške čitalnice**.

Laški muzej hrani ustanovne dokumente o Čitalnici in **Pravila laške čitalnice**. Iz pravil izvemo, da je bil namen društva branje v slovenskem in drugih jezikih, ples, igre in razveseljevanje na besedah, ne pa politično delovanje, nadalje, kakšne so bile pravice članov, da so plačevali pristopnino ... Iz pravil izvemo tudi, kakšne so bile pristojnosti predsednika in drugih funkcionarjev, kako je delovalo in finančno poslovalo društvo in podobno. V **hišnem redu** je bilo zapisano, da je čitalnica odprta za člane ob torkih, četrtek in sobotah med prvo opoldne in 10. uro zvečer, ob nedeljah in praznikih pa med 8. uro zjutraj in 10. zvečer, da je dovoljeno zahajanje v čitalnico le odraslim članom, da se v čitalnici govori samo slovensko, kakšna so pravila glede obnašanja v čitalnici in glede izposojanja.

Čitalnica je prenehala delovati po dveh letih, v precejšnji meri tudi zaradi nemških pritiskov. Imamo pa podatek, da je bilo l. 1871 vanjo vključenih 119 članov in 11 častnih članov.

V nadaljevanju si lahko preberete **prepis prvih štirih pravil laške čitalnice**. (Vseh pravil skupaj je 16, celoten prepis pa je na voljo na portalu Kamra.)

1. Namen čitalnice je:

Čitanje časopisov i knjig, pisanih v slovanskih, pa tudi v drugih jazicih.

Razveseljevanje v besedah, v plesu, v igrah, ne vtika se toraj društvo v nikake politične zadeve.

2. Kdor želi v društvo se vpisati, oglasi se naj ravnatelju alj tajniku. Ravnatelj alj tajnik to društvenemu odboru javi in odbor po večini glasov o sprejetju odloči, odbor ima tudi pravico po dveh tretjinah glasov pravega člana iz društva izključiti.

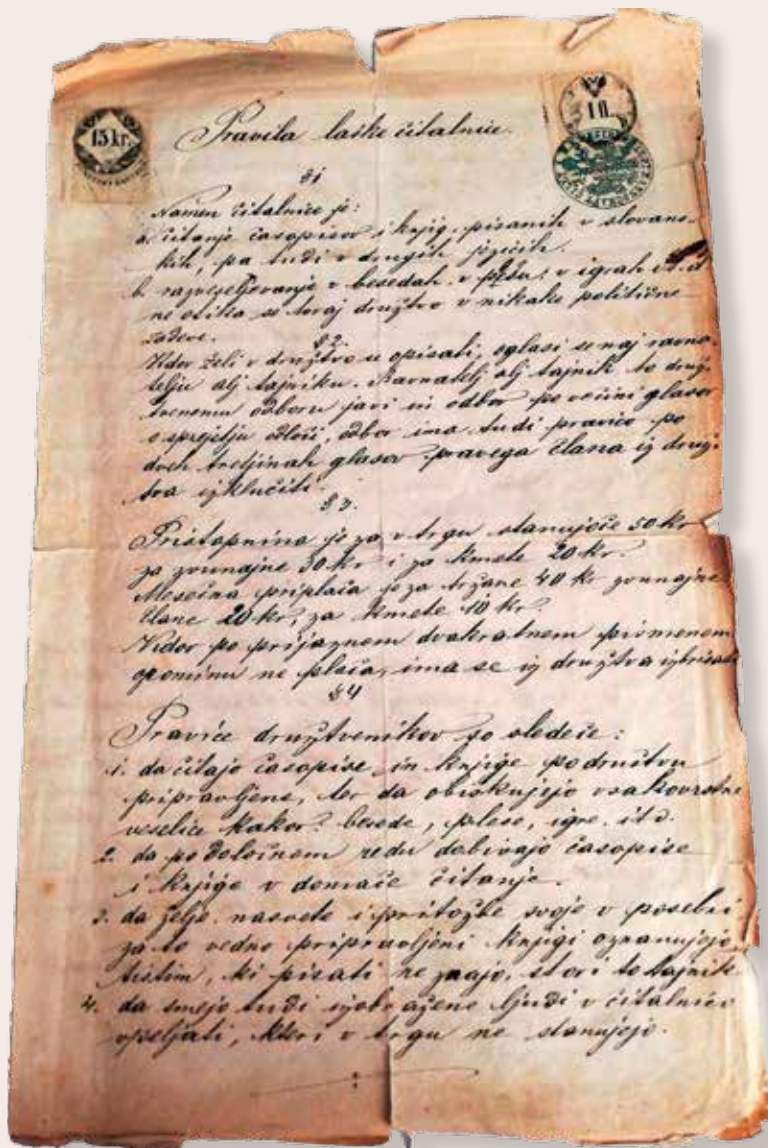
3. Pristopnina je za v trgu stanujoče 50 kr, za zunanje 30 kr i za kmete 20 kr.

Mesečna priplača je za tržane 40 kr, zunanje člane 20 kr, za kmete 10 kr.

Kdor po prijaznem dvakratnem pismenem opominu ne plača, ima se iz društva izbrisati.

4. Pravice družtvenikov so sledeče:

1. da čitajo časopise in knjige po društvu pripravljene ter da obiskujejo vsakovrstne veselice kakor besede, ples, igre itd.
2. da po določenem redu dobivajo časopise i knjige v domače čitanje
3. da želje, nasvete i pritožbe svoje v posebni, za to pripravljene knjigi oznanujejo, tistim, ki pisati ne znajo, stori to tajnik
4. da smejo tudi izobražene ljudi v čitalnico vpeljati, kateri v trgu ne stanujejo.

Prva stran Pravil laške čitalnice, 1869)

(Vir: Metka Kovačič: Iz preteklosti knjižničarstva s poudarkom na zgodovini splošnih knjižnic laške občine. V: Laški zbornik 2007)

Prispeval: Matej Jazbinšek
Originalni dokument hrani Muzej Laško
Rubriko pripravlja Knjižnica Laško
Objavljeno tudi na: www.kamra.si

ALBUM LAŠKEGA

Podružnična cerkev Lurške Matere Božje

V organizaciji Knjižnice Laško in ob pomoči domačina prof. Petra Napreta od l. 2013 maja v cerkvi v Lurdu izvedemo glasbeni večer. Doslej se jih je zvrstilo že sedem. Letošnji zaradi epidemije maja ni bil izveden, bil pa je prestavljen na avgust in se zaradi ukrepov letos preselil v župnijsko cerkev sv. Marjete. Zato lurški cerkvi v tej rubriki namenjamo nekaj pozornosti.

(Vabilo na 8. lurški koncert se nahaja med prispevki Knjižnice Laško.)

Razglednica Sv. Marjete iz l. 1901

Detajl omenjene razglednice – Lurd
Vir: Franci Petrič: Slovenske božje poti
Razglednica je last Knjižnice Laško

Podružnična cerkev Lurške Matere Božje spada v župnijo Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah. Bila je prvo svetišče na slovenskih tleh, posvečeno Lurški Materi Božji, ki jo krščanstvo časti

v spomin na prikazovanje Matere Božje pastirci Bernardki v Lurdu v Franciji leta 1858.

Podružnična cerkev nad Ogečami v Rimskih Toplicah, znana kot Lurd nad Rimskimi Toplicami, je bila zgrajena v neoromanskem slogu v letih 1885–86. V tistem času je bil župnik v Šmarjeti Edvard Janžek, sicer goreč častilec Lurške Matere Božje. Na njegovo pobudo so farani na vrhu Korešnika nad Ogečami po načrtih stavbenika Valentina Scagnettija zgradili cerkev Lurške Matere Božje. Župnik Janžek se je l. 1886 udeležil velikega avstrijskega romanja v Lurd in tam naprosil nekaj dragocenih spominkov za novo cerkev (npr. kamen iz votline). Cerkev je l. 1899 poslikal Jakob Brollo. Na glavnem oltarju je prizor Marijinega prikazovanja Bernardki, ob straneh pa stojita sveta brata Ciril in Metod. Takratni mariborski škof Jakob

Stepišnik je cerkev blagoslovil 10. oktobra 1886.

Lurška cerkev je kmalu postala priljubljena božja pot ljudi ob Savinji in okoliških krajev. Od vsega začetka so vanjo radi prihajali tudi ljudje iz zdravilišča v Toplicah, bila pa je tudi priljubljeno svetišče za poroke.

V knjigi Milana Škrabca *Romarski pozdrav: Slovenski božjepotni kraji na starih razglednicah* je objavljena razglednica Lurda, ki je bila poslana l. 1903. V domoznanski zbirki Knjižnice Laško imamo razglednico Sv. Marjete pri Rimskih Toplicah iz l. 1901 (poslana 1902), na kateri je posebej izpostavljena tudi cerkev v Lurdu. Razglednica je bila izdana na Dunaju l. 1901.

Rubriko pripravlja Knjižnica Laško
Objavljeno na: www.kamra.si,
Album Slovenije

Predstavitev knjige

PRIMORSKI EMIGRANTI V LAŠKEM

Med enim in drugim valom epidemije koronavirusa je bila 4. junija na vrtu »Pivnice Savinja« predstavitev knjige »Primorski emigranti v Laškem«. Izdajo knjige je avtor namenil spominu na za Slovence dve žalostni obletnici. 13. julija je preteklo sto let od požiga Narodnega doma v Trstu, ki predstavlja začetek italijanskega pogroma nad našim narodom po prvi svetovni vojni. 12. novembra pa bo sto let od sklenitve Rapalske pogodbe med Kraljevino Italijo in Kraljevino Srbom, Hrvatov in Slovencev, s katero je bila Italiji predana dobra četrtina Slovenije. V naslednjih 25 letih so Italijani z etničnim

čiščenjem pregnali okrog sto tisoč Primorcev iz njihovih domov. Med leti 1920 in 1940 se je v Laško in njegovo okolico priselilo nekaj čez 380 primorskih izseljencev. Večina je tu tudi ostala.

Nova knjiga na 280 straneh opisuje takratne razmere na Primorskem, vzroke za selitev in življenjske zgodbe ljudi, ki so prišli v naše kraje. Kako so se tu znašli in kako so živeli. Zanimivo vsebino knjige in razloge za njeno izdajo sta predstavila dr. Borut Batagelj, direktor Zgodovinskega arhiva Celje in njen avtor Andrej Mavri. Predstavitev so se udeležili številni potomci in nasledniki emigrantov, pa tudi drugi, ki jih zanima preteklost naših krajev.

V kulturnem programu so nastopili domači ljudski pevci »Rečiški knapi« in priznani najstarejši slovenski ansambel »Beneški fantje«, ki so igrali pesmi krajev, od koder so k nam prišli primorski

emigranti. Rečiški knapi so sodelovali v programu zaradi dejstva, da je preko 50 primorskih emigrantov takrat našlo zaposlitev v rudniku Huda jama. Za zaključek uspešne predstavitve knjige so Rečiški knapi skupaj z Beneškimi fanti zapeli in zaigrali popularno beneško pesem – Rdeči cvet.

Predstavitev knjige je bila hkrati tudi dan spoštovanja in spomina na Primorce, ki so pred skoraj sto leti zaradi italijanskega raznarodovanja morali zapustiti svoje domove in poiskati nove kraje za preživetje, tudi v Laškem. Prisotnim potomcem teh emigrantov je prireditev izzvenela v praznik laških »Primorcev«. Zadovoljni so ob slovesu odnesli domov knjigo, ki govori o njihovih prednikih, na katere pa so vsi ponosni.

A. M.

Fotografiji: Lilijana Ratej

V SPOMIN FRANCU ZUPANCU

V življenju se ljudje najtežje navadimo na minevanje. Na to, da nekdo odide, da nas zapusti in se ne vrne nazaj. Človek bi rekel, da smo godbeniki minevanja navajeni, saj naša glasba marsikoga nemalokrat pospremi k večnemu počitku. A minevanja se ne navadiš nikoli. Najbridkejši pa so »zvoki slovesa«, kadar k zadnjemu počitku pospremimo sogodbenika, »štinkamerata«, prijatelja. Nedavno je preminil profesor Franc Zupanc. Nekaj besed njemu v spomin je spisal naš godbenik Jože Ojsteršek:

»V 82. letu starosti je zaspal in odšel mirno in tiho, kakor je živel, profesor Franc Zupanc, pedagog, dirigent, kapelnik, skladatelj in aranžer.

Rojen je bil v Novem Mestu, osnovno šolo je obiskoval v Radečah, šolal pa se je v Ljubljani, kjer je končal tudi glasbeno akademijo. Kot profesor za pihala se je zaposlil na Glasbeni šoli v Celju. Vodil je večje število ansamblov in pihalnih orkestrrov. Vedno je imel izjemen posluš za usposabljanje mladih glasbenikov. Njegovi učenci so dosegali vidne rezultate na tekmovanjih učencev glasbenih šol Slovenije. Za pihalne orkestre je napisal številne priredbe in samostojne skladbe.

V kroniki Laške pihalne godbe je zapisano, da je bil prof. Franc Zupanc kot deseti kapelnik. Laško godbo je vodil od leta 1964 do 1969. V letih od 1962 do 1964, je bila Laška godba brez kapelnika. Na manj zahtevnih nastopih je godbo usmerjal kot običajno prvi »fligahornist«, kadar v sestavi godbe ni bilo kapelnika ali predvodnika. V poletnih mesecih leta 1964, v času priprav praznika Pivo cvetje smo h godbi Laško povabili v goste kapelnika prof. S. Pojavnika. Ravno on nam je predlagal, da navežemo stik z mladim prof. Francem Zupancem, takrat predavateljem na Glasbeni šoli Celje. Kot prvi »fligahornist« sem bil prisoten tudi na razgovoru, kjer je

ravnatelj glasbene šole Celje podprl prof. Franca Zupanca kot vodjo Laške godbe.

Tako se je začelo ...

Z rednimi vajami pri godbi Laško, po skoraj dobrih dveh letih zatišja. Profesor F. Zupanc je zastavil precej zahteven program, za takrat malce bolj okrnjeno instrumentalno zasedbo pri Laški godbi. Začel je s poučevanjem mladih talentiranih fantov, predvsem na tistih sekcijah kjer je »škripalo«. Čeravno je bil klarinetist, je znal lepo naučiti igranja tudi trobilce in tolkalce. Kvaliteta igranja pri godbi Laško se je pod njegovo taktirko iz leta v leto vidno boljšala.

Nastopilo je leto 1969. Žal so profesorju Francu Zupancu v Železarni Štore za vodenje njihove godbe Štore (Pihalni orkester Štorskih železarjev) nudili več, z boljšimi pogoji, kot smo jih lahko nudili mi v Laškem.

Nedvomno je prof. Franc Zupanc resnično veliko naredil za slovensko godbeništvo, kjer bo posebno poznan ostal v osrednji Sloveniji, saj je poleg Laške godbe poučeval in vodil tudi godbe v Celju, Štore, Šentjurju in v Sevnici.«

S spoštovanjem ga bomo ohranili v našem spominu.

Jože Ojsteršek,
član Laške pihalne godbe

GLAS KORONE PREGLASILI GODALCI FESTIVALA ROMANICA ANTIQUA

Tudi letos se je v Laškem, kljub trenutni situaciji, že enajstič odvil tradicionalni festival Romanica Antiqua. Organizatorsko taktirko je prevzel laški glasbenik Dejan Kušer, festival pa je v svoje vrste zopet privabil mlade ustvarjalce instrumentov romanike, kot so violina, viola in violončelo. Festival je na-

menjen vsem generacijam, ki si želijo izpiliti tehniko igranja tudi izven zidov glasbenih šol. Letošnja posebnost pa je bilo informacijsko izobraževanje za učitelje, nam je zaupal Kristian Kolman, glasbenik, ki s srcem in dušo skrbi za organizacijo festivala.

Kolman nam je zaupal, da so z organizacijo štiridnevnega festivala začeli že v februarju. Po situaciji s koronavirusom, ki je sledila, so predvideli dva scenarija. Prvi je bil, da glasbenih dogodkov ne bo moč izpeljati in festivala v letošnjem letu ne bi bilo. Drugi, bolj optimistično naravnani, pa je upal, da se delavnice vendarle izpeljejo. Pravočasno so začeli s prijavi in razpisi in tako festival z enajstletno tradicijo pripeljali do konca. Soorganizator nam je še pripomnil, da

je bil presenečen nad številom prijav, saj je bilo »godalkarjev« občutno več kot po navadi. Niso pa ponudili le izobraževanja za otroke in mladino, letošnje leto so festival nadgradili še z internetnim izobraževanjem za učitelje godal, ki ga je vodil Kolman sam.

Navkljub za turizem slabšemu letu, so glasbeniki tudi letos sodelovali z zdraviliščem in dobili ugodno nastanitev za udeležence. V zameno za velikodušno dejanje lokalnega podjetja so se »godalkarji« odzvali z igranjem pri vrhah za gibalno ovirane in tako razveselili naključne mimoidoče in goste zdraviliškega kompleksa. Ni pa to bil edini dogodek »romanskega festivala«. Udeleženci delavnic so igrali še v prostorih Glasbene šole Laško. Predsednik društva pa je publiko privabil z recitali, kar v romanski cerkvi svetega Martina, po kateri društvo nosi ime. Glasbeniki pa so navduševali še v prostorih Vile Monet, Kulturnem centru in na treh lokacijah celjskih mestnih ulic.

Mlado energijo pa je v Laško glasbeno društvo vdahnil Dejan Kušer, ki je že v lanskem letu postal predsednik društva. Ta zamenjava v vrhu pa je botrovala k odstopu Kolmana, ki je svoj čas poleg pedagoškega dela usmeril predvsem v raziskovalno delo.

Kolman na prihodnost festivala in društva gleda z velikim navdušenjem in dobro mero pozitivne. Festival kot ga poznamo danes ima namen ohraniti še dobro desetletje. Rad bi obdržal kvaliteto, pestrost ter glasbeno raznolikost jazza, folka in klasike, ki so jo začeli pred enajstimi leti.

Kljub okrnjenemu številu prireditev sta lahko Laško, pa tudi Celje za nekaj dni ujela melodijo strun in harmonike, kar nam je po vsem, kar se odvija v sedanjosti, dobro delo. Z vsem veseljem vsako leto znova poslušamo tako najmlajše kot malo starejše, ki uživajo in pilijo svo-

je sposobnosti univerzalnega jezika človeštva, glasbe. Vabljeni torej, da se drugo leto ponovno srečamo v še večji zasedbi

in s tem podpremo dobre prakse lokalnih organizatorjev.

Lara Pavčnik

VABILO

Likovno društvo Laško vas vabi na delavnico na prostem, ki bo v soboto, 22. 8. 2020, pred kartuzijo Jurklošter. Slikali bomo na prostem na temo »V OZVEZDJU ORIONA – PO POTEH STARODAVNIH KULTUR«.

Prireditve bo v vsakem vremenu. Za osebno varnost vsak poskrbi sam.

Vljudno vabljeni.

Likovno društvo Laško

✧ AVGUST POD ZVEZDAMI ✧

1NA1: GUŠTI & TOMI M.

Sreda, 19. avgust, ob 20.00 | Občinsko dvorišče

Cena vstopnice: 21 eur
V primeru slabega vremena koncert odpade.

Informacije in rezervacije: TIC Laško, 03 733 89 50, tic@stik-lasko.si

TIŠINA

Kaj je tišina?
To je tisti prazen trenutek
poln adrenalina.

Lahko je mamin poljub
ali očkov objem.
Pa gozd poln čudes,
da izgubiš se v njem.

In mehke mačje tačke,
ki topijo ti srce.

Lahko je tišina,
ples poletnih trav.
Dišeča, omamljena
od pisanih cvetnih vonjav.

In pa trenutek sreče,
ki svoboda se mu reče.

Alenka T.

KORONA

Kaj »korona« je?
Kot strašilo sredi polja se mi zdi.
Nič ti noče, nič ti ne stori,
le k sebi te pač ne spusti.

Ko pa veter okrog strašila ropota in vije,
takrat vsaka vrana vpije:
»Ne hodi mu preblizu
in Bog ne daj, da bi ga lizu.«

In če »korona« v naši deželi se pojavi,
hitro le domov se spravi,
da ne bi z okuženim v stik prišel
in tudi ti »korono« bi imel.

Tako pač vlada nas svari,
da vsak od nas naj le doma čepi,
sicer še kakšna kazen lahko te doleti.

Marija Janc

NAJLEPŠI MESEC MAJ

Prišel je zopet mesec maj,
nam prinesel vse mogoče,
odprl vrata na stežaj,
izbere vsak naj, kar pač hoče.

Sonce prinaša lepe tople dni,
narava vsa je v bujnem cvetu,
kamorkoli pogled pohiti,
v maju najlepše je na svetu.

Živali ... ptički, vse je zaživelo,
vsi so pare svoje si izbrali,
kje pa tokrat je človeštvo -
zelo radi bi vas povprašali.

Pred epidemijo smo se skrili
in gledamo, kaj zunaj se dogaja,
ko ta bolezen mine, se umiri,
ptički zopet bodo peli ringa-raja.

Stanko Gotar

VIRUSI, TAKO MAJHNI IN TAKO POMEMBNI

Julij in avgust, ki sta meseca počitnic, dopustov in brezskrbnih dni, sta letos zagotovo nekaj povsem drugega. Če smo si do sedaj nekako lahko planirali dolgoročne cilje, pa je letos to zagotovo nemogoče. Namreč iz dneva v dan še vedno z zaskrbljenostjo spremljamo epidemiološko sliko Covid-19 v Sloveniji in tujini. Čeprav smo že nekako v mesecu juniju dobro zadihali, pa ta trenutek tega žal ne moremo potrditi. Posamezni primeri okužbe s Covid-19 se dnevno odkrivajo in potrjujejo.

GLOBALNO STANJE COVID-19

Po svetu je bilo 30. 7. 2020 zabeleženih 16.812.763 potrjenih primerov COVID-19, vključno s 662.095 smrtnimi primeri (vir: Svetovna zdravstvena organizacija)

VIRUSI ...

Virusi, tako majhni in tako pomembni, so naši stalni spremljevalci življenja, zelo verjetno od njegovih začetkov nap-

rej. Pomembno je, da vemo, da se bakterije in virusi močno razlikujejo med seboj. Kljub temu da na prvi pogled povzročajo precej podobne bolezenske znake, kot so okužbe dihal, bakterije živijo same, virusi pa potrebujejo gostiteljsko celico, s pomočjo katere se lahko razmnožujejo in jo izkoriščajo za svoje preživetje.

Virusi so mikroskopsko majhni delci, veliki od 20 do 60 nm, redko do 400 nm. Če bi primerjali najmanjšo bakterijsko celico, ki je velika 400 nm s človeško celico, ki je veliko večja in v povprečju velika 100 um, bi ugotovili, da so virusi približno 250 do 5.000-krat manjši od povprečno velike človeške celice in zato premajhni, da bi jih lahko opazili s svetlobnim mikroskopom. Poznamo nekaj več kot 5.000 vrst virusov.

Kadar je virus v obliki delca, nima lastnega metabolizma in lahko zato zelo dolgo preždi v okolju brez hrane (energije) ali pa se celo potuhne v gostiteljskem organizmu, kot na primer virus HIV, ki se manifestira kot bolezen AIDS. Da virusni delec lahko začne rasti, mora najprej najti plodna tla. Virusni substrat, iz katerega se hrani, je celica, vendar ne vsa-

ka. Primerne so samo tiste celice, v katere lahko virus vstopi, saj dejansko »zaživi« šele, ko vstopi oziroma vdre v celico. Da lahko vstopi, si pomaga z razpoznavnim mestom oziroma proteinom, ki je na površini celice in se imenuje receptor. Vsak virus je tako usmerjen na specifične receptorje. Prenos med vrstami postane mogoč takrat, kadar je interakcija z receptorjem druge vrste dovolj močna, da omogoča vdor virusa v celico. Nekateri virusi, na primer virusi gripe, ebola in variacij SARS-CoV, potem vstopijo v vezikle, imenovane lizosomi, in tam izkoristijo gostitelja, da jih pomaga aktivirati. Pri virusu gripe pride do aktivacije zaradi povečanja kislosti, pri eboli in virusu SARS pa tako, da izkoristijo proteolitične encime gostitelja za aktivacijo virusnih proteinov, katere rezultat je zlitje virusne s celično membrano. Genom SARS-CoV-2 je v približno 80 % enak virusu SARS-CoV, ki je pred leti, prav tako na Kitajskem, povzročil epidemijo SARS, in je v 96 % enak koronavirusu BatCoV RaTG13 iz netopirja, kar so ugotovili kitajski znanstveniki. Zaradi tako velike podobnosti v genomih med obema virusoma so avtorji domnevali, da obstaja precejšnja verjetnost, da je prišlo tudi do prenosa virusa SARS-CoV-2 iz netopirja na človeka. Po drugi strani pa 4 % razlika

v genomih tudi ni tako majhna – je večja od razlike med genomom človeka in šimpanza. Zato se zdaj razmišlja v smeri, da je bil za prenos mogoče potreben še en vmesni člen. Ta je verjetno malajski luskavec, pri katerem so našli raziskovalci koronavirus, ki je še bolj podoben temu, ki ogroža ljudi.

Torej mnogo virusov povzroča nalezljive bolezni, saj s svojim delovanjem negativno vplivajo na gostiteljske celice, ki se pred njimi branijo z različnimi imunskimi mehanizmi.

KAKO POMEMBEN JE IMUNSKI SISTEM?

Imunski sistem je izrazito zapleten sistem, ki ga prekaša le živčni sistem.

Človeški imunski sistem je mehanizem celic, tkiv in organov, ki deluje kot človekov ščit pred zunanjimi vdiralci, kot so bakterije, virusi, zajedavci, glive, toksini, in podobno. Takoj ko imunski sistem nevarnost opazi, se aktivira in napadalce odstrani – nevtralizira in odstrani patogene organizme iz telesa, prav tako tudi nevarne snovi ter človekove lastne poškodovane celice. Naša imunska odpornost je odvisna od t. i. prirojene in pridobljene imunosti. Človek se z imunskim sistemom že rodi, ga z vsakim patogenim organizmom, s katerim pride v stik, skozi otroštvo in mladost utrjuje ter tako razvija imunost. Že sama koža pomeni prvo obrambno linijo pred patogeni kakor tudi sluznice grla in črevesa. Pridobljena imunost pa se gradi skozi življenje skozi stik z različnimi patogeni,

pa tudi s cepivi, skozi katera pridobimo široko paleto protiteles za različne patogene organizme.

IMUNSKI SISTEM IN OKUŽBE

Imunski sistem se od posameznika do posameznika močno razlikuje, tudi med sicer povsem zdravimi ljudmi. Razlike gre pripisati številnim dejavnikom, kot so genetika, spol, starost, prehrana, količina gibanja, kajenje, uživanje alkohola, stres, količina spanca, zgodovina infekcij in cepljenj itd. Na številne izmed naštetih dejavnikov, kot so prehrana, količina gibanja, kajenje, stres in količina spanca lahko v veliki meri vplivamo tudi sami. Pri odpornem, zdravem človeku so okužbe redke. V primeru, ko pride do okužbe, zdrav imunski sistem sproži intenziven odziv nanje, kar opazimo kot vročino. Drugače je pri šibkem imunskem sistemu, saj pomanjkljiv imunski odziv povzroča kronična vnetja zaradi okužb. Kronična vnetja prinašajo še večjo nevarnost, dlje trajajoča imunska pomanjkljivost, čeprav manjše stopnje, pa poveča pogostnost kroničnih virusnih in drugih okužb, s tem pa se poveča tudi tveganje za degenerativne in rakaste bolezni. Poleg tega pa kronična vnetja, ki nastajajo ob kroničnih okužbah, še dodatno zavirajo normalen razvoj imunskih celic in normalno delovanje imunskega sistema. K temu dodatno prispevajo še fiziološka stanja, ki na tak ali drugačen način kronično povečujejo nastajanje ali kopičenje vnetnih mediatorjev v organizmu (debelost, alkohol, kajenje, hudi telesni napor,

stres, kronične bolezni, kot so revmatske bolezni ali diabetes).

Izčrpani, starejši ljudje in kronični bolniki nimajo zalog, ki bi jih imunski sistem uporabil pri premagovanju okužb, zato se bolezni vlečejo. Po 55. letu starosti so pogoste infekcije sečil, pri ženskah zaradi oslabiljenih medeničnih mišic in spremenjene sluznice sečil po menopavzi, pri moških pa zaradi povečane prostate, ki povzroča zastoj seča. Tudi fiziološki mehanizmi, ki čistijo bakterije s kože in sluznic, z leti upadajo. Bakterije, ki se namnožijo v ustih zaradi parodontalne bolezni, se odplavljajo s slino v požiralnik in želodec, tam pa jih uniči želodčna kislina. Pri ljudeh, ki imajo pogosto okvarjeno čiščenje dihalne sluznice, oslabilen refleks kašlja ali oslabilen nadzor nad dihanjem, slina z bakterijami teče v pljuča in povzroči hudo pljučnico. Pljučnica je med poglavitnimi vzroki smrti pri starejših od 75 let. K temu pripomorejo še zmanjšana telesna aktivnost ter funkcionalne motnje srca in pljuč.

Počasi prihajamo tudi v jesenski čas, ko bodo ponovno na pohodu še dodatni virusi. Največ kar lahko storimo v tem času je, da ne pozabimo na zdrav način življenja, da upoštevamo vsa priporočila, ki nam jih posreduje zdravstvena stroka.

NOVO: V laboratoriju ZD Laško je možno samoplačniško opraviti SEROLOGIJO ZA COVID-19

DEJSTVA O VIRUSU COVID-19

1. Verjetnost širjenja virusa COVID-19 skozi čevlje je zelo majhna
2. Koronavirusno bolezen (COVID-19) povzroča virus, NE bakterije
3. Dolgotrajna uporaba medicinskih mask ob pravilnem nošenju NE povzroča zastrupitve s CO₂, niti pomanjkanja kisika
4. Pitje alkohola vas ne ščiti pred COVID-19 in je lahko nevarno
5. Trenutno ni zdravil, ki bi imela dovoljenje za zdravljenje ali preprečevanje COVID-19
6. COVID-19 se NE prenaša preko hišnih muh
7. Razprševanje in vnos belila ali drugega razkužila v telo vas NE BO zaščitilo pred COVID-19 in je lahko nevarno
8. Pitje metanola, etanola ali belila NE preprečuje in ne zdravi COVID-19 in je lahko zelo nevarno
9. 5G mobilna omrežja NE širijo COVID-19
10. Izpostavljanje soncu ali temperaturam nad 25°C vas NE ščiti pred COVID-19
11. Če lahko zadržite dih 10 sekund ali več, ne da bi kašljali ali čutili nelagodje, NE pomeni, da nimate COVID-19
12. Virus COVID-19 se lahko širi v vročem in vlažnem podnebju
13. Hladno vreme in sneg NE moreta ubiti virusa COVID-19
14. Vroča kopel ne prepreči COVID-19
15. Virus COVID-19 se ne širi s piki komarjev
16. Sušilniki za roke NISO učinkoviti pri ubijanju virusa COVID-19
17. Ultravijolične (UV) sijalke se NE smejo uporabljati za razkuževanje rok ali drugih predelov kože
18. Cepiva proti pljučnici in gripi NE ščitijo pred virusom COVID-19
19. Izpiranje nosu s fiziološko raztopino NE preprečuje COVID-19
20. Uživanje česna NE preprečuje COVID-19
21. Z virusom COVID-19 se lahko okužijo ljudje vseh starosti
22. Antibiotiki NE morejo preprečevati ali zdraviti COVID-19
23. Ni zdravil, ki bi lahko preprečile ali zdravile COVID-19

GLAVNO, kar morate vedeti o tem, kako se širijo novi KORONAVIRUSI

KORONAVIRUSI SE ŠIRIJO, ko te kapljice

pridejo v vaše oči, nos, usta

COVID-19 pozitivna oseba

zdrava oseba

Če torej vidite koga, ki kiha, kašlja in je vidno bolan, imate na izbiro:

1 **VZDRŽUJTE VARNO RAZDALJO.**

Če ste oddaljeni vsaj 1,5 m, boste varni pred večjimi kapljicami.

Asa-zik!
Najmanj 1,5 m

ALI PA...

2 **OBOLELEMU PONUDITE ZAŠČITNO MASKO.**

Če kiha in kašlja v masko, ostale varuje pred okužbo.

O, hvala!
"Smrk. Smrk."

Pametno se je izogibati drugim ljudem, ker nikoli ne morete vedeti, kdo je lahko že bolan, čeprav še ne kaže znakov bolezni.

Ljudje se lahko okuženi z koronavirusi, pa niso še znakov bolezni in sploh ne vedo, da **PRENAŠAJO VIRUSE.**

Mogoče pa gospo ni bolna, ampak se želi samo zaščititi z masko.

Slina okužene osebe lahko pride na različne površine:

na roba, ključke, držala, pisala, miške, jedilni pribor, robčke, kozarce, stopniščne ograje, digitalne naprave, gumba v liftu

Kapljice z virusi pridejo tudi na **ZUNANJO STRAN** vaše zaščitne maske!

Zdrava oseba

Če se po nesreči dotaknete katere od okuženih stvari, potem pa svojega obraza,

se popraskate, ali pa se dotaknete svojih dragih, si pomagate oči,

lahko hudo zbolite vi ali vaši bližnji.

Virusi na različnih površinah lahko preživijo VEČ UR ALI CELO VEČ DNI.

Edini način, da se virusov znebimo je, da vse temeljito umivamo z milom, čistilnim sredstvom ali razkužilo z najmanj 70% alkoholom ali z raztopino klora (razredčeno vodikove).

Zato je pametno natančno upoštevati glavni

5

PRAVIL OBNAŠANJA v času epidemije nove koronavirusne bolezni.

1 NE DOTIKAJTE SE OBRAZA! (Ne svojega, ne tujih obrazov.)

Če se morate dotakniti obraza, si najprej z milom in vodo temeljito umijte roke.

Temeljito milite vse do tul!

komolec

Kakšno mora biti temeljito umivanje rok?

Temeljito umijte tudi hrbtišče rok... prostor med prsti...
...in pod nohti. Saj so kratki?

NAJMANJ 20 sekund

Roke si temeljito milimo najmanj toliko časa, da dvakrat zapojemo pesnico "Vse najhujše za te".

2 KO MASKA POSTANE VLAŽNA, JO JE TREBA NA VAREN NAČIN ODVREČI V SMETI.

Če maska nečimo dolgo časa, se na **zunanji strani** začnejo nabirati bakterije in virusi.

Če nosite zaščitno masko, se z rokami ne dotikajte **zunajne strani** maske!

Če se dotaknete zunanje strani maske, si morate zelo temeljito umiti roke.

kapljice in virusi

3 Z NIKOMER NE DELITE HRANE, POSODE, SKODELIC, KOZARCEV, PŘIBORA ALI BRISAČ.

Uporabljajte servisni pribor!

Vsak družinski član naj ima svojo brisačo.

MAMI
ATI
BABI

4 ČE JE LE MOGOČE, ODPIRAJTE IN ZAPIRAJTE VRATA S KOMOLCI IN Z RAMENI – NE Z ROKAMI.

S komolcem se ne morete dotakniti obraza – tudi, če poskusite!

IN NAZADNJE:

5 ZMERAJ SI TEMELJITO UMIJTE ROKE Z VODO IN MILOM...

• **pred jedjo**

• **po tem, ko ste se zadrževali na prostem.**

LJUBO DOMA

OSTANITE VSI VARNI IN ZDRAVI!

ZAUPAJTE URADNIM VIROM INFORMACIJ!

Spletne strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje:
www.nijz.si/sl/koronavirus-2019-ncov

Avtorica: Weiman Kow (www.comicsforgood.com)

Prevod, priredba, strokovni pregled in grafično oblikovanje v slovenščini: NIJZ
Jezik izvirnika: angleščina

SVETOVNI TEDEN DOJENJA

Svetovni teden dojenja, ki ga obeležujemo od 1. do 7. avgusta, poudarja pomen dojenja otrok po vsem svetu. Je del aktivnosti Svetovne zveze za dojenje (WABA), s katerimi želimo usmeriti pozornost družbe k ohranjanju in spodbujanju dojenja.

Dojenje otrokom omogoča najboljši začetek življenja in je eden najpreprostejših, najbolj zdravih in stroškovno najučinkovitejših načinov, ki pozitivno vpliva na preživetje in zdrav razvoj otrok. Dojenje ima številne prednosti za otroka in mater: podpira zdrav razvoj otrokovih možganov, dojenčke ščiti pred okužbami, zmanjšuje tveganja za debelost in bolezni, doječe matere ščiti pred rakom jajčnikov in rakom dojke ter ima številne druge pozitivne učinke.

Materino mleko je najboljša hrana za dojenčka. Je naravni način prehrane za dobro rast in razvoj. Materino mleko je popolnoma prilagojeno potrebam njenega otroka.

Prvih šest mesecev se priporoča izključno dojenje. V tem obdobju materino mleko otroku zagotavlja vso tekočino, ener-

gijo in hranila, potrebna za rast, razvoj in krepitev zdravja.

Svetovna zdravstvena organizacija svetuje, da se otrok po dopolnjenem šestem mesecu starosti ob ustrezni dopolnilni prehrani še naprej doji do starosti dveh let in še dlje, če mati in otrok tako želita.

Novorojenček se pri prsih nahrani, umiri in varno zaspi, saj čuti bitje maminega srca, šumenje krvi v žilah, zvoke materinega črevesja, kar je poslušal vso nosečnost. Dojenje deluje kot nadomestna popkovina, ki mu olajša življenje v novem svetu. Materino mleko je idealno za dojenčkova prebavila, saj je izjemno lahko prebavljivo in ima odvajalni učinek. Ima tudi to lastnost, da se spreminja med podojem - »prednje mleko«, ki priteče na začetku, je bolj vodeno in namenjeno temu, da se otrok odježa, »zadnje mleko« je gostejše, bolj bogato z beljakovinami in otroka bolj nasiti.

Materino mleko je primerno za vsakega dojenčka in zmanjšuje možnost alergičnih reakcij tedaj in kasneje v življenju, prav tako pa dojenje brani pred številnimi boleznimi in bakterijskimi okužbami.

Dojenje ni samo hranjenje otroka, dojenčku daje tudi veliko ugodja, zagotavlja mu bližino in občutek varnosti. Dojenje je pomembna pot vzpostavljanja in negovanja odnosa med mamo in otrokom.

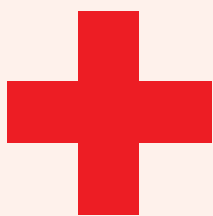
V Sloveniji delujeta dve organizaciji za podporo laktaciji in dojenju:

- Društvo svetovalcev za laktacijo in dojenje Slovenije, v okviru katerega delujejo Mednarodno pooblaščenim svetovalci za laktacijo (IBCLC) www.dojenje.org.
- La Leche League Slovenija, društvo za podporo in pomoč doječim materam (LLL Slovenija) v okviru katerega delujejo Svetovalke za dojenje www.dojenje.net

Več o dojenju lahko nosečnice izveste tudi na **Pripravi na porod in starševstvo**, ki bo v ZD Laško potekala še od 15. 9. do 17. 9. 2020 in od 24. 11. do 26. 11. 2020.

Mojca Mraz, dipl. babica

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA LAŠKO

Odbor Območnega združenja Rdečega križa Laško-Radeče o poročilih o delu in poslovanju v minulemu letu

Z obravnavo in sprejemom poročila o delu in finančnega poročila za preteklo leto smo sklenili še eno leto ustvarjanja in delovanja v organizacijah Rdečega križa z dolgoletno tradicijo, tako v vseh trinajstih Krajevnih organizacijah Rdečega križa, kakor na nivoju Območnega združenja Rdečega križa Laško-Radeče, ki povezuje vse krajevne organizacije Rdečega križa laške in radeške občine že 65 let.

Hvaležni smo vsem, ki nam pomagata, da zmoremo opraviti številne aktivnosti, ki jih v prvih mesecih novega leta sestavimo skupaj in pripravimo različna poročila, vsako za svoje specifično področje (Sklad za evropsko pomoč, krvodajalstvo, FIHO, RKS ...). Posebej obširna sta na koncu poslovno in finančno poročilo OZ RK, v katerih se zrcali delo na različnih vsebinskih

področjih preteklega leta. V njih je opazeno tudi delo vseh Krajevnih organizacij Rdečega križa.

Zaradi znanih, neprijetnih razmer v povezavi z epidemijo, se je Območni odbor sestel na seji šele konec junija in na njej obravnaval omenjeni poročili. Podrobneje so bile Odboru predstavljene dnevne aktivnosti dogodkov, poudarki nekaterih vse-

Na svoji 1. seji se je sestel Območni odbor Rdečega križa Laško-Radeče

bin iz omenjenih poročil, med drugim, da smo lani lažje premagovali ovire in opravljali delo z novim službenim vozilom, da smo zaradi poteka mandata uspešno izvedli volitve organov in vodstva OZ RK, da smo na kadrovske področju rešili vrzel z zaposlitvijo ene osebe za polovični delovni čas, da smo skupaj z Občinama Laško in Radeče uspešno nadaljevali s širjenjem mreže defibrilatorjev in usposabljanjem krajanov za rokovanje z njim, pri čemer smo tudi predlagali, da je potrebno nadaljevati s širjenjem mreže defibrilatorjev v še bolj odročne kraje obeh občin. Posebno mesto v poročilu je namenjeno dejavnosti mladih v krožkih RK in izrazu hvaležnosti obema Občinama, ki našo dejavnost in programe podpirata.

Kot že nekaj let, smo tudi letos poleg finančnih, ovrednotili še materialne in človeške vire, ki se zlasti odražajo v delu več kot dvestotih prostovoljcev. Vse vire ocenjujemo v skupni vrednosti 464 tisoč EUR, kar z drugimi besedami pomeni, da poleg 133.149 EUR finančnih sredstev, ki predstavljajo vse finančne prihodke, dobri dve tretjini predstavljajo materialni viri, ki jih namenimo našim občanom in človeški viri s skoraj štirinajst tisoč urami dela prostovoljcev, ki sodelujejo pri izvajanju naših programov. Še posebej je bil letos zanimiv dodatek k poročilu o delu, v katerem smo poskušali pomemben del naše dejavnosti predstaviti v številkah. V trinajstih KO deluje 211 prostovoljcev, 40 jih oblikuje tudi organe in delovna telesa OZ RK, v katerega je vključenih 4.388 članov. V minulem letu je 1.165 občanov darovalo kri, od tega smo 104 lani prvič vpisali med naše krvodajalce. 31 krvodajalcev je bilo prejemnikov enega od priznanj za večkrat darovano kri. V krožkih Rdečega križa je ob pomoči 8 mentoric delovalo 109 učencev OŠ, 48 je oblikovalo OŠ ekipe prve pomoči. Pomoč v hrani smo nekajkrat v letu delili 777 družinam, 94 družin in posameznikom je bilo prejemnikov pomoči v oblačilih, obutvi, pohištvi, opremi, beli tehniki, računalnikih, akustiki, 65 je bilo prejemnikov pomoči v obliki plačila stroškov, od tega smo štirim družinam pomagali pri odpravljanju posledic elementarne nesreče. 45 učencem smo pomagali pri pokrivanju stroškov šolskih potrebščin, 1.365 občanov smo povabili na srečanje krajanov, nad določeno starostno mejo, 447 občanov smo obiskali ob božično novoletnih praznikih in jim namenili darilce pozornosti, 149 občanov smo obiskali in jim pripravili program v Domu starejših Laško in Trubarjevem domu v Loki, 37 občanom smo izkazali pozornost ob njihovem 90-letnem jubileju, 19 otrok in štirje starejši so se udeležili 7 dnevnega, brezplačnega letovanja na Debelem rtiču, 54 osebam z motnjami v duševnem in telesnem razvoju smo skupaj z učenci iz oddelka OŠ NIS in drugimi soorganizatorji pripravili 22. prireditev »Laško združuje dobre želje«. S številno močno ekipo smo sodelovali na festivalu prostovoljstva, izvedli 8 tečajev prve pomoči za bodoče voznike motornih vozil, 3 tečaje prve pomoči za zaposlene na delovnem mestu, 193 občanov je bilo prisotnih na predstavitvah in predaji namenu AED, 99 občanov se je na petih terminih udeležilo še dvournega usposabljanja iz Temeljnih postopkov oživljanja in še bi lahko naštevati. Pomembno je tudi, da smo zabeležili 1.180 darovalcev pomoči tako članov, občanov, kakor drugih donatorjev, od prostovoljnih prispevkov v finančnih sredstvih in materialni pomoči v oblačilih, hrani, opremi, pohištvi, kar je še posebej hvalevredno.

Odbor je omenjeni poročili sprejem in menil, da je bilo v okviru naše organizacije Rdečega križa opravljenega veliko dela za kar gre zahvala službi in vsem, ki ga pomagajo oblikovati, izvajati in v njem sodelovali. Poročili sta na njihovih sejah obravnavala tudi Odbor za družbene dejavnosti in društva Občine Laško in Občinski svet Občine Laško, kar nam je v posebno zadovoljstvo in čast.

Z mladimi v krožkih Rdečega križa

Krožki RK in prva pomoč so ena izmed oblik dela organizacij RK na šolah. Učenci se seznanjajo z vsebinskimi temami za zdrav način življenja, skrbi za starejše in pomočjo ranljivim skupinam občanov. Namenjen je koristnemu preživljanju prostega časa, krepitvi čuta in odnosa do starejših in drugih ljudi, skrbi za zdravo in čisto okolje in skrbi za lastno zdravje ter zdravje drugih.

Člani krožka Rdečega križa Osnovne šole Debro pod mentorstvom Suzane Oder so pripravili del programa ob skupnem obisku varovancev Doma starejših Laško

V minulem šolskem letu je delovalo 9 skupin krožkov Rdečega križa in prve pomoči, in sicer na OŠ Primoža Trubarja Laško, POŠ Debro, POŠ Rečica, OŠ Antona Aškerca Rimske Toplice, POŠ Jurklošter, POŠ Zidani Most in OŠ Marjana Nemca Radeče. V krožke je bilo vključenih 109 učencev nižje in višje stopnje. Skrbno in lepo so jih vodile mentorice: Klavdija Artnak, Irena Grešak, Darja Horjak, Suzana Oder, Magda Stopinšek, Polonca Šumej, Nevenka Tratar in Milena Žohar, ki je vodila kar dve skupini. Na višji stopnji se je poleg ostalega, kar nekaj učencev pripravljalo na območno tekmovanje osnovnošolskih ekip prve pomoči in tekmovanje s področja sladkorne bolezni, na nižji stopnji pa so se prav tako pogovarjali in izvajali vsebine, povezane s humanimi vrednotami, solidarnostjo, strpnostjo, zdravem načinu življenja in se učili nekaterih tem iz prve pomoči. Poleg omenjenega pa so pripravljali programe za starejše, izdelovali voščilnice, stencas. Žal je tudi na tem področju del programa zaradi epidemije izostal, predvsem pa smo letos prvič, v 22 letih, pogrešali zaključno ekskurzijo vseh mladih krožkarjev Rdečega križa.

Mentoricam krožkov RK se iskreno zahvaljujemo za njihovo prizadevno delo in skrb, vodstvom šol pa gre zahvala, ker med programe interesnih dejavnosti na šoli uvrščajo tudi krožke Rdečega križa in nam omogočajo predstavljati splošne, vzgojne vsebine mladim.

Letovanje učencev in šolske potrebščine

Pri OZ RK Laško-Radeče v sodelovanju s Krajevnimi organizacijami RK, ponekod pa tudi v sodelovanju s svetovalnimi službami osnovnih šol, že nekaj let omogočamo letovanje osnovnošolskim učencem. Gre pretežno za družine, ki so na podlagi prošnje in pridobljenih mnenj Centra za socialno delo ter krajevno pristojne organizacije Rdečega križa pridobile status prejemnika pomoči pri RK, pa tudi za družine, katerim

Na Debelem rtiču je vedno lepo

letovanje svetujemo zaradi zdravstvenih razlogov. V letošnjem letu je letovalo že 14 učencev laške in radeške občine, in sicer je v času zimskih počitnic letovalo 7 učencev, v začetku julija pa je preživelo teden dni lepih počitnic v Mladinskem zdravilišču Rdečega križa Slovenije na Debelem rtiču še sedem učencev.

Tudi letos bomo pri OZ RK pomagali staršem pri nabavi šolskih potrebščin. Na predlog krajevnih organizacij bomo v omejeno akcijo ob upoštevanju urejenega statusa prejemnika pomoči letos zajeli, kar okrog 65 otrok, ki jim bomo pomagali z delnim povračilom stroškov računov pri nabavi šolskih potrebščin.

Peta krvodajalska akcija bo v Rečici

Pred slabim mesecem smo v Šentrupertu pripravili že četrto krvodajalsko akcijo letošnjega leta. Odzvalo se je 42 krvodajalcev, kar je nekoliko manj od prejšnjih let in je tudi razumljivo zaradi prisotnih razmer, nekaj jih j bilo že pred akcijo klicanih na darovanje krvi v bolnišnico Celje in so kri darovali pri njih.

Približuje se že organizacija in izvedba **pete krvodajalske akcije v letošnjem letu, ki bo v Rečici, in sicer v četrtek, 27. avgusta med 7. in 10. uro v Sindikalnem domu Huda Jama**. Še vedno velja navodilo, da se morate vsi, ki se nameravate akcije udeležiti, v času od 24. do 26. avgusta med 7.30 in 15. uro pok-

Med zadnjimi sta na krvodajalski akciji v Šentrupertu kri darovala Vlado Marot in Cvetka Sikovšek

licali na Transfuzijski center in potrditi udeležbo na akciji ter se dogovoriti za uro prihoda. Telefonska številka je 03-423-35-97. Zaradi ukrepov v povezavi z virusom so nam iz Transfuzijskega centra SB Celje še naročili, da krvodajalci brez predhodnega klica in naročila naj ne hodijo na krvodajalsko akcijo in darovanje krvi.

Vsi, ki vas bomo tudi pisno povabili na omenjeno akcijo v Rečico boste o vsem tem, če bodo posebna navodila še vedno aktualna, podrobneje seznanili. Vsem krvodajalcem se za razumevanje iskreno zahvaljujemo in vas vljudno vabimo na akcijo v Rečico.

Vabimo vas na
**KRVODAJALSKO
AKCIJO**

Vlado Marot

V Rečici virus ni ustavil dobrih dejanj

Kljub vsem dobro znani situaciji v naši državi smo se po naših močeh potrudili in poskrbeli za tiste, ki to najbolj potrebujejo. Članice RK Rečica smo v maju razdelile prehranske pakete, seveda z upoštevanjem vseh zdravstvenih in drugih priporočil. Razkužilo, maske in ustrezna razdalja so bili tako ali tako obvezni. Pomoč v prehrani smo znova delile sredi julija. Ljudje so bili hvaležni, da smo se kljub trenutnim razmeram organizirali in jim omogočili lažji prehod skozi »korona krizo«. Še dokaz več, da ni pojava, ki bi ustavil dobra dela.

Pri Anici Očko ob njeni 80-letnici (foto: Saška Maček)

V tem času smo organizirali tudi rojstnodnevne obiske pri dveh naših članih, Anici Očko za 80 let in Vincencu Špilerju za 90 let. Še enkrat obema iskrene čestitke in veliko zdravja. Za člane, ki jih zaradi koronavirusa ne bomo mogli obiskati, bomo organizirali srečanje v jeseni, če se bo situacija izboljšala do te mere, da bo to izvedljivo.

Vse družine, ki imajo zaradi socialnih razmer težave pri nakupu šolskih potrebščin prosimo, da nam pošljejo zaprosilo za pomoč. Rok za oddajo vloge je sredina avgusta. Konec avgusta že osemnajstič v Rečici organiziramo krvodajalsko akcijo v sodelovanju z OZ RK Laško-Radeče.

Prav tako pa bomo po naših močeh pomagali najbolj prizadetim v neurju, ki so se zaradi tega znašli v še težji situaciji.

Volilnega zbora članov v mesecu maju zaradi razmer nismo mogli izvesti. Če bo le mogoče, bomo to izvedli v oktobru. Upamo, da se bo zdravstvena situacija izboljšala in da bomo jeseni normalno delovali po naših načrtih.

Marija Šmauc

PRI NAŠIH SLAVLJENCIH

Letos imamo v laški občini res veliko število občanov, ki so že in ki še praznovali svoj častitljiv, 90. rojstni dan. Kar 49 smo jih našli. Žal pa nam korona v letošnjem letu tudi na tem področju precej otežuje tekoče izvajanje aktivnosti.

Kljub vsemu smo v zadnjih dveh mesecih uspeli voščiti vsaj v pisni, ponekod pa tudi v fizični obliki (pri petih slavljenjih). Obisk smo skupaj z županom Občine Laško Francem Zdolškom, predstavniki krajevnih skupnosti in društev, katerih člani so slavljenji, opravili pri Pavli KLINAR IZ Debra, Zori SADAR iz Valentinčeve ulice in Vinku ŠPILARJU iz Sp. Rečice pri Laškem, medtem ko smo Ivani OŽEK iz Marija Gradca, ki sedaj živi v Trubarjevem domu v Loki, zaradi razmer in Ivanu KAČIČU iz Valvasorjevega trga v Laškem, na njegovo željo poslali le voščilnico, za katero smo od njega prejeli zelo spoštljivo in prijazno pismo zahvale za izkazano pozornost. Vsem še enkrat iskrene čestitke ob vašem jubileju.

Pavla KLINAR

Pavla, rojena Ulaga, najmlajša in še edina živeča od štirih otrok, kolikor se jih je rodilo pr' Primož v Mulenci, v Debru pri Laškem, je svoj 90. rojstni dan praznovala 6. junija. Na željo domačih smo jo obiskali šele konec meseca, na dan pred njenim godom, ko godujeta Peter in Pavel. Njen god in praznovanje so domači povezali z velikim veseljem družine ob izboljšanju zdravstvenega stanja zeta Andreja, po hudi nesreči, ki se mu je zgodila ob skrbi za živino. Bilo pa je še nekaj drugih razlogov za praznovanje. Družinskemu praznovanju sta se poleg župa-

Pri Pavli KLINAR so domači ob njenem jubileju pripravili lepo praznovanje

na Franca Zdolška, podpredsednika KS Laško Jožeta Kotnika in predstavnika Rdečega križa pridružila tudi imenitna godca, teta Marica in Jože Kukovič iz Laške vasi ter Ofirovci in koledniki iz Laškega. Naključje je nanoslo, da je Pavla, čeprav najmlajša, ostala doma na veliki kmetiji in pridno delala vsa dela, ki jih kmetija zahteva. Časa res ni bilo veliko, ko so si ga vzeli, pa je bila rada v dobri družbi, kjer se je moral slišati tudi zvok harmonike. Sedaj pa si lahko čas krajša tudi z branjem knjig, časopisov... Hvaležna je hčerki Marjanci, ki je ostala z družino doma in poleg dela na kmetiji, obnavljanja poslopij še poskrbela, da smo njene pekovske in druge dobrote uživali tudi drugi, če smo se kdaj oglasili pri njej na stojnici v Laškem. Že kar nekaj let Marjanca tudi uspešno vodi društvo kmečkih žena Rosa. Druga Pavlina hčerka Danica živi z družino na Primorskem. V veselje ji je tudi, ker se življenje pri Primož v Mulenci lepo nadaljuje iz roda v rod, saj je nasledstvo na kmetiji sedaj že prevzela vnukinja Mihelca z družino.

Zora SADAR

Zora Sadar, rojena Teršek, se je rodila v Strmci pri Laškem, a so se s starši kmalu preselili pod Hum, kjer je preživljala otroštvo. Po osnovni šoli se je izučila za poklic frizerke in nekaj let delala v tem poklicu pri frizerju Lešku, nato pa se je zaposlila še na Komunali Laško in na banki, kjer je opravljala administrativna dela. Nabralo se je kar nekaj let delovne dobe, a ne za

Zora Sadar na družinskem praznovanju v Hotelu Špica

polno pokojninsko dobo, zato je bila temu ustrezna tudi pokojnina, dokler ni vzela vdovske pokojnine po pokojnem možu. Z njenim življenjskim sopotnikom Marjanom sta si najprej zgradila hišo, ustvarila družino z otrokoma Manco in Andrejem. Kar naprej se je nekaj gradilo in tako ni ostajalo veliko časa za kakšne ljubiteljske dejavnosti. Sedaj, ko je že šest let vdova, pa ji zdravje toliko nagaja, da tudi ne gre. Zato zvečer najraje na televiziji pogleda kviz Vem, spremlja pa tudi poročila, da sledi temu, kaj se okrog dogaja, prebere časopis in v njem rešuje križanke, da s tem bistri duha. Sicer pa se potruji, da kljub bolečinam v nogah, rokah in križu še več ali manj poskrbi zase. Je pa vesela, da ima v hiši enega od vnukov z družino, da se ob tem počuti bolj varno in da ima enega svojih blizu. Razveseli pa se tudi obiska devet let mlajše, edine sestre Polde, ki sicer živi v Nemčiji, da se kaj pogovorita. Zora je svoj rojstni dan praznovala v družinskem krogu pri nečaku Jožetu, v Hotelu Špica v Laškem in takrat smo ji tudi mi voščili za njen jubilej, poleg obči-

ne in kraja tudi predstavniki upokojencev, invalidov in Rdečega križa, saj je članica pri vseh.

Vinko ŠPILAR

90. rojstni dan je 10. julija praznoval v družbi domačih, sorodnikov in sosedov tudi Vinko Špilar iz Spodnje Rečice pri Laškem, ki ga veliko naših občanov še posebej pozna po dveh pomembnih aktivnostih. Ena od njih je, da je bil zahteven in zato izjemno dober ter uspešen učitelj – inštruktor praktične vožnje

Vinko Špilar v družbi vseh, ki so mu prišli voščiti za njegov jubilej

bodočih voznikov in to polnih 30 let za več kot 2.000 kandidatorov in druga, da je bil zaprisežen gasilec že od mladih nog naprej. S tem poslanstvom je zasvojil tudi sina Slavka, oba vnuka, Bojana in Mateja, sedaj pa gredo po njegovih stopinjah že tudi pravnuki. On se je rodil še v Tevčah, potem je nekaj let živel pri stari mami na Kobivjeku, nekaj časa tudi v t. i. »hauzu« v Rečici, v družbi s še enim bratom in šestimi sestrami, dokler si v Trnovem hribu ni našel življenjske sopotnice Slavice, s katero sta skupaj že 67 let in sta si potem na novo ustvarila dom v Spodnji Rečici. Delovno obdobje je ves čas preživel v rudniku. Bilo je naporno, a hkrati lepo. Pred nedavnim mu je zdravje ponažajalo, a je upanje in njegova volja na uspeh tako velika, da vsi držimo pesti zanj. Čeprav je zaradi tega malce slabe volje, ker se je to zgodilo njemu, je hkrati hvaležen, ker domači lepo skrbijo zanj in mu pomagajo premagovati ovire.

Slavljenka Marija Zeme v družbi članic in članov Odbora RK Šentrupert

Pozornost in zahvalo so v Odboru Rdečega križa Šentrupert izrazili tudi njihovi članici in podpredsednici Mariji Zeme iz Trobnega Dola, ki je lani praznovala 80. rojstni dan in že 50 let deluje v njem kot prostovoljka Rdečega križa.

Kam in kako po informacije?

Na RKS – Območnem združenju Laško-Radeče lahko v času uradnih ur vplačate članarino, v kolikor vas naši prostovoljci niso našli doma, podate prošnjo oz. vlogo za pomoč pri Rdečem križu in se prijavite na tečaj in izpit iz prve pomoči za voznike motornih vozil. Posebej omenjamo, da imate člani RK in tekmovalci ekip prve pomoči osnovnih šol pri tečaju in izpitu 20 % popust. Sicer pa se lahko pri nas prijavite tudi kot novi krvodajalec, prejmete lahko potrdilo za darovano kri, ki ga morebiti potrebujete pri uveljavljanju popusta pri prostovoljnem, zdravstvenem zavarovanju, izrazite svojo voljo za darovanje organov po smrti s podpisom izjave darovalca Slovenija Transplant, dobite obrazec za namenitev dela dohodnine naši organizaciji, poiščete vrsto gradiv- zgibank, letakov, brošur s področja preventivnega delovanja, oddate oglas, zahvalo, obvestilo za Novi tednik, čestitko in druge objave za Radio Celje ter še marsikaj. K nam lahko v času uradnih ur ali po prehodnem dogovoru prinesete tudi uporabna, čista in cela oblačila ter obutev in posteljino za nadaljnjo uporabo.

Stavba Rdečega križa na Aškerčevem trgu

Uradne ure so na našem sedežu, na Aškerčevem trgu 4b, v Laškem zaradi razmer nekoliko spremenjene, in sicer smo vam ob ponedeljkih, sredah in petkih na razpolago med 8. in 12. uro in ob sredah tudi med 14. in 15.45. Dosegljivi pa smo tudi na telefonskih številkah 03-734-34-60 in 041-736-166 ali na elektronskem naslovu: rdeci.kriz.lasko@sio.net .

Vlado Marot

OBVESTILO CENTRA ZA SOCIALNO DELO CELJE

VLOGE ZA OTROŠKI DODATEK, SUBVENCIO VRTCA IN DRŽAVNE ŠTIPENDIJE

CENTER ZA SOCIALNO DELO
CELJE
ENOTA LAŠKO

Če imate pravice že priznane, ni potrebno vlagati nove vloge

Vloge za podaljševanje pravic do otroškega dodatka, subvencije vrtca in državne štipendije (če ste že upravičeni in jo želite samo podaljšati) ni več potrebno vlagati, saj bodo centri za socialno delo po uradni dolžnosti odločili o nadaljnji upravičenosti.

Kdaj je potrebno vložiti novo vlogo?

Če PRVIČ zaprošate za pravico do otroškega dodatka, državne štipendije in subvencije vrtca, je potrebno vložiti vlogo za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev (četudi je drug otrok že v vrtcu, jo morate vložiti za tistega, ki vstopa prvič). Če je bila pravica na podlagi dosedanje vloge zavrnjena in bi ponovno želeli uveljavljati pravico, je potrebno vložiti novo vlogo. V primeru pravice do štipendije je pri prehodu iz I. na II. stopnjo (študijski program) ali za prehod v poklicno tehniško izobraževanje (3+2 – PTI programi) potrebno vlogo na novo oddati, saj gre v tem primeru za napredovanje na višjo stopnjo izobraževanja in ne za nadaljnje

prejemanje državne štipendije za isti izobraževalni program na isti stopnji.

Priporočamo, da osebe vloge vložijo v prvi polovici meseca zaradi lažje organizacije dela.

Kako sporočiti spremembe?

Upravičenec do otroškega dodatka, subvencije vrtca in državne štipendije mora centru za socialno delo še vedno sporočiti zakonsko določene spremembe, ki lahko vplivajo na upravičenost do pravice iz javnih sredstev, njeno višino ali obdobje prejemanja. Spremembo sporočite na obrazcu za sporočanje sprememb podatkov pri pravicah iz javnih sredstev, ki je dostopen na spletni strani <https://www.csd-slovenije.si/obrazci/>.

Državna štipendija – dodatek za uspeh in dodatek za bivanje

Za dijake bo center za socialno delo iz uradnih evidenc pridobil podatek o uspehu in tako odločil o izpolnjevanju pogojev za dodelitev dodatka za uspeh. Če dodatek ne bi bil dodeljen, naj dijak dostavi letno spričevalo (centri za socialno

delo v nekaterih primerih ne morejo pridobiti podatka o ocenah). Prav tako bo center za socialno delo iz uradnih evidenc pridobil podatek o začasnem bivališču, zato je pomembno, da imajo dijaki urejeno prijavo začasnega prebivališča pravočasno na upravni enoti. Enako velja za študente, ki bivajo pri zasebnikih, in ne uveljavljajo subvencije za bivanje pri le-teh pri pisarnah za študentske domove. Če študenti želijo uveljavljati dodatek za uspeh, morajo dostaviti potrdilo o opravljenih obveznostih/izpitihih.

Rok za reševanje vlog

Predvidevamo, da bodo pravice, katere potečejo v mesecu avgustu, podaljšane v zakonitem roku 60 dni – to je do konca meseca oktobra. Pravice, ki vam potečejo v septembru, bodo podaljšane do konca meseca novembra.

Centri za socialno delo moramo v tem obdobju rešiti povečano število vlog, zato vas v primeru zamud pri odločanju prosimo za razumevanje.

*Mag. Olga Bezenšek Lalić,
direktorica*

**V ponedeljek,
7. septembra in 5. oktobra 2020**

**BREZPLAČNO INDIVIDUALNO
PRAVNO SVETOVANJE**

v Hiši generacij Laško (Savinjsko nabrežje 6).

OBVEZNA predhodna PRIJAVA za termin!

**03-734-18-80
051-436-240**

USTVARJALNO POLETJE S HIŠO GENERACIJ LAŠKO 2020

9. leto zapored smo pripravili dopoldanske aktivnosti s pridihom poletnih počitnic. Tako smo med 13. in 24. julijem izvedli 8 aktivnosti, med 10. in 12. uro. Barvali smo prodnike in naredili cvetoče kamnite kaktuse ter pikapolonice za srečo, s kladivi zabijali žebelje v les in z vrvicami naredili žebeljanko, zložili prepognjene papirnate trakove v iris folding in si naredili 3 didaktične igrače: leteči balon iz zgoščenke in zamaška, balonasto fračo iz embalaže za žvečilni gumi in balona, ter ribo-cveto-lovilec ter želvast hranilnik iz plastenke in moosgume. Izjemno veseli smo bili obiska Barbare in Katarine iz www.male-zverinice.com, ki so nam predstavile in dovolile pobližje spoznati beloprsega afriškega ježa, pritlikavega kunca, ruske hrčke, morskega prašička z rdečimi očmi, kužka cotona in psa novofundlandca ter puščavskega skakača.

V avgustu pa vas vabimo med 10. in 12. uro:

- 10. 8. - KROŽNIK SLIKA,
- 11. 8. - CVETOČE PAPIRNATO DREVO,
- 13. 8. - ZGIBAJMO MAGIČNI ORIGAMI KROG,
- 14. 8. - SPOZNAVAJMO ŽIVALI,
- 17. 8. - JEANS KOŠARICE,
- 18. 8. - ŠKATLICA ZA PISALA, SPONKE IN LISTIČE,
- 20. 8. - UOKVIRIMO FOTO SPOMINE,
- 21. 8. - SPOZNAVAJMO ŽIVALI.

Naše aktivnosti potekajo v skladu s priporočili NIJZ-ja, tako da smo številčno omejeni ter uvodoma obremenjeni z dodatnim izpolnjevanjem evidenc ter papirjev, vendar nas to ne ovira, da se ne bi družili ali kot se je večkrat v julijskih srečanjih slišalo reči: »Kak fajn, da lahko hodimo v Hišo generacij, pa da se družimo!«

Še en, živ dokaz, da je človek družabno bitje, kljub vsemu udobju in tehnologiji, ki ju ponuja sodoben svet.

Petra Kolšek, koordinatorica aktivnosti v Hiši generacij Laško

Ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni vas
v ponedeljek, 21. septembra 2020, ob 10. uri

vabimo na

4. SPREHOD ZA SPOMIN,

katerega namen je ozaveščanje ljudi o DEMENCI; bolezni, ki se vse bolj »zajeda« v naš vsakdan, ki ne izbira kraja, spola, let, izobrazbe, »izbere« pa naše najdragocenejše imetje: *naš spomin*.

Dobimo se v vsakem vremenu, ob 10. uri, v dvorani **Hiše generacij Laško** (Savinjsko nabrežje 6),

Sprehoda se lahko udeležijo osebe z demenco, njihovi svojci in vsi, ki jim ni vseeno, kako živijo oboleli z demenco, ki je ena izmed najbolj razširjenih bolezni današnjega časa.

Vabljeni v čim večjem številu. Zaradi lažje organizacije pa vas prosimo, da **do 18. 9. 2020** najavite svojo udeležbo v Hiši generacij Laško osebno ali preko telefona: 03-734-18-80, mobilnega telefona: 051-436-240 ali elektronske pošte: center.starejsih@siol.net.

Hiša generacij Laško išče NOVE PROSTOVOLJKE IN PROSTOVOLJCE,

ki so pripravljeni svoje znanje, spretnosti ter čas nesebično deliti v programu aktivnosti medgeneracijskega centra.

Delo poteka individualno, v skupinah, v Hiši ali na terenu, v dopoldanskem ali popoldanskem času.

Vse dodatne informacije dobite pri koordinatorki aktivnosti Petri Kolšek (Savinjsko nabrežje 6, Laško, center.starejsih@siol.net ali 03 734 18 80).

POMOČ DRUŽINI NA DOMU SOCIALNA OSKRBA

Če se zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni ne zmorete oskrbovati in negovati sami, želite pa živeti doma, lahko pokličete

Center za socialno delo Laško
 (Hiša generacij Laško)
 na telefonsko številko

03/734 18 80 ali
041 415 021.

Obiskali vas bomo na domu in se dogovorili za oblike pomoči pri negi in gospodinjstkih opravilih.

DELO IN AKTIVNOSTI DU ŠENTRUPERT V PRVEM POLLETJU 2020

Društvo upokojencev Šentrupert je kljub spremenjenim razmeram, zaradi epidemije covid-19, v prvem polletju tega leta delovalo dokaj aktivno.

Še pred korono, in sicer 4. 3. 2020 se je športna ekipa društva udeležila steznega kegljanja v Celju, ki ga je organiziralo DU Rečica. Pri tem je DU Šentrupert doseglo odlično 3. mesto.

10. 3. 2020 se je društvo udeležilo prijateljske tekme v pikadu z Društvom upokojencev Jurklošter in Kulturnim društvom Trobni Dol. Srečanja so se udeležile po dve ekipi (moška in ženska) iz obeh društev upokojencev in ena iz KD Trobni Dol, kjer je tekmovanje v njihovem kulturnem domu tudi potekalo. Vsem ekipam so bila podeljena priznanja za udeležbo, po tekmi pa je bilo prijetno druženje s pogostitvijo in obeležitvenjem »dneva mučenikov«, za kar gre zahvala upravnemu odboru KD Trobni Dol, zlasti predsednici Bredi Gradič.

Z upoštevanjem varnostnih zdravstvenih ukrepov je bil v marcu v minimalni sestavi izveden zbor članov, medtem ko so bili pohodi, telovadba in druženja v času epidemije prekinjeni.

Po rahljanju vladnih ukrepov in oživiljanju javnega življenja so se tudi pri društvu znova obudile športno rekreativne aktivnosti. Ob upoštevanju varnostnih ukrepov so se spet pričeli pohodi, telesna vadba in športna tekmovanja.

Tako je bilo 9. 6. 2020 v Mali Brezi organizirano občinsko upokojensko tekmovanje v streljanju z zračno puško. Zaradi epidemije se ga je udeležilo manj ekip, vseeno pa je bila prireditev po daljšem zatišju druženja dobrodošla in uspe-

Srečanje udeležencev strelskega tekmovanja pred vhodom v nekdanji rudnik Trobni Dol

šna, še posebej, ker je domača ekipa dosegla sijajno prvo mesto. Ob tej priliki so bila podeljena tudi priznanja zaslužnim članom DU Šentrupert, ki sta jih podelila predsednik DU Šentrupert Martin Pušnik in predsednik ZDU Občine Laško Željko Grofelnik, ki je navzoče tudi prijazno pozdravil in nagovoril. Priznanje Pokrajinske zveze društev upokojencev Celje za dolgoletno prizadevno delo pri društvu sta prejela Cvetka Flisek in Martin Arlič, priznanje za aktivno delo na športnem področju in ob pripravah družabnih dogajanj v društvu pa so prejele Katica Ojsteršek, Mara Privšek in Marija Matelič.

23. 6. 2020 je društvo prav tako v domu strelcev v Mali Brezi organiziralo in izvedlo tekmovanje PZDU Celje v streljanju z zračno puško, ki se ga je udeležilo 8 ekip iz celjske regije, pri čemer je DU Šentrupert zasedlo odlično drugo mesto. Dogodku je prisostvovala in tekmovalce ter navzoče pozdravila tudi predsednica za šport in rekreacijo pri PZDU Celje Zofka Voler. Zaključek je bil zaradi zdravstvenih varnostnih ukrepov izveden na prostem, nazadnje pa so

bili udeleženci popeljani po delu pohodne poti iz Slog v Log do Ana rova nekdanjega rudnika Trobni Dol. Tukaj so bili postreženi z jabolčnikom, ki je bila nekoč pijača rudarjev in tega kraja. Vilko Videc pa je gostom opisal zgodovino rudnika iz časa njegovega obratovanja. Za dobro izvedbo strelskih tekmovanj in gostoljubje gre zahvala Strelski družini Mala Breza, predvsem sodniški in tehnični ekipi z Jožetom Cverletom na čelu ter predsedniku društva Marjanu Ocvirku. Hvala tudi Občini Laško za finančno podporo.

Pred epidemijo koronavirusa so se pri društvu, po znanem urniku vsak drugi četrtek v mesecu, izvedli trije pohodi, in sicer januarja na Gorelce z ogledom Krniških pečin, februarja na Svetino, marca pa v Dobje. Po epidemiji, ko je bilo znova dovoljeno druženje, pa je bil junijski pohod na relaciji Trobni Dol-Curnovec, mimo kamnoloma Pojerje in preko Blatnega vrha nazaj na start, julija letos pa je bil izhoden 68. pohod na Lovrenc nad Sevnico, in sicer s Polane pri Jurkloštru čez Lokavec ter s povratkom preko Okroglic in Razborja na izhodišče.

Ker naš kraj, hvala bogu, še ni obiskal ne bodi ga treba koronavirus, so tudi seniorji, seveda letom primerno, v dobri formi, tako da je pri društvu v načrtu še kar nekaj športno rekreativnih tekmovanj, srečanj in pohodov, v kolikor bodo epidemiološke razmere ugodne, pa tudi letni izlet. Vsem aktivnim upokojencem hvala za sodelovanje, ostalim pa spodbuda, da se pridružite društvenim dejavnostim. Seveda pa je največja želja, da vsi skupaj ostanemo zdravi in z optimizmom zremo naprej!

Martin Pušnik in Marija Oprešnik

Foto: Martin Pušnik

Del ekipe 68. pohoda pri Zagodetovi kapelici v Lokavcu

USPOSABLJANJE ČLANOV DRUŠTVA INVALIDOV OBČINE LAŠKO ZA AKTIVNO ŽIVLJENJE IN DELO

Dvodnevni seminar v organizaciji Zveze delovnih invalidov Slovenije - ZDIS
Thermana Laško, 30. 6. - 1. 7. 2020

Zveza delovnih invalidov Slovenije je kot običajno vsako leto, tudi letos organizirala dvodnevno usposabljanje za člane, ki prostovoljno delamo v društvih invalidov.

Letošnje srečanje je bilo po dolgem času v Laškem, v Thermani. Zaradi vsem znane situacije, je letošnje srečanje potekalo drugače kot običajno. Zdravje je pač vrednota, ki jo invalidi še bolj cenijo kot ostali, zato smo vsi udeleženci dosledno upoštevali priporočila NIJZ-ja glede nošenja mask, upoštevanja primerne razdalje in razkuževanja rok.

V Sloveniji je 69 delujočih društev invalidov, ki so združena v krovno Zvezo delovnih invalidov Slovenije. V Laškem so se zbrali predstavniki skoraj vseh društev, skupno je prišlo okrog 85 članov. Na začetku je vse prisotne pozdravila sekretarka ZDIS-a mag. Tanja Hočevnar, v nadaljevanju tudi predsednik Drago Novak, v imenu gostujočega DIO Laško pa podpredsednik Viktor Korun. Naši člani sta vse prisotne obdarili s simboličnim darilom, v katerega so naši člani pod vodstvom prizadevne predsednice za ročna dela gospe Blanke Knez vložili veliko svojega prostega časa, za kar so prejeli tudi posebno zahvalo in pohvalo ZDIS-a.

Nato je sledilo zanimivo predavanje z naslovom »Prostovoljstvo in prostovoljske organizacije«. Kot zanimivost s predavanja naj navedem nekaj števil:

leta 2018 je bilo v register prostovoljskih organizacij vpisanih 1.822 organizacij v okviru katerih je 244.304 prostovoljcev opravilo preko 9 milijonov ur prostovoljnega dela, s čimer so družbi prispevali skoraj 100 milijonov evrov.

Verjetno se vsi, ki opravljate kakršnokoli prostovoljno delo, strinjate z nami, da s prostovoljstvom dobiš veliko več, kot pa daješ. Občutka, da si za nekoga nekaj dobrega storil, se ne da meriti z denarjem.

V popoldanskem času je sledilo še pet delavnic z različnimi tematikami, ki so bile vse izredno zanimive.

Naslednji dan smo se spet zbrali ob 10. uri, udeleženci iz oddaljenih društev so namreč prenočili v Thermani Laško.

Začeli smo z zanimivim predavanjem »Invalidi v zgodovini sveta od antike do danes«. Predavatelj je bil predsednik Nadzornega odbora Združenja invalidov – Foruma Slovenije Igor Mravlja. Mislim, da smo vsi prisotni z zanimanjem in velikim občudovanjem spremljali predavanje o neverjetnih sposobnostih in zmogljivostih invalidov, ki so se kljub svoji delni ali tudi zelo težki invalidnosti s svojimi neverjetnimi dosežki zapisali v zgodovino človeštva. Mravlja nas je z besedilom, filmskimi izseki in glasbo popeljal skozi celotno zgodovino, od Homerja dalje in vse do današnjih dni ter opisal dosežke invalidov, ki so se uveljavili na različnih področjih: od svetovnih vojskovodij, voditeljev, raziskovalcev, pisateljev, pesni-

kov, znanstvenikov, glasbenikov in politikov.

Dvodnevni seminar se je zaključil s prijetnim klepetom ob dobrem kosilu.

Na koncu pa naj zapišem še par besed o Društvu invalidov Laško. Društvo neprekinjeno deluje že od leta 1973, zadnjih trinajst let pod vodstvom predsednika Mihe Lončarja, ki je v zadnjem letu zaradi zdravstvenih težav vsa pooblastila prenesel na podpredsednika Viktorja Koruna.

Društvo šteje preko 600 članov, od tega je več kot 400 članov invalidov I., II. ali III. kategorije oz. s priznano telesno okvaro, ostali pa so podporni člani.

Vabimo invalide ali podpornike društva, ki še niso naši člani, da to postanejo. Člani s kategorijo ali telesno okvaro se lahko udeležujejo raznih športnih dejavnosti, koristijo počitniške kapacitete ZDIS-a, sodelujejo na raznih delavnicah in usposabljanjih za invalide, dobijo nasvete pri preprostih pravnih zadevah, se udeležijo raznih družabnih srečanj in še marsikaj drugega.

Za kakršnokoli pomoč, nasvet ali pogovor ste lepo vabljeni, da se oglasite na sedežu društva na Savinjskem nabrežju 6 vsak ponedeljek od 8. do 11. ure, kjer vas pričakujemo Viktor, Cvetka in Danica. Lahko pa nas tudi pokličete v času uradnih ur na telefon 03 573 06 00 ali obiščete spletno stran www.dilasko.si.

Društvo invalidov občine Laško

USPEŠNO DELOVANJE DRUŠTVA INVALIDOV RIMSKE TOPLICE

V letu 2021 bo DI Rimske Toplice praznovalo 25. obletnico od ustanovitve.

Že vse od leta 1996 je društvo aktivno vključeno v vse socialne programe ZDIS-a, vseskozi pa je najbolj aktivno na področju rekreacije in športa.

V zadnjih letih smo vključeni v vse tekme v okviru ZDIS-a in to v streljanju, pikadu, balinanju, kegljanju in šahu. Do

leta 2019 smo bili zelo uspešni na področju ribištva, saj smo imeli med drugim tudi državno prvakinja med ribičkami. V letu 2020 pa smo zaradi sprejetja nerazumljivih meril za udeleževanje naših članov na tekmah v okviru ZDIS ribištvo odstranili s programa.

Prav v letu 2020 smo kljub prisotnosti covid-19 pričeli z lepimi uspehi v več športnih disciplinah. Imamo državnega prvaka v streljanju s serijsko puško – to je Martin Golob iz Zidanega Mosta. Na državno prvenstvo v kegljanju se je z doseženim drugim mestom na regijski tekmi uvrstila Ljudmila Veber. Izredne uspehe

pa je dosegla ženska ekipa v balinanju, ki je zmagala na regijski tekmi v Rogaški Slatini in se uvrstila na državno prvenstvo, ki se je odvijalo v Postojni. Zasedle so odlično 6. mesto.

Pri tem uspehu je potrebno upoštevati, da v Rimskih Toplicah kljub vsem obljubam in zagotovilom, da bo zgrajeno ustrezno balinišče tega nimamo in smo prisiljeni trenirati v Trbovljah, Zidanem Mostu ali Laškem.

Trudili se bomo, da bomo dosegali vsaj podobne rezultate tudi v bodoče.

Društvo invalidov Rimske Toplice

Ekipa balinanja ženske

Martin Golob

Ljudmila Veber

VRTEC LAŠKO JE PRIDOBIL CERTIFIKAT VODA IZ PIPE

V Vrtec Laško v različne vsebine vzgojnega dela z otroki nenehno vpletamo različne naravovarstvene oziroma ekološke teme. Zavedamo se namreč, da je skrajni čas, da spremenimo svoj odnos do narave, če želimo, da jo zanamcem ohranimo vsaj približno takšno, kot je. Besedičenje o ohranjanju narave moramo spremeniti v dejanja, obenem pa otrokom omogočiti, da razvijajo pozitivna čustva do okolja in narave, na osnovi katerih bodo ponotranjili pozitivne ekološke vrednote in si oblikovali ekološko zavest.

Zato v okviru našega rednega vzgojnega dela izvajamo različne dejavnosti preko katerih otroci spoznavajo živo in neživo naravo, pridobivajo spoštljiv odnos do nje, spoznavajo problematiko odpadkov

in možnosti ponovne uporabe, predvsem embalaže. Seznanjajo se s pomenom čistega okolja in vode, kot vira življenja.

V vrtcu otrok o navedenih temah ne zgolj poučujemo, ampak si prizadevamo, da bi bili tudi odrasli s svojimi ravnanji dober zgled otrokom. Že pred časom smo iz uporabe umaknili vso plastiko za enkratno uporabo in jo nadomestili s trajnimi izdelki oziroma z izdelki iz razgradljivih materialov. Nov korak pa smo naredili v mesecu juniju, ko smo pridobili

certifikat Voda iz pipe ter s tem tudi formalno potrdili svoja prizadevanja, da postanemo okoljsko odgovorna institucija. S podpisom certifikata Voda iz pipe smo se zavezali, da:

- bomo v poslovnih prostorih in na dogodkih, ki jih organiziramo, ponujali pitno vodo iz pipe;
- bomo k pitju pitne vode iz pipe spodbujali svoje zaposlene, partnerje, podizvajalce in ostale deležnike;
- bomo zaposlene in ostale deležnike ozaveščali, da imamo v Sloveniji zdravo in kakovostno pitno vodo ter da je pitje pitne vode iz pipe bolj zdravo in okolju prijaznejše kot poseganje po predpakirani vodi;
- bomo pitno vodo iz pipe stregli v steklenih vrčih in kozarcih ter se bomo, kadar je le mogoče, izogibali ponujanju predpakirane vode.

Pomembno se nam zdi, da zaveze, ki jih prinaša certifikat Voda iz pipe, uresničujemo tudi pri našem neposrednem delu z otroki, jih naučimo trajnostnega ravnanja oziroma zmernega življenjskega sloga, da bodo lahko vzpostavili nove vzorce vedenja do narave. Le upamo lahko, da še ni prepozno.

*Jerica Laznik Mokotar,
ravnateljica Vrtca Laško*

IZLET »ČUKCEV« IZ ŠENTRUPERTA V MINI ZOO LAND SLOVENSKE KONJICE

Bliža se konec šolskega leta. To je čas, ko se ozremo nazaj, ovrednotimo preteklo leto in si postavimo cilje za naslednje. Letošnje šolsko leto je zaradi epidemije koronavirusa minilo malo drugače, kot smo si ga zamislili, vendar smo kljub temu doživeli veliko lepih trenutkov v skupini Čuki iz Šentruperta. Epidemija je onemogočila tudi izvedbo klasičnega zaključka. Vseeno sva želeli, da na prijeten in hkrati poučen način sklenemo to šolsko leto. Ravno zato sva starše in otroke povabili na skupen izlet v Mini Zoo Land Slovenske Konjice. Do tja se je vsaka družina pripeljala s svojim avtomobilom. Pričakali so nas prijazni skrbniki. Ko smo bili vsi zbrani, smo si najprej ogledali Mini Zoo Land skupaj s prijazno vodičko, ki nam je na zanimiv na-

čin predstavila vsako žival posebej. Otroci so imeli priložnost hraniti posamezne živali s hrano, ki so jo dobili pred ogledom pri vhodu. Med ogledom smo zelo uživali, še posebej otroci, ki so z zanimanjem opazovali živali in se zelo razveselili, ko so lahko nekatere tudi pobožali. Po organiziranem skupnem ogledu je imela vsaka družina možnost še samostojnega ogleda. Na koncu je sledilo druženje. Otroci so se lahko šli igrati na igrala. Nekateri pa so pokukali v svoje nahrbtnike ter se z malico malce okrepčali.

Domov smo odšli vsi polni vtisov in lepih trenutkov, ki nam bodo še dolgo ostali v lepem spominu.

*Vzgojiteljici Jasmina Perc in Špela Cesar
Foto: Jasmina Perc*

OTROŠKI KOTIČEK

Najprej je na vrsti ...

SLADOLED

SLADEK, KISEL, HLADEN,
KREMAST IN DIŠEČ.

SREDI VROČEGA POLETJA
VSEM NAM JE VŠEČ.

KAKOR SNEŽNA KEPA
V HIŠKI OBSEDI.

ČAKA, DA **JO** MOJ JEZIČEK
V USTA POTOPI.

POPAČANA BRADA

S PRSTOV MI KAPLJA.

DANES SLADOLED **JE**
MOJA MALICA.

Zdaj pa na delo. Pred tabo je živalska uganka. Ti jo uspe rešiti? Razmigaj možgančke in ugani, kako se imenuje žival, ki prihaja iz vroooooče, daljne dežele:

MALO SMEŠEN, MALO MUHAST.
NAJVEČJI JE PTIČ SVETA.

VELIK, HITER, PRECEJ PUHAST,
BREZ KRIL LETET' NE ZNA.

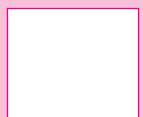
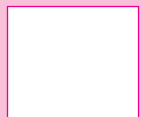
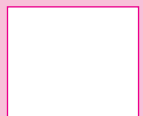
MOŽGANE IMA MANJŠE OD OČI,
NOGE PA MOČNE IN ČVRSTE.

MEHKO PERJE GA KRASI,
IMA LE ŠTIRI PRSTE.

SAMICA IZLEŽE VELIKA JAJCA,
PRIDNO JIH VALI.

KO IZVALIJO SE MLADIČKI,
SAMEC ZANJE SKRBI.

V kvadratke na desni zapiši prvi glas sli-
čice in izvedel/a boš, s katere celine pri-
haja!

Alenka T.

VALETA 2020

Sem bivša učenka Osnovne šole Primoža Trubarja Laško. Ime mi je Ema Šolar in letos sem zaključila 9. razred. Spomin na zadnji mesec v osnovni šoli pa je še vedno zelo svež. Ko smo po treh mesecih in pol, devetošolci spet sedli v klopi, si nismo niti predstavljali, da bomo kljub vsemu izvedli toliko dejavnosti, ki se nanje po navadi devetošolci pripravljajo po več mesecev. Med te dejavnosti sodi tudi valeta. Lahko rečem, da smo jo izpeljali najbolje, kot smo jo le lahko.

Valeto smo imeli na petek, 12. junija, na občinskem dvorišču. Nanjo smo se mogli pripraviti zelo hitro. Vendar to za nas ni bil nikakršen problem, saj imamo v naši generaciji veliko nadobudnih glasbenikov in plesalcev pa tudi športnikov, tako da točk ni primanjkovalo.

Moj dan valeta pa je izgledal takole. Zjutraj sem se cela navdušena zbudila eno uro pred budilko. Se najedla, si temeljito umila zobe, se preoblekla, obula in odšla v šolo. Ta dan smo v šoli posvetili še zadnji generalki. Iz šole smo se okoli osme ure odpravili na občinsko dvorišče. Osmošolci so nosili stole, na katerih so popoldne sedeli naši starši. Na generalki je bilo kar nekaj zmede, vendar smo za vse poskrbeli do valeta. Generalka je trajala do enih. Potem pa smo nekateri odšli nazaj v šolo, mnogi pa kar domov.

Jaz se domov pripeljem s šolskim prevozom, tako da sem nanj počakala z mojo prijateljico Niko. Ko sem prišla domov, me ni zanimalo niti kosilo. Stekla sem v sobo, v roke prijela besedilo, ki je bilo za valeta, in ga brala na glas ter hodila gor in dol po sobi. Ko sem samo sebe prepričala da znam vse od vejice pa do pike, sem v roke vzela telefon in predvajala pe-

sem ter zraven plesala skupno koreografijo. Kmalu je bil že čas, da se oblečem in si pripravim vse, kar sem potrebovala na valeti. Ko sem se oblekla, sem se odpravila k sosedi, prijateljici in sosošolki Niki in ona mi je naredila pričesko, ki sem si jo želela. Ima namreč zelo spretno prstke in to zanjo ni bil nikakršen problem. Takrat sem bila še bolj živčna, obenem pa tudi zelo vzhičena, saj sem valeta sanjala že od tretjega razreda. In še danes imam lep spomin na ta dan. Nato sva se z Niko odpravili proti občinskemu dvorišču. Nič nisva zamudili, čeprav sva tja prišli predzadnji. V zaodrje sva odložili stvari in se odpravili na začetne pozicije. Ko smo se zbrali vsi, se je glasba začela in vsak razred posebej je prišel na prizorišče. Najprej 9. aD potem mi, 9. aL, in pa nazadnje še 9. bL. Prva točka je bila skupna koreografija, ki smo jo super odplesali. Najbolj se spomnim naših plesnih vaj. Imeli smo tri vaje pred valeta. Seveda nismo plesali v parih, saj nam tega takratne okoliščine niso dopuščale. Vseeno pa smo se naučili skupne koreografije, ki je bila na Alyino pesem Dobro jutro življenje. Nato je sledil uvod v valeta in temu so sledile številne točke. Vse je teklo kot po maslu. Na naši valeti sta imela govor tudi ravnatelj naše šole, gospod Marko Sajko in pa župan Franc Zdolšek.

Med dvema točkama pa je ravnatelj podelil zlati znak Primoža Trubarja, župan pa priznanja za zlate učence. In naj se še pohvalim, da sem prejela kar obe priznanji. Pred zadnjo točko pa je bil zaključni govor. Tega sem napisala jaz in ga tudi prebrala. Čeprav me je bilo strah, da bi se mi kakšna beseda zaradi treme zataknila, sem govor lepo izpeljala. Med njim me je doletelo veliko različnih čustev. Od sreče pa do žalosti.

Po mojem govoru je sledila še ena točka in z njo se je zaključila tudi naša

valeta. Po programu smo vsak svojim staršem namenili nekaj besed in jim poklonili lepe pisane rože. Ko sem skočila v objem moji mami pa se nisem mogla zadržati, saj me je preplaval občutek toplote, in takrat so se mi ulile solze. Jokala sem dokler nisem imela več solz. Vendar nisem bila edina. Kamorkoli sem se obrnila, sem naletela na objokane obraze sosošolcev in sosošolcev pa seveda tudi staršev. Takrat sem bila prepričana, da smo opravili dobro delo in da smo lahko ponosni sami nase.

Po valeti smo imeli tudi after party. Na njem smo zelo uživali. Pozabili smo na vse skrbi in se prepustili ritmu glasbe. Naročili smo si tudi pice. Čeprav je bilo že po nekaj minutah vsem zelo vro-

če, smo od sedmih pa do polnoči vztrajali in bili na nogah. Ko sem okoli pol ene zjutraj prišla domov sem bila tako utrujena, da nisem pred sabo videla niti metra. Umila sem se, se oblekla v pižamo in odšla naravnost v posteljo. Od utrujenosti, še kakšne dobre pol ure, nisem mogla zaspati, vendar sem vse to nadoknadila pozno v dopoldne.

Čeprav je bilo naše zadnje leto v osnovni šoli nekoliko krajše, nismo bili zaradi tega nič prikrajšani. Valeta mi bo zagotovo še dolgo ostala v spominu in to je nekaj, kar bom zagotovo s ponosom pripovedovala tudi svojim otrokom.

Emma Šolar

Foto: Žan Škorja

**PROJEKT
UNESCO ASP.
net na Osnovni
šoli Antona
Aškerca
Rimske Toplice**

Skozi Delorsove stebre na Osnovni šoli Antona Aškerca uresničujemo poslanstvo UNESCO-ve šole.

Prvi steber: Učiti se, da bi vedeli.

Z aktualizacijo in povezovanjem z lokalnim okoljem, globalnim vidikom ter medpredmetnim povezovanjem skušamo učence pripraviti k znanju za življenje. Stremimo k empatiji ter posledično do okrepljenih socialnih in etičnih veščin. Na naši šoli smo zelo uspešni v projektih, ki dajejo znanje za življenje, raziskovalni dejavnosti in tekmovanjih. V letošnjem šolskem letu smo se posvetili s kulturnim dnevom še migrantom, saj z njimi sobivamo.

Drugi steber: Učiti se, da bi znali delati.

V učencih spoznavamo njihov potencial in jih navajamo, da izkoristijo svoje dobre lastnosti za delo. Tudi učno manj sposoben učenec je lahko uspešen na svojem področju, če le dobi priložnost za razvoj, je motiviran in predan svojem delu. Projekt Učenec poučuje odpira mnogo možnosti, da učenci raziščejo ter plasirajo svoje potenciale. S poukom na daljavo smo dosegli pomembne premike v sodelovanju starši – učenec – šola. Delo je bilo zelo pestro, konstantno, z rednimi povratnimi informacijami. Vsi trije dejavniki smo dosegli višji nivo informacijskega znanja in veščin. Sodelovanje se je

še poglobilo in medsebojno spoštovanje še naraslo.

Tretji steber: Učiti se, da bi znali živeti skupaj.

Na naši šoli smo pozorni na medsebojne odnose. Učence spodbujamo k samospoštovanju in spoštovanju drugih. Velik poudarek damo na sobivanju s slepo učenko, medsebojno učno pomoč, sodelovanju z lokalno skupnostjo in z družvi. Učenci naše šole s svojim prostovoljnim delom ter ustvarjalnostjo pomagajo pridobivati sredstva za šolski sklad, ki finančno pomaga socialno šibkim učencem. Skozi spoznavanje različnih kultur razvijamo strpnost. Kot EKO šola redno skrbimo za okolje, okolico šole, se udeležujemo raznih ekoloških akcij. Učenci skozi okoljski vidik prispevajo k izdelavi didaktičnih iger ter pripomočkov. Sodelujemo tudi na prireditvah, ki jih organizirajo krajevne skupnosti, društva in Občina Laško. Tako naše znanje apliciramo za javno dobro. Vsako leto organiziramo dobrodelni decembrski koncert, kjer prodajamo adventne venčke, mazila, svečke, voščilnice. Zbrana sredstva gredo v šolski sklad, ki je namenjen učencem iz socialno šibkih družin.

Četrty steber: Učiti se biti.

Že v procesu pouka konstantno usmerjamo učence k udeleževanju znanja v življenjskih situacijah. Privzgapamo spoštovanje do lastnih sposobnosti. Stremimo k prevzemanju osebne odgovornosti učencev. Veliko časa namenimo za temeljito obravnavo vsakega posameznega učenca.

Smisel za lepoto razvijamo skozi likovne natečaje, razstave, projekte in nena zadnje skozi redno čiščenje okolice šole,

vzdrževanje reda v sami stavbi in skozi skrb za Aškerčev park prijateljstva, kjer skrbimo za zelišča, rože, sadno drevje.

Samoiniciativnost ter kritično mišljenje posameznika je naložba za kvalitetno življenje, da se bo znal samostojno odločati. Temu so namenjene naše razredne ure. Šolski parlament kot izvršilni organ skupnosti učencev šole svoje ugotovitve, predloge, pripombe posreduje ravnatelju in svetu šole. Tako učenci suvereno odločajo o sobivanju in življenju na šoli.

Napredek smo v letošnjem šolskem letu dosegli pri vseh stebrih. Največ težav se še vedno pojavlja pri četrtem stebri (Učiti se biti), saj učenci v današnjem času ne čutijo dovolj sočutja. Prav tako se skozi odraščanje večkrat sprašujejo o lastni identiteti. Koronakriza je zamajala temelje našega dožemanja sveta. Posledice se bodo pokazale v prihodnosti. Vsekakor pa je bilo več zaskrbljenosti, od-tujenosti in izgubljenosti v medsebojnih odnosih v obdobju, ko so učenci prvega triletja pričeli prihajati nazaj na šolo. Z odločitvijo, da se bo razred smatral kot velika družina, so učenci ponovno zaživel, se pričeli socializirati in iskati lastno razredno identiteto.

V letošnjem šolskem letu smo sodelovali v UNESCO ASP projektih: Mirovniški festival Zlati rez, Učenec poučuje, Veselje do znanosti, Moder stol.

Teme, ki so zajemale šolsko življenje: demokracija, diskriminacija, gozdovi, migracije in begunci, okolje, solidarnost, trajnostni način življenje, vrednote in stališča, zdrav način življenja.

Obeležili smo naslednje UNESCO mednarodne dneve:

- 7. april - Svetovni dan zdravja
- 22. april - Svetovni dan zemlje
- 21. 9. - Mednarodni dan miru

- 5. 10. - Svetovni dan učiteljev
- 13. 10. - Mednarodni dan zmanjšanja tveganja nesreč
- 10. 11. - Svetovni dan znanosti za mir in razvoj
- 18. 12. - Svetovni dan migrantov

Sodelovali smo pri nekaterih UNESCO projektih, ki so nam širili obzorja in bogatili naš vsakdan:

MEDNARODNI DAN MIRU: Mirovniški festival »Zlati rez«

Prva osnovna šola Slovenj Gradec je v petek, 20. 9. 2019, gostila 49 osnovnih in 24 srednjih šol iz Slovenije, in sicer na vseslovenskem Mirovniškem festivalu, ki ga je poimenovala »Zlati rez«. Med gosti je bila tudi naša šola. Po uvodni prireditvi, ki je potekala v naravoslovni učilnici, je več kot 300 učencev ustvarjalo v različnih delavnicah, ki so potekale na šoli in po različnih lokacijah Slovenj Gradca. Tian in Žan sta se udeležila cirkuške delavnice, Sara pa zdravstvene delavnice. Festival se je zaključil na osrednjem trgu s plesom vseh sodelujočih.

MODER STOL – NEKDO MISLI NATE

Letos smo prvič sodelovali pri tem projektu.

Navaden šolski stol, ki se je skrival v šolskem skladišču so učenci UNESCO krožka v decembru poslikali z modro barvo.

Motivacijske besede o miru, ljubezni in spoštovanju so zapisali z rumeno akrilno barvo.

En stol smo uporabili na gledališki predstavi na svetovni dan migrantov in migracij v izvedbi Društva za boljši svet: Mali princ in tako opozorili na težek položaj številnih migrantov po svetu. 18. 12. obeležujemo mednarodni dan migrantov. Mednarodni dan migrantov zaznamujemo od leta 2000, 18. december pa je bil izbran za ta dan v spomin na sprejete Mednarodne konvencije o zaščiti pravic delovnih migrantov in članov njihovih družin v letu 1990.

V skladu z definicijo Mednarodne organizacije za migracije (IOM) so migranti vsi ljudje, ki zapustijo svoj domači kraj - ne glede na razlog, trajanje in ali to storijo prostovoljno ali neprostovoljno. Na svetu je v letu 2019 po ocenah IOM živele okoli 272 milijonov migrantov, kar je 51 milijonov več kot leta 2010.

V Sloveniji je okrog 250.000 priseljenec, iz Slovenije pa se vsako leto izseli od 8.000 do 13.000 prebivalcev v želji po boljšem življenju. V iskanju novih priložnosti naletijo na številne prepreke in jim ni lahko.

Da bi obeležili ta dan smo si z učenci predmetne stopnje ogledali predstavo Mali princ. Tudi glavni junak se je napotil v nov svet v iskanju rešitve in novih spoznanj. Člani Društva za boljši svet iz Maribora so nam zaigrali priredbo igre. Z aktualizacijo so nam pričarali vpogled v nesmiselnost lastnih življenjskih praks.

Stola sta bila nato dana v uporabo gostom in učencem naše šole in stojita na hodniku pred zbornico, kjer je po navadi največja gneča in nekakšna čakalnica. Tam opozarjata, da se za trenutek ustavimo, nas vabita, da se odpočijemo in napolnimo s pozitivno energijo.

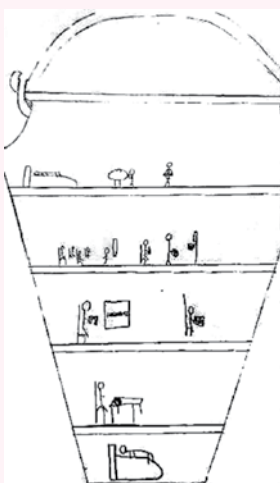
»UČENEC POUČUJE«, NACIONALNI PROJEKT Z MEDNARODNO UDELEŽBO: MEDPREDMETNO POVEZOVANJE - UMETNOST IN ŠPORT OBOGATITA OSTALE PREDMETE

V letošnjem šolskem letu je tema projekta Učenec poučuje medpredmetno povezovanje. Odločili smo se povezati zgodovino in likovno umetnost. Učenki Ana Mrgole in Lucija Gartner sta si izbrali temo železne dobe na slovenskem. Učenki sta učencem 7. a predstavili številne najdbe iz osrednje Slovenije in Dolenjske. Učno uro sta popestrili z aplikacijo KAHOOT, s katero sta preverili razumevanje učne snovi. Nato je sledilo ustvarjanje. Vsak učenec je na vzorec vaše situle narisal svoj vsakdan. Učna ura je bila pestro zastavljena. Na koncu smo si vsi želeli, da bi jo lahko še za kakšno uro podaljšali.

VESELJE DO ZNANOSTI

Na delavnice Gimnazije Celje center je 15. 11. mentor Tilen Fidler odpeljal 8 učencev devetih in osemih razredov. V uvodnem delu prireditve so si ogledali večkrat nagrajeni avtorski projekt dramskega igralca in voditelja oddaje Male sive celice Nika Škrleca Naj gre vse v π ali kako sem si zapomnil 3.141 decimalk.

Dušanka Klančar, šolska UNESCO ASP.net koordinatorica

Raziskovalne dejavnosti na družboslovno-humanističnem področju v šolskem letu 2019/2020

V letošnjem letu so se raziskovalnih nalog lotile 3 skupine devetošolcev.

Mia Koritnik je izdelala raziskovalno nalogo s pomenljivim naslovom *Zakaj se slepi in slabovidni ličijo?* Mia se z ličili, čeprav ne vidi, počuti samozavestno. Zanimalo jo je, ali se ličijo tudi ostali slepi in slabovidni oziroma kakšne so njihove izkušnje z ličili in odzivi okolice. Na svetovnem spletu je našla kar nekaj prispevkov (filmov), ki jih pripravljajo slepe in slabovidne uporabnice ličil. V njih delijo nasvete in kažejo postopke, kako se lahko tudi mi, ki se v ogledalu ne vidimo, samostojno naličimo in pri tem ne izgledamo »klovnovsko«.

Tako se zdi, da je ličenje slepih in slabovidnih dokaj sprejeto v današnji družbi. Lahko bi rekli celo zaželeno, če ne nujno. Slepi in slabovidni so, čeprav ne vidijo, prav tako kot videči, s strani medijev vsak dan soočeni z idealnimi podobami žensk na naslovnih revij, na televiziji, z brezhibno kožo, urejenimi obrvmi, dolgimi in gostimi trepalnicami, čutnimi ustnicami.

Kako zaznavamo svoje telo in telesa drugih ljudi, je v veliki meri odvisno od kulturnih in družbenih dejavnikov časa v katerem živimo, ki določajo, kaj je lepo, privlačno, zaželeno. Skozi zgodovino so se ti ideali spreminjali, a vedno naj bi tisti, ki so se tem idealom uspeli bolj približati, bili uspešnejši. Mia v svoji nalogi ugotavlja, da je okolje naše ogledalo, ki nam sporoča, ali smo se vključili vanj. Te predstave pa imajo velik vpliv na razvoj naše samopodobe.

Jaka Knez in Laura Mlakar sta tako pri sebi kot pri svojih vrstnikih opazila, da teža njihovih torb med tednom niha, prav tako sta opazila nesorazmerje v teži torb pri posameznikih v istem razredu. Sklenila sta, da bosta poiskala ustrezno literaturo na temo pretežkih šolskih torb ter rezultate njihovih analiz, naredila analizo šolskih urnikov od 4. do 9. razreda, stehala učbenike in zvezke za posamezen predmet v vseh razredih, stehala različne modele torb, ki jih učenci uporabljajo. Stehala sta učence in njihove polne torbe ter pregledala vsebino torb. Učenci so izpolnili še anketni vprašalnik.

V raziskavi sta ugotovila, da je imelo 64 odstotkov učenk in učencev na OŠ Antona Aškercia Rimske Toplice šolsko torbo na dan tehtanja težjo od priporočenih 10 odstotkov njihove telesne teže. Povprečna teža šolske torbe v nobenem razredu ni preseгла meje povprečne 15 % telesne teže učencev, ki jo nekateri še ocenjujejo za zgornjo mejo.

Kot dodatna (nepotrebna) teža se je med pregledom šolskih torb izkazalo nošenje polnih bidonov, športna oprema v torbi, pretežka peresnica ter knjige za knjižnico.

Anketiranci za učinkovito znižanje teže šolskih torb predlagajo reorganizacijo urnikov, puščanje učbenikov v šoli in vzajemno uporabo učbenika s sošolcem ter sprotno obveščanje učitelja o uporabi določenega učnega gradiva pri pouku.

Katarina Tržan, Julija Pavšek in Kaja Kajtna so se, tako kot že lansko leto, lotile raziskovanja družbenih vprašanj v občini Laško. Pozornost jim je na lanskoletnem pohodu Po Aškerčevi poti ukradel dvorec v Širju, zgrajen v 14. stoletju, ki skupaj s cerkvijo v neposredni bližini tvori središče vasi. Na prvi pogled ni dajal vtisa gradu, graščine ali dvora. Še dobro, da so nas učili, da knjige ne smemo soditi po njenih platnicah. Katarina je bližnja domačinka. Doma je povprašala o zgodovini stavbe. A ni bila stavba tista, ki jih je na začetku najbolj navdušila, ampak zgodba, da naj bi prvi lastniki med Rimskimi Toplicami in Širjem skopali rov, po katerem so skrivoma tihotapili ukradeno robo.

Naloga je sestavljena iz teoretičnega in praktičnega dela. V teoretičnem delu so s pomočjo pisnih virov predstavile kronološko zgodovino dvorca Širje, njegove lastnike in pomembnejše dogodke, ki so se odvijali v njegovi bližnji okolici in bi lahko vplivali tudi na sam dvorec. Literaturo so iskale na spletu ter v knjižnicah.

V praktičnem delu so se podale na teren in si dvorec поблиžje ogledale. Opravile so intervju s prebivalko Širja, ki je nekaj let kot otrok živela tudi v dvorcu in z edinim stanovalcem v dvorcu, se odpravile po poteh razbojnikov in skušale odkriti skrivnostni rov. Pri družini Durnik so si ogledale del lovske sobe iz dvorca. Po telefonu so govorile z gospodom Ludvikom Jevšenakom, ki si že petnajst let prizadeva, da bi v dvorcu postavili prvo ljudsko zvezdarno v Sloveniji.

Večina ljudi, ki živi v bližini dvorca KS Zidani Most, dvorec pozna ali pa je zanj vsaj že slišala. Pa vendar o njem ne vedo veliko. Večina tu rojenih ljudi je že umrla, priseljujejo se predvsem mladi od drugod, ki pa jih preteklost dvorca ne zanima, saj zanje nima ne zgodovinske ne sentimentalne vrednosti. Zgodbe, ki jih

pripovedujejo starejši ljudje, so zanje le zgodbe in nič več.

Po pregledu pisnih virov so prišle do zaključka, da dvorec v svoji zgodovini ni igral vidnejše gospodarske ali kulturne vloge, čeprav je bil v lasti ali zakupu bogatih in znanih okoliških rodbin. V samostojni Sloveniji je lastnica dvorca postala Občina Laško, ki je večinska lastnica dvorca ostala vse do danes. V

tem letu želi Občina dokončno urediti lastniška razmerja v objektu in vpisati etažno lastnino namesto solastnine. Sledi postopek prodaje oz. izvedba projekta JZP. Katerega od obeh bo občina izbrala, bo odvisno od interesa na trgu. Občina pa objekta v bodoče zagotovo ne bo več uporabljala za namen bivanja.

Raziskovalne naloge so bile končane do konca februarja in sprejete v pro-

jekt Mladi za Celje. Načrtovana javna predstavitve nalog je bila, tako kot ostale aktivnosti, zaradi covid-19, odpovedana. Učenci so naloge predstavili preko spleta 2. in 3. junija. Vsi raziskovalci so se odlično odrezali, saj so se naloge uvrstile v I. ocenjevalno skupino in osvojile zlato priznanje. Slednji sta se uvrstili na državno tekmovanje, ki bo septembra.

Jasmina Oblak, mentorica

»KORONA« VALETA NA OŠ ANTONA AŠKERCA RIMSKE TOPLICE

V času epidemije novega korona virusa smo pogosto razmišljali, katero dejavnost oziroma prireditev nam bo sploh uspelo v tem šolskem letu izpeljati. Največkrat smo razmišljali o devetošolcih, saj se jim je čas na šoli iztekal in marsikaterega dogajanja nikoli ne bi mogli nadoknaditi. S kakšnimi spomini se bodo sploh lahko poslovili od nas? Bodo to lepi trenutki, ki so se zgodili v skoraj devetih letih šolanja ali zgolj dolgočasni utrinki izolacije in spopadanja s poukom na daljavo? Vsi vemo, koliko nam je pomenil uspešen zaključek osnovnošolskega šolanja. Vsak trenutek na koncu je bil dragocen. Zaključna ekskurzija, priprave na valetu, ki so trajale celo šolsko leto in nato sama valeta, kjer smo zasijali v zasluženi pozornosti in se poslovili od sošolcev, učiteljev, šole, s korakom usmerjenim v še neznanu pa tako zelo privlačno prihodnost.

K sreči so se v maju epidemiološke razmere tako popravile, da smo začeli o valetu razmišljati v stilu ne samo »ali sploh bo«, ampak »kakšna pa sploh bo«.

V sodelovanju z Občino Laško in OŠ Primoža Trubarja smo določili dva datuma, ki pa sta bila odvisna od vremena, saj

smo želeli vključiti čim več povabljenih. Zgornja meja udeležencev je bila namreč do 200 oseb. Valetu smo glede na sončno vremensko napoved priredili v petek, 12. junija, ob 18.00. Devetošolci so z razredničarkama Natalijo Pušnik in Karmen Deželak v pičlih treh tednih pripravili vrhunsko prireditev. Ob upoštevanju vseh higienskih ukrepov (razkužila, rokavice, zaščitne maske in razmak med sedišči) smo prvič v zgodovini šole izvedli valetu na prostem.

Devetošolci so se skozi glasbene in plesne točke na zelo prisrčen način od

nas poslovili. Vmes marsikatero oko ni ostalo suho.

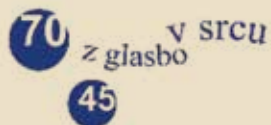
Na podlagi Pravilnika o podeljevanju pohval, priznanj, nagrad in drugih spodbud učenkam in učencem OŠ Antona Aškerca se je na valetu v Zlato Aškerčevo knjigo vpisalo 17 devetošolcev, Aškerčevo čašo pa je iz rok ravnatelja prejelo 13 devetošolcev. Aškerčeva priznanja je ravnatelj podelil učencem, ki so dosegli najvišja priznanja na regijskih in državnih tekmovanjih s področij znanja, raziskovalnih in projektne dejavnosti ter umetnosti in športa.

Skladno s Pravilnikom o podeljevanju pohval in nagrad občine Laško je župan Franc Zdolšek na valetu podelil priznanje Zlati učenec vsem tistim devetošolcem, ki so dosegli zaključno oceno 4,5 in več ter osvojili vsaj 9 točk po Točkovniku o šolskih tekmovanjih (prilagoditev pravilnika zaradi epidemije novega korona virusa). Iz naše šole so to: Manica Drnovšek, Sabrina Hauptman, Neža Hochkraut, Kaja Kajtna, Mia Koritnik, Julija Pavšek, Jaka Knez, Katarina Tržan, Laura Mlakar, Larisa, Jernejšek Pušnik, Tea Zupan.

*Dušanka Klančar,
pomočnica ravnateljice
Foto: arhiv šole*

RAZPIS ZA VPIS UČENCEV V GLASBENO ŠOLO LAŠKO - RADEČE za šol. leto 2020/2021

NAKNADNI VPIS ZA PROSTA MESTA V PROGRAMU:

program	priporočljiva starost
GLASBENA PRIPRAVNICA	- 6 let (letnik rojstva 2014)

Prostih je še 6 vpisnih mest.

Vpis je mogoč do 30. 8. 2020. Vse informacije lahko starši dobite na spletnih straneh šole www.gslasko-radece.si ali v pisarni GŠ od 20. 8. 2020 dalje, telefon: 03 56 88 138.

Rosana Jakšič, ravnateljica

ŠMOCLU PROTI PROTIKORONSKIM UKREPOM Z USTVARJALNICAMI IN VEČ PRILOŽNOSTMI ZA MLADE

V Šmoclu smo že mnogokrat doslej poskrbeli za popestritev otroških dni. Prejšnji mesec smo, kljub nekaterim oviram letošnjega leta, več kot uspešno organizirali kar tri otroške sobote. Osrednji del dopoldneva je zasedla otroška predstava, ki je privabila marsikaterega malčka. Vključili pa smo še delavnice in ustvarjalnice. Na dveh sobotah so nam družbo delale še male zverinice. Pokazale so se nam posebne eksotične kokoši, zajčki, hrčki, morski prašički, navadni in afriški ježki, psi, ki smo jih videli že v

filmu sreča na vrvcu in še bi lahko naštevati.

Začeli smo v nedeljo, 21. junija, ko smo sodelovali pri dobrodelnem teku Veselih nogic. Otroke smo vse od 14. ure zabavali

na delavnicah, posebno pozornost pa so naši najmlajši namenili predstavi **Počasi se daleč pride**. Skupaj smo se zabavali in poskrbeli za dober namen. Že naslednji teden smo v sobotnem dopoldnevu nadaljevali na vrtu Savinje s predstavo **Take medvedje iz Pravljničnega kotička**, ob medvedjih zgodbicah smo lahko »pocartljali« tudi male zverinice in se ustvarjalno pozabavali. Teden dni kasneje smo si ogledali predstavo **Pika in Cene** na vrtu Vile monet. Tudi takrat smo lahko ustvarjali in posebno pozornost namenili najmanjšim kosmatincem.

S popestritvami sobot naših najmlajših smo želeli nadaljevati, a so nam novi vladni ukrepi prekržali načrte. Z veseljem pa se veselimo trenutkov, ko bodo takšni dogodki spet mogoči.

Lara Pavčnik
Foto: Simon Božič

Imajo tudi sanje limit?

HUMBLE

Korona paketi so torej močno zamajali temelje tako v glasbeni industriji, kot tudi v lokalnih skupnostih, kjer se z organizacijo raznih dogodkov trudijo popestriti vsakdanjike krajanom in krajanke, hkrati pa z glasbenimi prireditvami po dokaj morbidnih mesecih socialne distance med ljudi vnesti nekaj optimizma. Z nič kaj drugačnimi težavami pa se spopadamo v Laškem. Ko beseda naneše na zgornje prireditve, bi lahko dejali, da smo v Šmoclu celo »aktualni«. Mladi so si vedno želeli nekaj več, hkrati pa s svojim nabojem pozitivne domišljije pozkušali podreti mostove. Problem se pojavi takrat, kadar naboj, deročo reko idej in ustvarjalnosti ustavijo prepreke, ki se

pojavnajo bodisi v obliki papirologije, bodisi v obliki nezainteresiranosti. Problematika, ki so jo v marsikateri lokalni skupnosti, pa tudi občinah zaznali kot pereč problem in zanj našli rešitve, pa se je v naši okolici nekako zakoreninila in tam tudi ostala, čakajoč Godota ali pa tistega, ki bi s pokazanim interesom naklonil nekaj več pozornosti mladim ustvarjalcem, kulturnim umetnikom in »dela željnim« »lokalcem«.

V ta namen smo spregovorili z Luko Lesjakom. Mladim »multipraktikom«, ki je prve priložnosti za svoje ideje uresničeval ravno v Šmoclju. Ravno pred »koronskim poletjem«, ki je udarilo z novimi preprekami, smo namreč želeli pripraviti novi koncert.

Humble je bil precej široko zastavljen projekt, s katerim bi mladi dobili priložnost na lokalni glasbeni sceni. Za kaj je pravzaprav šlo?

»Najprej ne gre le za priložnost na glasbeni sceni iz vidika nastopa, ampak za priložnost izkusiti se na vseh nivojih organizacije. Tudi sam sem bil vpet v to in sem izkušnje in tople nasvete prejel od tistih, ki so v Šmoclju s tovrstnimi zadevami za seboj imeli ogromno kilometrino, znanje pa je potrebno predati. Načeloma gre za dogodek, ki »prioritizira« zabavno s koristnim, saj smo sedanje generacije večinoma statične za takšnimi ali drugačnimi oblikami sedenja in fizično vegetira-

mo, medtem ko smo psihično v vsakdanje življenje zelo močno vpeti. Zato koncept »peš na zabavo«, ki nam poleg sprostitve doda še to, da telesu ponovno damo vrednost.«

Šmocl kot odskočna deska za mlade organizatorje dogodkov pripomore k razvoju mladih ustvarjalcev, kreatorjev in organizatorjev. Tudi sam si bil sprva eden izmed njih, kje te lahko zasledimo danes?

»Definitivno brez ŠMOCL-a ne bi bil, kjer sem. Vse priložnosti, sem dobil od svojega 16. leta odkar sem član. Sedaj me lahko ujamete na založbah v 9 različnih državah. Ponašam se lahko, da sem kot prvi Slovenec izdajal na Italijanski založbi **Autektone Records**, ki je 3. najmočnejša založba na svetu v mojem žanru, v kratkem na **Eclipse Records**, ki je v žanru prva, **Dolma Records** na drugem in še ogromno ostalih. Fenomenalna mi je majhnost Laškega in povezanost artistov znotraj kraja, prav danes je skladba, ki sva jo naredila s Timotejem Piršem zasedla odlične globalne pozicije na platformi **traxsource**, kjer sva 25. izmed top 100 skladb, prav tako pa so skladbi svojo noto dodali še **Luis Miguel Bravo** iz Portugalske, **Lebdev** iz Rusije, **Din Jay** iz Italije. Prav vsi remixi v svojem žanru dosegajo fenomenalne rezultate. 25,34,44 - pozicije. In to vse zaradi mladinskega društva in razumevanja, da se mladi rabimo kam dati.«

Kaj pa je tisto, kar pripravljate naprej in ali so na lokalni glasbeni sceni elektronske glasbe morda še kakšni mladi upi na katere bi bili lahko še posebej pozorni?

»Čeprav smo v Laškem močno omejeni zaradi odlokov, kaj oz. do kdaj lahko karkoli pripravljamo, se še vedno trudimo in so sanje večje od želja, obljubljam, da se bomo še naprej trudili, da dogodke elektronske narave ohranimo »doma«, saj je potencial ogromen. Eden izmed tistih, za katere lahko z gotovostjo govorim, da bo svetovno znan je **mladi virtuoz Timotej Pirš**, odlična poletna glasba z dodatkom saksofona. Redno opazujem tudi tiste, s katerimi sem manj v kontaktu - **Mohor Teršek**, **Kaja Škorjanc**, **Jaka Kovač** ... Definitivno bi bil vesel, da se še bolj povežemo.«

Kako pa misliš da Laško sprejema to »so called« oz. t. i. »alter« sceno in predvsem elektronsko glasbo. Ali misliš, da bi morali na tem področju za sprejemanje te narediti več?

»Prostor za izboljšave in za sprejemanje je ogromen, saj vedno s ponosom govorimo, da **smo turistično mesto in ne spalno naselje**. Naj povem, da nas vedno več opažajo v tujini, medtem ko je v Laškem včasih zaznati občutek, da se delamo, da ne obstajamo. Na decembrski **Migetalnici** smo posneli nekaj promocijskega materiala, ki so ga delili tudi največji artisti elektronskih zvočnih valov. **Acid Kit**, ki ima na svojem profilu preko 50.000 sledilcev je med svoje delil **ta video in Laško tudi označil**, obenem pa izrazil željo po nastopu v našem prelepem kraju. Zato menim, da bi morala lokalna skupnost določeno mero fokusa usmeriti tudi v ta bolj »glasen turizem«, ki lahko obrodi sadove.« je še dodal **Luka Lesjak**, ki sliši na umetniško ime **Lim Nylon** in ki je zagotovo eden tistih »mladih Laščanov«, ki si želijo več in si še dovolijo sanjati.

Sanje so namreč dovoljene vsem. In če so jih nekateri že imeli priložnost ponesti v svet ali pa vsaj uresničiti v lokalnih vodah, je v Laškem kar nekaj mladih, ki čakajo, da jim bodo le te dovoljene predstaviti. Priložnost je namreč najboljša akcija, ki je že v Newtonovih časih obrodila sadove. Če je čas, da nekaj tovrstnih sanjskih polj posadimo tudi v Laškem, pa presodite sami. Včasih je skrivnostno seme tisto najlepše, na katerega smo na koncu najbolj ponosni, saj cveti bolj divje in brez že vnaprej začrtanih in »analognih« predispozicij.

Špela Juhart

Foto: Arhiv društva ŠMOCL,
Uroš Knez

Obleka naredi človeka, pravijo, a obleko vendarle naredi človek sam, po svojem izboru. Takšno, ki ustreza standardom, ugaja družbi, v kateri živi in deluje. Donatella Versace je dejala, da se ustvarjalnost rodi iz trka idej. In če le te s seboj nosijo še pomembno sporočilo - ohranitev našega zelenega planeta, lahko z ustvarjalnostjo naredimo nekaj povsem drugega. Nekaj dobrega za prihodnost in človeštvo, za naravo in naše zanamce.

O tem, da imamo v Laškem finalistko za Miss Earth, Mis Zemlje, smo že pisali. Z njo smo v Laškem Biltenu predstavili njene ideje in prizadevanje za ohranitev EKO sistema, čiste vode ter zelenega planeta na sploh. Tokrat pa se je Adrijana Ojsteršek, univ. dipl. inž. kemijskega inženirstva ter študentka magistrskega programa iz Industrijske farmacije na Fakulteti za farmacijo, podala popolnoma novemu izzivu naproti. V času »koronske pomladi«, ko smo bili zaradi virusa prisiljeni ostati za »zaprtimi vrati«, so se mnogi lotevali posebnih majhnih projektov.

Eden izmed njih je bila tudi Eko obleka za prihodnost planeta, ki so jo na pobudo Adrijane skupaj iz recikliranih materialov pripravile pridne ženske roke prostovoljk Hiše generacije Laško. »581 zelenih listkov, 191 rdečih in rumenih rožic, kjer je vsaka rožica sestavljena iz 4 cvetnih listkov in prašnika, vse narejeno iz žice in najlon nogavic, z veliko truda in spretnosti,« so o številkah zapisali na Facebook strani Hiše generacij Laško. A za golo statistiko se skriva mnogo več. Medgeneracijsko povezovanje, pridne roke in lokalni duh vzpodbude. Vse to in še mnogo. A če želimo resnično izvedeti, kako je pravljična obleka nastala in kako so »botrice vile« oblekle našo »Pepelko«, se moramo pogovoriti s tisto, ki je čudovito mojstrovino nosila.

Adrijana nam je namreč zaupala za kaj pravzaprav gre.

»Finalistke Miss Earth Slovenija se soočamo z različnimi izzivi in eden od izzivov je bil izdelava obleke iz recikliranega materiala. Vsaka posameznica je morala kreirati in izdelati obleko, ki je zgolj iz ekološkega oz. recikliranega materiala. 4. julija 2020 smo imele v Kranjski gori tudi modno revijo, kjer smo obleke predstavile in se sprehodile po modni pisti.«

In nato smo se pozanimali tudi glede ideje, saj je izbor obleke in sama podoba le-te plod domišljije in ustvarjalnosti enega ali več kreatorjev ...

»Pravzaprav sem si, kar nekaj časa belila glavo in razmišljala o različnih idejah. Želela sem si izdelati obleko, ki je drugačna in izstopa od drugih. Oglekala sem si, kakšne obleke so imele tekmovalke prejšnja leta ter tudi obleke, ki so jih izdelale tekmovalke druge po svetu. Še posebej so mi bile všeč eko obleke, ki so jih izdelale Filipinke, saj so bile res nekaj posebnega. Odločila sem se, da si želim dolgo obleko z dodatkom na hrbtu, nisem pa vedela, katere materiale bom uporabila in kako bom

obleko pravzaprav sešila. Na srečo sem dobila priložnost, da se obrnem na Petro Kolšek, koordinatorko centra starejših - Hiše generacij. Petri sem zaupala, kakšno obleko si želim in takoj je prišla na plan z različnimi idejami, kako bi to obleko tudi realizirali. Ker gospe Hiše generacij velikokrat izdelujejo rožice iz najlonk in žice, sva prišli na idejo, da bi bila obleka posuta s takšnimi rožicami. Ker je bilo za obleko potrebnih veliko rožic iz najlonk rdeče, zelene in rumene barve, smo se pri zbiranju materiala obrnili tudi na šole in vrtce v občini Laško. Pravzaprav smo aktivirale celotno občino, da so nam pomagali pri zbiranju materiala. Ko smo imeli na voljo ves material, smo se z gospemi dobile na sestanku, kjer smo naredile načrt za obleko. Sama izdelava je bila res dolgotrajna. Potrebno je bilo izbrati in najti ustrezen material za podlago, za kar smo izbrale kar stare zavese. Sama izdelava rožic in listkov pa je bila še posebej dolgotrajna, tako da sem resnično hvaležna vsem, ki so pridno pomagale in izdelovale rožice tudi med karanteno. Imele smo več skupnih srečanj, kjer sem obleko pomerila in predlagala še kakšne popravke.«

Za zgodbo o obleki in dekletu, ki jo je nosila torej stoji celotna občina, za vsakim vbodom pa pridne roke in ure dela, vloženega truda. Obleka pa ne predstavlja zgolj rožic, ampak v sebi nosi poseben pomen. Idejno zasnovo opisa obleke je zasnovala Petra Kolšek, koordinatorka centra starejših Hiše generacij.

»Tako kot človek, tudi naš planet Zemlja, sprejema in oddaja energijo ter skupaj z drugimi ljudmi in planeti tvori osončje naše bleščeče zvezde. Če ljudje in planeti med seboj vzdržujemo ravnovesje v odnosih in ravnanjih, se naše osončje harmonično vrtilo po galaksiji imenovani Rimska ali Mlečna bela cesta. Bela barva je tako osnova naše obleke, naše galaksije, v kateri se v spodnjem zvončastem delu odslikava 8 planetov - 8 zelenih kar, narejenih iz dekorativnih čipkastih zaves. 8 pa je tudi število gospa iz medgeneracijskega centra Hiše generacij Laško, ki so pogumno, brez načrta, izkušenj in predstave, stopile v neznani svet kreiranja, z namenom narediti nekaj lepega s sporočilno vrednostjo za

prihodnost. 4 kare v zgornjem delu obleke predstavljajo 4 letne čase, ki preko bele zime, prehajajo v zeleno pomlad, rumeno poletje in rdečo jesen. Tako kot človek na vrtljaku življenja, ki se vrti še lepše, če se generacije, od rojstva do smrti, med seboj prepletajo, tako kot v Hiši generacij Laško, kjer so v izdelavo obleke vključili vrtčevske in šolske otroke, da so zbirali pisane najlon nogavice, očete in dedke, ki so navijali žice iz odsluženih elektro motorjev ter mame in babice, ki so darovale odslužene zavese ter svoje spretno roke, ki so iz najlon nogavic in žice naredile in na obleko ročno prišile 581 zelenih listkov ter 191 rdečih in rumenih rožic, kjer je vsaka rožica sestavljena iz 4 cvetnih listkov in prašnika. Kot svetleča zvezda nad vsem pa je obroč, na katerem 12 rožic predstavlja 12 mesecev, ki vsak zase, s svojo unikatnostjo, ponuja za vsakogar nekaj, skupaj pa sestavljajo leto, ki se vrti v kolesju časa, tako kot se vrti naš planet Zemlja, ki je naš dom, ki ga želimo ohraniti za svet, ki se šele poraja

v galaksiji vesolja. Bolj kot imeti in znati je pomembno zavedanje, da skupaj zmoremo in moramo poskrbeti za naš planet, ki je dom vsem nam in našim zanamcem. Zato ga naj krasijo cvetoče rože in ne cvetoče morje.»

Obleka se je izdelovala od marca do julija, kar za seboj prinaša dobre štiri mesece trdega dela, pri izdelavi pa so sodelovale prostovoljke in udeleženke programov Hiše generacij Marija Sivka, Marija Kamenšek, Marica Breznikar, Dragica Šuster, Milena Močnik, Majda Šmerc, Cvetka Mešel in Ana Marija Rovšnik.

Na koncu je Adrijana Ojsteršek, ki ji vsi Laščani želimo obilo sreče pri nadaljnjem tekmovalnem udejstvovanju, želela podati tudi zahvalo vsem, ki so sodelovali in kakorkoli pomagali pri kreiranju čudovite obleke, za katero lahko brez slabe vesti rečemo, da je dihal celoten kraj.

»Iskreno se želim zahvaliti Petri Kolšek, ki je privolila v sodelovanje in tudi vse zorganizirala. Pomagala mi je pri idejah,

zbiranju materiala, organizaciji srečanj in razporejanju dela med udeleženke projekta. Želela bi se zahvaliti vsem gospem, ki so pridno in potrpežljivo sodelovale pri šivanju in oblikovanju obleke ter izdelavi rožic. Kljub težkim časom nam je uspelo obleko izdelati pravočasno in ponosno sem jo predstavila na modni reviji eko oblek za Miss Earth Slovenije 2020 v Kranjski gori.»

Obleko torej res naredi človek, vse pa je odvisno od osebe, ki jo nosi. Kako jo bo predstavila, ali bo v njej sijala in žarela, ali bodo čari z njo vred ugasnili. Za mlado Miss lahko rečemo, da je obleko nosila s posebno milino, več pa o njej, brez naših besed, lahko presodite sami, ali kot to dobro ponazori latinski pregovor: »Oculis magishabenda fides quam auribus. Očem je potrebno bolj verjeti kot ušesom.«

Špela Juhart

Foto: Damjan Kolšek in osebni arhiv Adrijane Ojsteršek

KK ZLATOROG LAŠKO PONOSNO NAPREJ!

Pred vrati je začetek nove tekmovalne sezone in tudi v letu 2020/21 bo Košarkarski klub Zlatorog Laško igral na najvišjem nivoju, v prvi slovenski košarkarski ligi. Za nami je težka sezona, v kateri pa smo si kljub temu izborili obstanek med prvoligaško družčino. Za vse, ki v KK Zlatorog delujemo, je to velik uspeh, saj je imela naša ekipa najnižji proračun v ligi, kljub temu pa nam je še pred prekinitvijo tekmovalj uspelo zmagati na štirih tekmah.

Pred novo sezono smo pohiteli, člansko ekipo imamo že sestavljeno, veseli pa nas dejstvo, da bo v letošnji ekipi kar sedem igralcev iz naše košarkarske šole. Letos bodo breme v članski ekipi nosili Klemen Požin, Ožbej Glavan, Jan Kellner, Anže Medved, Denis Lipovšek, Blaž Ivec in Rok Pajk, vsi so ali Laščani ali pa prihajajo iz naše košarkarske šole. Od okrepitev nam je uspelo pripeljati dva pomembna člana moške reprezentance Slovenije do 20 let, iz lanske zasedbe pa sta ostala kapetan Tomaž Jereb in Matic Grušovnik. Mesto centra bo zasedel edini tujec v ekipi, ki prihaja iz ZDA. Verjamemo, da bo ta ekipa sposobna zagotoviti naš osnovni cilj, to je obstanek v 1. ligi, predvsem pa se držimo obljube dane na lanski skupščini kluba, da bo jedro ekipe v prihodnosti sestavljala mladost z izkušenimi posamezniki. Okrepili smo tudi vodstvo kluba, v upravnem odboru sta se nam pridružila dva zagnana člana, ki bosta s svojimi izkušnjami gotovo pripomogla k boljši organizaciji kluba. Veseli nas, da nam je uspelo prepričati tudi našega bivšega igralca Matica Zupanca, da je prevzel funkcijo športnega direktorja, ki jo bo opravljal brezplačno, tako kot vsi ostali člani v vodstvu kluba.

Naša vizija je, da ponovno povežemo lokalno gospodarstvo, da skupaj z dolgoletnimi podporniki ostanemo stabilen prvoligaš in da ponudimo največ možnosti mladim igralcem, tako iz

naše lastne košarkarske šole, kot tudi iz celotne Slovenije. Trener Robi Ribežl je že v lanski sezoni pokazal, da si upa dati priložnost mladim in tudi letos bodo mlajši igralci že nosili glavno breme, verjamemo, da uspešno. Seveda pa ta vizija ne more biti izključno naša, od vodstva kluba. Ta vizija mora biti naša, Laška, vsi deležniki moramo stopiti skupaj, tako vodstvo kluba in igralci, kot občina Laško ter laško gospodarstvo in naši navijači. Pred začetkom tekmovalne sezone se v avgustu in septembru v okviru projekta »Gremo v Hribe«, našega glavnega pokrovitelja Pivovarne Laško Union, odpravljamo na različne destinacije po Sloveniji, kjer ima vsak pohodnik priložnost spoznati člane naše ekipe ter vodstva kluba. KK Zlatorog Laško vedno podpira dober namen, v okviru že omenjenega projekta pa lahko vsak od vas prispeva k boljšemu jutri.

Torej vse, ki lahko pomagate našemu in vašemu klubu KK Zlatorog Laško naprošamo, da podprete našo vizijo in cenite naš trud. Verjamite v nas, tako kot mi verjamemo v Laško. Skupaj nam lahko uspe in le združeni bomo lahko v prihodnjih letih v mestu ob Savinji gledali prvoligaško košarko.

Se vidimo v Treh lilijah!

KK Zlatorog Laško

AQUA ROMA BEACH WEEKEND 2020

Turnir v odbojki na mivki za moške dvojice, ženske dvojice in mešane trojke

6. in 7. junija 2020 se je v Rimskih Toplicah, na peščenih igriščih, ob bazenskem kompleksu hotela in restavracije Aqua Roma, odvijal dvodnevni rekreativni turnir v odbojki na mivki za moške dvojice in ženske dvojice ter mešane trojice v nedeljo. Turnir je letos potekal v rahlo drugačnem vzdušju kot prejšnja leta, saj je korona-križa odnesla del povezanih dogodkov - Rimske so fejest in otvoritev bazenskega dela kompleksa Aqua Roma. Kljub temu je bilo vzdušje med igralci in majhnemu številu gledalcev čudovito.

Na turnirju je v dveh dneh sodelovalo 77 igralcev in igralk iz cele Slovenije, razporejenih v 33 ekip. Igralci in igralk so prikazali visok nivo igre, z atraktivnimi točkami in tako poskrbeli za zelo zanimiv in dinamičen turnir. Dodatno razveseljuje tudi udeležba podmladka na turnirju, kar kaže, da se bo odbojka in odbojka na mivki v Sloveniji še nadalje razvijala.

V soboto, 6. junija, se je odvijalo tekmovanje za moške dvojice in ženske dvojice. Sodelovalo je 48 igralcev in igralk, za najboljša mesta turnirja se je potegovalo 12 moških in 12 ženskih ekip, kar je tudi zgornja omejitev števila ekip. Tekme so potekale na dveh igriščih.

Finale ženskih dvojic se je zaključilo ob dnevni svetlobi, kjer sta zmago slavili Valenčičeva in Trampuževa. Drugo mesto sta dosegli igralki Vidovič in Zakšek, tretje mesto pa igralki Pose-del in Kalar. V ženski kategorije to leto žal ni bilo domače ekipe.

Finale moških dvojic je postreglo s pravim športnim spektaklom v soju žarometov. Nočni dvoboj sta z zmago slavila igralca Borlini in Felkar. Drugo mesto sta zasedla igralca Pleša in Šteblaj, tretje pa Pečovnik in Markovič. V borbo za najboljša mesta so se podale tudi tri domače ekipe. Žal se je tekmovanje za eno od ekip končalo že v skupinskem delu, dve ekipi pa sta zaključili tekmovanje v četrt finalu turnirja.

V nedeljo, 7. junija, se je odvijalo tekmovanje za mešane trojice. Sodelovalo je 29 igralcev in igralk, razdeljenih v 9 ekip. Finalne zmage se je veselila ekipa »Papagaji« (Horvat, Pečovnik, Javornik), drugo mesto je zasedla ekipa »Če bo dež ns nau« (Ogrin, Leben, Berčič), tretje mesto pa ekipa »Monika & Company« (Erjavec, Weiss, Hafner). Sodelovala je tudi ena domača ekipa, ki pa je tekmovanje zaključila v četrtfinalu.

Tradicionalni turnir v odbojki na mivki, ki se praviloma odvijaja prvi vikend v mesecu juniju, je ponesel ime Rimskih Toplic po celi Sloveniji. Igralci iz dolnjske, osrednjeslovenske, gorenjske, posavske in štajerske regije se z veseljem udeležujejo našega turnirja, saj so organizacija, atmosfera in pestra dodatna ponudba ob turnirju, glede na izjave udeležencev turnirja, med boljšimi v Sloveniji v kategoriji rekreativnih turnirjev. Večina igralcev si ob zaključku turnirja že rezervira termin za prihodnje leto, kar si, kot soorganizator, štejem v veliko čast.

Zahvaljujem se vsem sodelujočim za čudovit vikend. Hvala Gregorju Kristancu za soorganizacijo, hvala Turističnemu društvu Rimske Toplice in g. Lahu, hvala podjetju AGM Nemeč, kompleksu Aqua Roma, za vso podporo in pomoč pri izvedbi turnirja. Hvala tudi vsem donatorjem in podpornikom turnirja; RB Grafika Rok Borštnar, s. p., in Narjen.si, Sadjarstvo Aškerc, RST elektro storitve Rok Senica, s. p., Gostišče Hochkraut, Stmaks, Rimske Terme, Heineken skupina, Red Bull, Top Atlet.

*Tilen Seliškar,
Turistično društvo Rimske Toplice*

PONOVNO AKTIVNI STRELCI V MALI BREZI

Iz Strelskega društva Celjska četa Mala Breza pozdravljamo vse bralce Laškega Biltena. Sporočamo, da smo zelo veseli, ker smo lahko pričeli z izvajanjem dejavnosti v društvu, in da so se ukrepi proti koronavirusu zrahljali oziroma da je epidemija ter s tem posledično karantena preklicana. Treninki potekajo po ustalje-

nem urniku. Vsi člani, polni energije, treninge pridno obiskujemo in se pripravljamo na nadaljnja tekmovanja. Pri tem upoštevamo priporočena navodila NIJZ za zaščito proti koronavirusu in uporabljamo tako obrazne maske kot razkužila ter se držimo varnostne razdalje 1,5 m.

Kot pretekla leta smo tudi letos sodelovali ob dogodku TLK, ki je letos potekal v daljšem časovnem obdobju ter na daljavo. V našem društvu smo se odločili, da med vse delimo posnetek nastopa

Nina na flavti ter Maja na citrah na nastopu ob materskem dnevu (Foto: Danica Čeč)

naših zvestih kulturnih aktivistk, in sicer Maje in Nine Videc. Ob tej priložnosti se njima in staršema lepo zahvaljujemo, ker so vedno pripravljene sodelovati ter pomagati.

Prav tako smo tudi letos pomagali pri organizaciji občinskega tekmovanja Zveze društev upokojencev Občine Laško v streljanju z zračno puško ter Društvu upokojencev Šentrupert, ki je na prijateljskem nivoju organiziralo pokrajinsko tekmovanje. Zahvala gre predsedniku DU Šentrupert Martinu Pušniku, ki drži v rokah niti dobrega sodelovanja.

V soboto, 27. 6. 2020, se je v prostorih društva odvil turnir v pikadu, ki je bil sofinanciran s strani Občine Laško. Turnir je potekal na izpadanje po dveh porazih. V finale sta se po dolgem bojevanju z dobrimi nasprotniki uvrstila Ivan Benkič ter Gašper Knez. Slednji je na koncu zaslužen slavlil zmago, saj na turnirju ni izkusil grenkobe poraza.

Glede na razmere bomo skušali posamezne odpovedane dogodke zaradi epidemije izpeljati v prihodnjih mesecih, zato že sedaj vsi vabljeni, da s svojo prisotnostjo obogatite dogodke.

Prav tako se bomo še naprej veselili novih članov, ki se želijo vključiti v naše društvo in se strokovno učiti korakov streljanja ali v društvu poiskati tisto, kar ga navdihuje, saj društvo poleg

Finalista turnirja Ivan Benkič levo in zmagovalec Gašper Knez desno (Foto: Rene Cverle)

strelstva ponuja še veliko drugih zanimivih aktivnosti. Vedno smo vsakemu želenemu na razpolago, da ga vpeljemo v aktivno sodelovanje.

Saša Benkič

PESTRO STRELSKO DOGAJANJE V REČICI

Razmere v državi so vplivale tudi na šport - športne prostore smo tako zamenjali z domačim dvoriščem ... Čas, ko nismo smeli na strelske linije, smo strelci iz Strelskega društva Dušan Požnel Rečica pri Laškem v juniju in začetku julija nadomestili. Ne samo med tednom, ko smo trenirali za dobre rezultate, na strelišču je bilo živahno tudi ob koncih tedna. Organizirali smo namreč kar pet tekmovanj: dve kvalifikacijski tekmovanji, novo Petkovo ligo, regijsko prvenstvo in - za nas največji izziv in ponos - državno prvenstvo.

Leto 2020 bo v zgodovino našega društva zapisano z zlatimi številkami tudi zato, ker smo dobili prenovljeno strelišče. Dolgoletna želja, ki je pod vodstvom predsednika Andreja Brunška postala resničnost. Tekmovanja so bila odlična priložnost, da se strelišče preizkusi tudi v praksi. Pohvale so prihajale z vseh strani. Strelišče zadostuje vsem standardom, veseli pa nas, da so ga potrdili tudi tisti, ki jim je namenjeno.

6. junija smo organizirali I. kvalifikacijski turnir. Strelci domačega društva smo z dobrimi rezultati napovedali uspešno sezono, dosežen je bil tudi nov državni rekord med kadeti (Timon Lukež) in nov ekipni kadetski državni rekord (Lukež, Vodišek, Korun). Rekorda nista dolgo ostala nedotaknjena, saj so ju kadeti podrli po treh tednih, ko smo organizirali tudi II. kvalifikacijsko tekmovanje.

Na našem strelišču je prav tako potekalo tudi regijsko prvenstvo. Pod vodstvom Petra Tkalca pa smo strelce k nam privabili tudi z novo Petkovo ligo. Namenjena je bila dodatnemu treningu in predajanju nasvetov izkušenega tekmovalca malo manj izkušenim.

Največji izziv pa nam je predstavljala organizacija državnega prvenstva v streljanju s pištolo na 25 m, ki je potekalo med 4. in 5. julijem. Tekmovanje smo organizirali prvič v 69-letni zgodovini našega društva. Za nami je sicer že organizacija državnega prvenstva z zračnim orožjem, a tokrat je bilo malce bolj sladko, saj smo ga organizirali na našem strelišču. Zavihali smo rokave in organizirali tekmovanje, ki je potekalo gladko, brez zapletov, po odzivih udeležencev pa smo si kot organizatorji zaslužili čisto petico. Z odliko pa smo opravili tudi tekmovalni del. Domačemu strelcu Jožetu Čepru, najboljšemu na tem državnem prvenstvu, bo tekmovanje zagotovo osta-

lo v lepem spominu, saj je v vseh treh disciplinah posegel po najvišjem rezultatu. Na najvišjo stopničko pa ni stopil le kot posameznik, ampak tudi kot član ekipe. S klubskima kolegoma Petrom Tkalcem in Rudolfom Renerjem so namreč postavili ekipni državni prvaki v disciplinah pištola središčni vžig in standard pištola. V disciplini hitrostrelna pištola je Čepru in Tkalcu do ekipnega naslova pomagal Peter Jenko. S tremi medaljami, dvema srebrnima in eno bronasto, se lahko pohvali Peter Tkalec, med člani sta odličje osvojila še Peter Jenko (srebro) in Rudolf Rener (bron). Dve medalji sta pridobili tudi predstavnici nežnejšega spola, članici Jagoda Tkalec, ki je postala državna podprvkinja, in Valerija Kufner, ki je osvojila bronasto medaljo. Med mladinkami je Saška Maček osvojila naslov državne prvakinje. Naši kadeti, najboljši Timon Lukež, sledita Nik Vodišek in Aleks Korun, so na tem prvenstvu tekmovali v višji, mladinski kategoriji.

Poleg odličnih rezultatov so češnje na torti dodali novi in izenačeni državni rekordi. Teh je bilo kar sedem. Najbolj odmeven je nov državni rekord v kategoriji pištola članice, ki ga je po kar 27 letih popravila Denis Bola Ujčič (SD Postojna). V disciplini hitrostrelna pištola mladinci je svoj rekord izboljšal Jan Hribar (SD Jože Kovačič Šentvid pri Stični). Ostale rekorde si lastijo domači strelci. V mladinski konkurenci so nov ekipni državni rekord postavili Lukež, Vodišek in Korun. Člani (Čeper, Tkalec, Rener) so izenačili državni rekord v disciplini pištola središčni vžig in postavili nov rekord v disciplini

standard pištola. Nov ekipni državni rekord so člani osvojili tudi v tretji disciplini, hitrostrelna pištola, tokrat v postavi Čeper, Tkalec, Jenko. Čeper je svoje zlate pridobitve okronal še z izenačenim državnim rekordom v disciplini hitrostrelna pištola.

REZULTATI DOMAČIH STRELCEV

Standard pištola člani:

1. mesto: Jože Čeper
2. mesto: Peter Tkalec
4. mesto: Rudolf Renner
8. mesto: Peter Jenko
14. mesto: Andrej Brunšek

1. mesto ekipno (Čeper, Tkalec, Renner)

Središčni vžig člani:

1. mesto: Jože Čeper
2. mesto: Peter Tkalec
3. mesto: Rudolf Renner
8. mesto: Andrej Brunšek

1. mesto ekipno (Čeper, Tkalec, Renner)

Hitrostrelna pištola člani:

1. mesto: Jože Čeper
2. mesto: Peter Jenko
3. mesto: Peter Tkalec
7. mesto: Andrej Brunšek

1. mesto ekipno (Čeper, Jenko, Tkalec)

Pištola mladinke:

1. mesto: Saška Maček

Pištola mladinci:

4. Timon Lukež
5. Nik Vodišek
6. Aleks Korun

Pištola članice:

2. mesto: Jagoda Tkalec
3. mesto: Valerija Kufner
6. mesto: Vesna Županc

IZENAČENI DRŽAVNI REKORDI

- pištola središčni vžig člani, ekipno (Čeper, Tkalec, Renner)

- hitrostrelna pištola člani (Čeper, DPR)

NOVI DRŽAVNI REKORDI

- standard pištola člani, ekipno (Čeper, Tkalec, Renner)
- hitrostrelna pištola člani, ekipno (Čeper, Jenko, Tkalec)
- pištola mladinci, ekipno (Lukež, Vodišek, Korun)
- pištola članice (Bola Ujčič, POS)
- hitrostrelna pištola mladinci (Hribar, JKŠ)

Letošnje državno prvenstvo je bilo za naše društvo več kot uspešno. Poskrbeli smo tudi za to, da smo bili poleg najštevilčnejšega tudi najuspešnejše društvo na tekmovanju. Z novim streliščem, ki ni pridobitev samo za naše društvo, temveč tudi za strelstvo v Sloveniji na splošno, in z doseženimi rezultati z največjim veseljem zremo v prihodnost. Na tem mestu bi se radi zahvalili vsem sponzorjem in ostalim, ki ste pripomogli, da smo tekmovanje izpeljali. *Hvala!* Na krilih lepih spominov na pester strelski konec tedna pričakujemo novo sezono, saj nas čaka tudi okrogla obletnica. 😊

Saška Maček

STRELCI REČICE USPEŠNI TUDI V REPREZENTANCI

Medtem ko je večina svoje orožje pospravila, so se trije člani našega društva, ki so člani reprezentance, pripravljali za pot v prestolnico Estonije, Talin, kjer je potekal prvi krog tekmovanja Lapua EuropaCup. Tekmovalca Jože Čeper in Peter Tkalec ter trener pištolske reprezentance Andrej Brunšek so se v četrtek, 9. 7., v zgodnjih jutranjih urah odpravili na letališče Dunaj. Prva tekmovalna preizkušnja jih je čakala v soboto in kljub muhastemu vremenu je našima članoma uspel dober rezultat – Peter Tkalec je zasedel 12. mesto, Jože Čeper pa 14. Moramo povedati, da je bil Čeper zelo blizu medalje, vendar se mu je tik pred koncem tekmovanja pokvarila pištola in je bil prisiljen

vzeti 15 minut pavze, da so okvaro odpravili. Dan kasneje sta oba tekmovalca svoja rezultata izboljšala. Čepu je uspel skok na stopničke, saj je osvojil bronasto medaljo, Tkalec je zasedel 9. mesto. Jože Čeper si je kot lanskoletni zmagovalca že pridobil vstopnico za finale, ki bo v sredini meseca oktobra v portugalski prestolnici Lizboni. Peter Tkalec je trenutno četrti v čakalni vrsti za finale, vendar ima še dve priložnosti, da se vanj tudi direktno uvrsti. Še en dokaz o uspešnosti članov našega društva, tokrat na mednarodnem nivoju.

Saška Maček

»MARKACISTI SMO ENA VELIKA DRUŽINA«

Že v prvem razredu osnovne šole se je Jurij Videc vpisal v planinski krožek, ki ga je takrat vodila Dragica Kumer, in začel aktivno osvajati vrhove. Sčasoma je spoznaval še ostale dejavnosti povezane s planinarjenjem, ena izmed njih je tudi delo markacistov. Razlaga, da je njegovo navdušenje nad planinarjenjem v času pubertete nekoliko zamrlo, po končani fakulteti pa je spet obudil ljubezen do hribov in gora ter se tudi na pobudo članov Planinskega društva Laško pridružil odseku markacistov. Z Jurijem smo govorili o njihovem delu, beseda pa je nanesa tudi na njegovo doživljanje hribov in gora.

Pohodništvo mu je bilo položeno v zibelko. Pojasnjuje, da je pohod na Triglav klasični družinski pohod in sploh ne šteje več, kolikokrat se je že povzpел na našo najvišjo goro. »Mislim, da sem bil prvič na Triglavu v 2. razredu osnovne šole. Takrat še s tistimi klasičnimi pumparicami in frotirasto srajco. Lepe spomine imam na tisti vzpon, kasneje pa je bil skoraj vsako leto po morju obvezen še družinski obisk Triglava.« A tudi laški hribi Juriju ostajajo v prijetnem spominu. »Hum je bil naše igrišče, ali vsaj drugo igrišče. Že v osnovnošolskih časih smo se radi potepali po Humu.«

Laški markacisti med najštevilčnejšimi v Sloveniji

Morda se včasih zdi samoumevno, da je planinska pot markirana, očiščena, zavarovana, urejena ... A če ste med pohodom kdaj srečali markacista, ste opazili, da je njihovo delo vse prej kot to. Vložnega je veliko prostovoljnega in fizičnega dela, tudi odrekanja, vseeno pa je ob koncu delovne akcije trud poplačan z za-

dovoljstvom tako markacistov kot pohodnikov.

Ko je Jurij pred leti opravil tečaj za markacista, se je kmalu spoprijel tudi z vodenjem markacijskega odseka v laškem planinskem društvu. Danes je tečaj za markacista kategoriziran, razlaga Jurij. Med dela kategorije A spadajo letni pregledi poti, obnavljanje markacij, striženje podrasti itd., markacisti kategorije B se izobražujejo za bolj zahtevna dela, kot je na primer nadelava poti v sredogorju, kategorija C pa zajema najbolj zahtevna dela v visokogorju, na primer obnovo jeklenic. Vsekakor tečaj predstavlja pomemben del izobraževalnega procesa markacista, a v prvi vrsti gre za praktično delo, pravi Jurij. »Nekaj je formalna izobrazba, drugo pa znanje ljudi, ki imajo predznanje iz drugih panog – od gasilcev do drugih tehničnih poklicev. Tečaj v parih vikendih te ne nauči vsega, nauči te delo na samem terenu.« Odsek laških markacistov je najštevilčnejši v Sloveniji, v društvu je namreč kar 21 registriranih markacistov, vse od tistih, ki so sredi 20 let, do generacije 70 let in več. Temu primerno razporejajo tudi dela, a prav vsako delo je enakovredno in pomembno. »Poudariti moram, da smo prava ekipa. Starejše generacije aktivno prenašajo znanje na mlajše, zato zaenkrat v našem društvu ni straha za podmladek. Vseeno je vsakdo dobrodošel, da se nam pridruži. Smo ena velika družina, a nismo zaključena enota.«

Z gajbico v roki, v kateri so čopiči, barve, razredčilo, krpa za čiščenje, ščetka, strgalo, se markacisti odpravijo v hrib, da opravijo najosnovnejša popravila na planinskih poteh. Pri zahtevnejših poteh je potrebna zaščitna oprema, pa motorna žaga, za katero je treba imeti opravljen tečaj za varno delo, in krampička, kot ljubkovalno pravijo manjšemu krampu. V visokogorju je v prvi vrsti pomembna zaščitna oprema – čelada, samovarovalni kompleti –, najprej je namreč treba poskrbeti za lastno varnost, šele nato sledi nadelava poti.

Zaradi načina in tempa našega življenja se je tudi delo markacistov moralo temu prilagoditi. Težje je narediti večjo akcijo čez teden, saj službe terjajo daljše delovnike, zato ostajajo konci tedna, a je posledično manj časa za družino. »A gre za javno dobro, nekaj vrneš okolju. Delaš tako zase kot za skupnost,« razlaga Jurij.

Markacisti na začetku vsake sezone oziroma leta pregledajo vse poti, ki so v skrbništvu društva. Skrbništvo planinskih poti se namreč deli na Meddruštvene odseke (MDO), ti pa dalje na planinska društva. Laško društvo, ki spada pod MDO Zasavje, pokriva 29 odsekov v skupni dolžini nekaj manj kot 40 km, kar je za društvo malo, pojasnjuje Jurij, zato pa lahko zaradi številčnejšega odseka markacistov poskrbijo za kvalitetno

vzdrževanje poti – le dva kilometra poti pokriva en markacist, medtem ko drugod v povprečju en posameznik pokriva več kot 50 km. Hkrati se odzovejo na klice pohodnikov, ki opazijo poškodbe na poteh, preglede opravijo tudi po neurjih in drugih ujmah. Velikokrat združijo rekreacijo z delom. »Ko greš v planine, vedno gledaš stanje poti in javiš poškodbe, naj bo to v Sloveniji ali tujini. Lahko bi rekli, da je tu malo poklicne deformacije. Vedno imaš oči na preži.«

Laški markacisti niso aktivni le v lokalnem okolju, vsako leto se pridružujejo vsaj dvema akcijama v visokogorju. Predvsem sodelujejo z gorenjskim MDO-jem, s PD Jesenice, kjer so bili zadnja leta zelo aktivni. Obnovili so poti na Prisojnik – Hanzovo in Kopiščarjevo, ki veljata za zelo zahtevni poti. Sploh zadnja je Juriju ostala v spominu oziroma mu je predstavljala izziv, saj je šlo za petdnevno akcijo, ko so prav toliko dni preživeli v steni. Sicer tudi v domačem okolju ostajajo akcije, ki so zahtevale veliko vloženega prostega časa, vztrajnosti in ekipnega duha. Pred leti so obnovili tematsko pot na Hum, ki je bila zahtevna tako iz logističnega kot fizičnega vidika, saj so morali ves material na vrh nositi ročno. Samo transport lesa je trajal en teden, pripoveduje Jurij.

Podobno je bilo tudi lani, ko bo obnavljali pot na Govško brdo. »Pri nas je specifična terena takšna, da ne moreš na teren s stroji, zato je treba ves material znositi na plečih, na ramah.« En mesec so na delovišče transportirali les, nato pa zaključili delo v dveh vikendih. Markacisti se zavedajo, da je akcijo z enim ali dvema članoma nemogoče izpeljati, zato je v odboru čutiti pripadnost delu, ekipi in skupnosti.

Fotografija v spominu boljša od tiste na družbenih omrežjih

Jurij ni privrženec Instagram planinstva, kot poimenuje fotografije na družbenih medijih, ko greš v hribe zgolj za objavo. »Najboljši spomin je tisti, ki ga imaš zase,« pravi, a sočasno prizna, da tudi sam občasno na »zid« prilepi kakšno fotografijo. Čeprav ima v svoji zbirki spominov že ogromno vzponov in osvojenih vrhov, nobenega posebej ne izpostavlja, a vsekakor ostajajo v mislih izpolnjeni cilji – naj bo to prvi vzpon na tri- in štiritisočak ali osvojena alpinistična smer. Bolj kot duhovni vidik gora ga navdušujeta flora in favna. »Ko prideš na neko težko in zahtevnejšo pot, goro, spoznaš, kako majhen in ranljiv si. To so te klasične modrosti, ki so bile že tisočkrat spisane. Pritegne

me tudi fizični cilj, ko gora od tebe terja tudi psihofizično pripravljenost.«

V zadnjih letih se je obisk hribov in gora povečal, trend se še zvišuje, s tem pa tudi onesnaženost in obremenjenost okolja. V PD Laško enkrat na leto organizirajo čistilno akcijo planinskih poti, katerih skrbniki so. Jurij opaža, da se je vpliv na okolje precej popravil. Odpadkov ne naberejo v tolikšnih količinah kot v preteklih letih. Sicer ga veseli, da so ljudje sprevideli, da je planinski način življenja zdrav način preživljanja prostega časa. Meni, da smo ljudje sploh v času karantene, ko smo bili omejeni na gibanje v lokalnem okolju, začeli raziskovati koticke v naši neposredni bližini. Tudi sam si je postavil cilj, da bo v treh tednih obiskal vsak vrh naše občine. »Pa moram reči, da imam še za kakšnih 14 dni karantene dovolj izzivov,« pove smeje in doda: »Občina je velika, od Sevnice do Tovstega Vrha v Celju. Obkroža nas neskončno malih vrhov, ki niso markirani ali na njih ni speljane poti. Imamo ogromno lepih destinacij – ne samo hribov, ampak tudi raznolike potočke, slapove. Srečni smo lahko, da živimo v takšnem okolju.« Najbolj ga je zaznamoval obisk Arkad, kjer se je pred leti ponesrečil Franček Knez. Pojasnjuje, da je na omenjeni kraj šel prvič, saj spoštuje njegovo željo, da lokacija ostane čim manj obiskana. »Čeprav ne verjamem v globljo duhovnost, moram priznati, da ima ta prostor definitivno neko moč. Začutiš energijo, s katero je napolnjen.«

Pred novimi izzivi

Poleg tega, da je Jurij načelnik markacijskega odseka laškega planinskega društva, je tudi član izvršnega odbora komisije za pota in član tehnične skupine na Planinski zvezi Slovenije, v začetku leta pa se je spoprijel še s predsedniško funkcijo PD Laško, ki vsako leto šteje okoli 170 članov. Med trenutnimi projekti omenja obnovo oken na koči na Šmohorju, pri čemer upa tudi na pomoč lokalnih podjetij. Z zanimivo marketinško potezo želijo planinci spodbuditi podjetja k finančni donaciji, pri čemer bi donatorji dobili »svoje okno« s tablico in nazivom. Pa tudi odsek markacistov ne počiva. Že v jeseni načrtujejo obnovo poti proti Zavratom, del Rečiške krožne poti, ki je lani prejela naziv Naj planinska pot. »Dela nikoli ne zmanjka – eno leto končaš en odsek, pa se pojavi delo naslednje leto že na drugem.«

Nika Teraž

Foto: Osebni arhiv Jurija Videca
Tanja T. Železnik

POT NA HUM

Pot na Hum je športno-rekreativna pohodna pot z izhodiščem pri gradu Tabor Laško, lahko pa jo začnemo tudi na Aškerčevem trgu v centru Laškega. Pot vodi od izhodišča najprej na vrh Huma (583 m), dalje čez tri vrhove v zaselek Zahum in do Blaževe skale, od tu pa naprej do izhodišča poti pri gradu.

Hrib Hum je zaščitni znak Laškega in se nad mestom strmo in ostro vzpenja vse do višine 583 m. Pot do vrha, od koder se razkrije čudovit razgled, vodi skozi gozd in pritlikavo grmičevje. Na poti je urejenih več zavarovanih razgledišč (**Divji farovž, Prižnica, Prepadna udorina, Blaževa skala, vrh Huma**) in **počivališč** (počivališče z informativnimi tablami), tik pod vrhom pa stoji **evharistični križ**. Na vrhu je vpisna knjiga pohodnikov in žig poti ter informacijska plošča z označbo strani neba in navedbami okoliških hribov.

Vrh Huma je ena najbolj priljubljenih točk destinacije Laško, Pot na Hum pa najbolj obiskana tematska pohodna pot. Letno jo obiše med 30.000 in 40.000 ljudi.

Izhodišče poti: Laško (grad Tabor Laško)

GPS: 46.157475, 15.237434

Potek poti: Laško (grad Tabor), vrh Huma (583 m), čez tri vrhove v zaselek Zahum in nazaj do izhodišča poti

Vrsta poti: športno-rekreativna pohodna pot

Čas hoje: 1–2 uri

Dolžina poti: 3,8 km

Zahtevnost: srednje zahtevna

Najnižja točka poti: 284 m

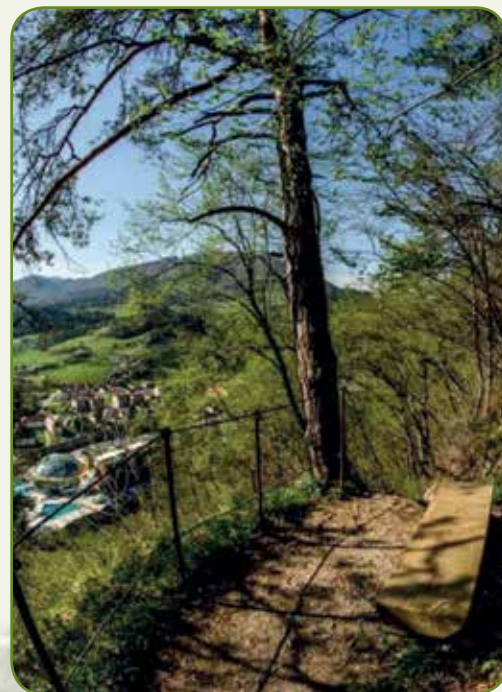
Najvišja točka poti: 583 m

Več o poti: **FB PO LAŠKIH POTEH** in www.lasko.info

Pot je povezana tako z mestom Laško in zanimivostmi, ki jih to ponuja, kot tudi s kompleksom družbe Thermana Laško. Prav tako je urejena navezava

poti s sprehajalno potjo A8 – Zdraviliška pot, ki poteka pod vznožjem Huma.

Pot na Hum je bila leta 2011 v celoti sanirana, do vrha se je za lažjo in bolj varno hojo uredilo veliko stopnic, najbolj nevarna mesta in tudi razgledišča pa so se zaščitila z jeklenico. Do tedaj 700 m dolga pot do vrha je postala krožna pot skupne dolžine 3,8 km.

S pohodom na Hum v mesecu aprilu tradicionalno vsako leto začnemo akcijo organiziranih in vodenih pohodov **Po laških poteh**.

V okviru projekta Moja dežela lepa in gostoljubna, ki ga organizira Turistična zveza Slovenije, Pot na Hum tekmuje in se poteguje za naziv **Naj tematska pot 2020**.

Dean Muhovec, STIK

Z veseljem hodim

PO LAŠKIH POTEH 2020

POHOD PO ORIONOVI POTI

sobota, 21. avgust 2020
start ob 9.00 pred kartuzijo Jurklošter

Organizator:
Krajevna skupnost Jurklošter

POHOD PO ANZEKOVI POTI

sobota, 5. september 2020
start ob 8.00 na ZP v Laškem

Organizator:
Etno odbor Jureta Krašovca pri ZKD občine Laško "MOŽNAR"

POHOD PO POTI TREH CERKVA

sobota, 19. september 2020
start ob 9.00 na Valvasorjevem trgu,
pred TIC-em Laško

Organizator: STIK Laško v sodelovanju s krajani

POHOD NA SV. TROJICO

nedelja, 4. oktober 2020
start ob 9.00 na parkirišču v Jurkloštru

Organizator:
Krajevna skupnost Jurklošter

Datumi pohodov so informativne narave in se lahko v sled aktualnih razmer spremenijo zato prosimo, da le-te še sproti preverjate!

Zadnji pohod v letu in zaključek akcije PLP 2020 bo v soboto, 7. 11. 2020 - **Pohod po nekdanjih trških mejah Laškega.**

V času razmer povezanih s korona virusom, upoštevate uradne strokovne smernice za zmanjšanje možnosti prenosa virusa ter pravila glede potrebne medsebojne razdalje, pravil uporabe javnih pohodnih objektov in večjih druženj na sploh.

Vsak hodi na lastno odgovornost!

www.lasko.info, Po laških poteh

14. KOLESARSKI VZPON PIVOVARNE LAŠKO NA ŠMOHOR

Sobota, 26. september 2020

Start: Debro, parkirišče dvorane Tri lilije Laško, ob 10.00

Kategorije:

Moški: **M1** do 25 let, **M2** od 26 do 45 let, **M3** od 46 do 60 let in **M4** nad 60 let, **DEČKI** vključno do 18 let

Ženske: **Ž1** do 35 let in **Ž2** od 36 let dalje, **DEKLICE** vključno do 18 let

Posebej kategorije za gorska kolesa

Rudarsko etnološko društvo Brezno – Huda jama

ČETRTI FESTIVAL KNAPOVSKE KULTURE

»Pri knapu« na Zavratih so se ob prazniku Krajevne skupnosti Rečica in prazniku slovenskih rudarjev, ki je 3. julija, v nedeljo, 28. junija, zbrali udeleženci festivala. Festival je organiziralo domače Društvo za ohranjanje rudarske dediščine v sodelovanju z Združenjem za ohranjanje rudarske dediščine Slovenije. Pred brunarico so se zbrali uniformirani, nekdanji rudarji in člani kulturniških skupin, ki so nastopile.

Ob 11. uri so ob zvokih koračnice prikorakali uniformirani rudarji na prireditveni prostor. V tej povorki je sodelovalo 65 nekdanjih rudarjev iz rudnikov Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Za-

bukovica, Liboje, Senovo, največ pa je bilo domačih iz rudnika Huda jama.

Pred festivalom je bila v Sindikalnem domu v Hudi Jami letna skupščina Združenja za ohranjanje rudarske dediščine Slovenije – Ruda namesto redne skupščine, ki je bila sklicana za konec marca v Mežici, a je bila zaradi pandemije odpovedana.

Po uvodnem nagovoru povezovalke programa Vojke Povše sta prisotne pozdravila predstavniki organizatorjev Andrej Mavri in mag. Tadej Pungartnik, predsednik slovenskega združenja Ruda, za njima pa župan Občine Laško Franc Zdolšek, ki je ob koncu nagovora nazdravil s »kriglom« piva vsem uniformiranim rudarjem ob njihovem stanovskem prazniku – 3. juliju.

Sledil je festivalski program, v katerem so nastopili: Moški pevski zbor Sedraž, Rudarska godba Hrastnik, ljudske pevke

»Knapovske punce« iz Zagorja, »Ubrane strune« iz Zabukovice, recitator Jože Ovnik iz Trbovelj, recitatorja Turističnega društva Senovo, folklorna skupina Srbskega kulturnega društva Sava iz Hrastnika in ljudski pevci »Rečiški knapi«. Nastopajočim so zavzeto prisluhnili obiskovalci festivala, ki so kljub zastrašujočim ukrepom proti pandemiji koronavirusa zasedli vse razpoložljive klopi. Ti so skupaj z nastopajočimi poskrbeli, da je bilo živahno okrog brunarice vse do večera. Po nastopu skupin so

udeležence zabavali člani domače vokalno instrumentalne skupine »Rečiški kvartet s prijatelji«.

Festival knapovske kulture je tudi letos uspel, tako v pogledu ohranjanja rudarske dediščine kot tudi bogatenja turistične ponudbe krajev občine Laško.

Andrej Mavri

Foto: Stane Rožanc

PO 77 LETIH NA IGRIŠAH

Pohodniki, člani veteranskih združenj in občani Laškega, Hrastnika in Žalca so se 18. julija zbrali na Igrišah, na nekdanji kmetiji Hribarjevih. Igriša so sedlo med Gozdnikom in Mrzlico na planinski poti iz Šmohorja proti Kalu in Mrzlici. Preko tega sedla vodi tudi makadamska pot iz Zgornje Rečice v Savinjsko dolino, v Zabukovico.

Tu se je 7. marca 1943 zgodila tragedija, v kateri so izgubili življenje domači – oče Leopold, mama Marija, sin Franci, sosed Ramšakov Franci in partizani Veličkove čete Lojze Hafner Veličko iz Hrastnika, Jože Košir iz Rečice in Štefan Vasle iz Zabukovice. Okupatorjevi vojaki so ta večer prišli po snežni sledi za partizani, ki so se ustavili na tej domačiji. Domačijo so obkolili in po streljanju tudi zažgali. Tragedijo so preživeli le partizan Jernej Košir – Johan in domači hčerki Slavica in Mimika, ki so ju odpejlali v celjski zapor – Stari pisiker. Čez čas so Slavico, ki je bila noseča, izpustili, Mimiko pa poslali v koncentracijski taborišči Ravensbruck in Auschwitz.

Na ta tragičen trenutek danes spominja samo še granitna skala z imeni žrtev, medtem ko je požgane ruševine hiše, hleva in kozolca preraslo grmovje. V spomin na ta dogodek so občine Hrastnik, Laško

in Žalec (domačija je na tromeji teh treh občin) v sodelovanju z združenji borcev za vrednote NOB organizirale spominsko svečanost s predhodnimi pohodi iz Hrastnika preko Kala, iz Laškega preko Zgornje Rečice in iz Žalca preko Zabukovice v soboto 18. julija. Ob upoštevanju zaščitnih ukrepov proti koronavirusu je bil dogodek izveden v okrnjenem obsegu, tako v pogledu programa svečanosti, kot tudi števila udeležencev. Svečanost je bila skromnejša kot druga leta, pa vendar spoštljiva do udeležencev tragedije. V kulturnem programu so sodelovali Moški pevski zbor Laško, harmonikarka Hermina Lipar in pisec knjige »Rdeči sneg na Igrišah« Branko Zupanc. Zbrane je nagovoril generalmajor dr. Alojz Šteiner, predsednik Zveze slovenskih častnikov.

Tradicionalni pohod po poti spominov na NOB v Rečici pri Laškem so začeli, tako kot vedno, pri šoli v Rečici. Malo nad šolo so se ustavili pri spominskem obeležju pri rečiškem pokopališču, ki so ga 57 žrtvam druge svetovne vojne te doline postavili novembra 1945. Od tu so pohodniki zagrizli v hrib in se ustavili pri domačiji Povšetovih, kjer so jih domači pričakali z osvežilnimi napitki. Pri tej domačiji je spominsko obeležje Ivanu Krempušu, ki je tukaj padel pod okupatorskim rafalom 2. septembra 1942.

Naslednji počitek so imeli pohodniki na nekdanji domačiji Privškovih, ki sameva in spominja na zavedno družji-

no Seličevih, katerih oče Miha je moral po izdaji v koncentracijsko taborišče in je doma moral pustiti ženo in šest majhnih otrok. Na domačijo Krempuševih na Kladju je pohodnike opomnila granitna skala z imeni žrtev te domačije, ki so jo okupatorji požgali leta 1944. Tu je bil gospodar Ivan Krempuš, ki so ga ustrelili pri Povšetovih, gospodinja pa žena Angela, ki so jo kot talko ustrelili v mariborskem zaporu 4. novembra 1942. Otroke Mileno, Vinka, Ido in Mirka, stari od tri do devet let, so poslali v otroško taborišče v Avstriji. Na tem spominskem obeležju sta še imeni partizanov Ernesta Drakslerja - Marka in Mirka Košenine - Toma, ki so ju na tej domačiji presenetili okupatorji 2. septembra 1942.

Nad nekdanjo Krempušovo domačijo so prišli pohodniki na planinsko pot, ki vodi iz Šmohorja proti Kalu in Mrzlici, in se pod Gozdnikom ustavili ob spominskem obeležju partizanu Franciju Koširju, ki je tu padel pod okupatorskimi streli 19. marca 1945. Po označeni planinski poti so pohodniki nadaljevali pot proti zahodu in prispeli na Igriša.

Udeleženci spominske svečanosti iz treh občin so na spoštljiv način izrazili zahvalo igriškim žrtvam za njihov prispevek k osvoboditvi domovine.

Andrej Mavri

Foto: Darko Naraglav

NEKAJ POGLEDOV ZVEZE SLOVENSkih ČASTNIKOV O PANDEMIJI KORONAVIRUSA KOT TRANSFORMERJU ALI CIVILIZACIJSKI PRELOMNICI

Ko je Samuel Huntington po koncu hladne vojne leta 1993 pisal o novih vidikih vojn v Spopadu civilizacij in pri tem kot akterje omenjal različne civilizacijske skupine, je poleg kulturnih, religijskih omenjal še generacijske. Implikacije na generacijske skupine in vidike spopadov so bile najtežje. Slednje smo na magistrskem študiju najpogosteje povezovali z informacijsko pismenostjo oziroma nepismenostjo, ali povedano drugače, da bo tista generacija temelječa na znanju in veščinah informacijske tehnologije odstranjevala one, ki tega ne znajo in zmorejo uporabljati. Kako pa bi to izgledalo, pa ni bilo veliko prepričljivih pojasnil. 75 let po koncu 2. svetovne vojne smo pomembne in prave odgovore dobili ob pandemiji covid-19 ter s pojavom virusa SARS-COV-2. Zaradi tega konca svetovne vojne in zmage nad nacizmom in fašizmom praktično nismo praznovali, pri nas tudi drugih obletnic ne, čeprav bi se spodobilo. Od velike vojne je tako ostal le veliki V znotraj virusa. Ob pandemiji je marsikdo nasprotoval enačenju tega z vojno, čeprav je virus, kot se je pisalo in prikazovalo, povzročil zdravstveno in gospodarsko krizo in vrgel svet s tečajev. S pandemijo smo bili bolj kot kdaj koli prej v »infodemiji«, z vsem, kar je ta prinašala ali bolje odnašala. To pa so trezen pogled na svet, na dogajanja, na prihodnost, pa tudi, da nikomur nismo več verjeli in bili v informacijski paniki, hujši od tiste v prej omenjenih svetovnih vojnah. Če so svetovne

vojne zdesetkale predvsem mlajšo generacijo v izpostavljenih vojaških vrstah, je covid za najranljivejšo vrsto izbral starejše in socialno šibke. S tem pa smo tisti v starejši generaciji rojeni v vojni ali po njej, pa tudi tisti v naši osamosvojitveni vojni, bili pred izzivom, kako se obvarovati pred apokaliptičnostjo morije zaradi virusa. Tako kot v svetovnih vojnah smo se hitro in poslušno sprijaznili s smrtjo, pa tudi s tem, da starejše pobira hitreje in da se s pandemijo dogaja svojevrstna čistka med generacijami. Vse brez, kot bi dejal Huntington, vidnega spopada generacij, če odštejemo nekatere nianse, kot so nepojasnjeni »sezname smrti« v Sloveniji ali pozabljeni starostniki v Bergamu v Italiji in podobno. Odgovor na izziv je na dlani. Če je v svetovni vojni veljalo, da lahko preživiš, če se predaš, bi sedaj veljalo – da se ne smemo dati. To velja tudi v širšem pomenu.

»Ko smo po preklicu večine omejevalnih ukrepov zaradi pandemije opazovali, kako društva in naša združenja akcijsko brstijo in so začela delovati, sem vedel, da se niste ustrašili vsega, kar je korona pri nas spremljalo v tem času,« so besede predsednika Zveze slovenskih častnikov generalmajorja dr. Alojza Šteinerja.

O tej novi hibridni vojni, za katero marsikdo pravi, da to sploh ni, četudi je, o drugem in naslednjih valovih pa še kdaj drugič.

Konrad Zemljič

GOVOR PREDSEDNIKA ZSČ GENERALMAJORJA DR. ALOJZA ŠTEINERJA NA SLOVESNOSTI OB DNEVU DRŽAVNOSTI V LAŠKEM, 23. JUNIJA 2020

Lep pozdrav spoštovani zbrani, spoštovani gospod župan, cenjeni gostje, dragi prijatelji in pripadniki iz ZSČ in veteranskih organizacij.

Izražam zahvalo za povabilo, da spregovorim na tej slovesnosti kot predsednik Zveze slovenskih častnikov. Res je, da sem v Laškem že večkrat nastopal in na prireditvah ob dnevu državnosti, kot je današnja, imel že tri govore. Zaradi tega sem v zadregi, kako povedati kaj dobrega.

Ob letošnjem dnevu državnosti, ki je devetindvajseti po vrsti, se je treba spomniti na pomembne ali celo prelomne dogodke izpred tridesetih let. Aprila leta 1990 smo imeli demokratične volitve, na podlagi volilnega rezultata je sredi maja prisegla nova vlada. Istočasno je potekal poskus razorožitve slovenske Teritorialne obrambe in odpor proti temu. Ta se je rezultiral v Manevrski strukturi narodne zaščite in z ustavnimi amandmaji sprejetimi 28. septembra omogočil, da so slovenske obrambne sile dokončno prišle le pod republiške avtoritete in vodenje.

Nadaljevale so se priprave na obrambno-varnostnem področju, s katerimi se je krepila tovrstna pripravljenost Slovenije, kar je tlakovalo pot plebiscitu decembra 1990. Izražena odločenost na plebiscitu je bila obveza za oblast in upanje za ljudi, da bo novo boljše, bolj pošteno ter pravično. O omenjenih dogodkih imamo različne poglede in se pogosto kregamo, predvsem zaradi »zaslugarstva«. Iz tega izhajajo tudi spopadi za interpretacije, kot na primer glede razorožitve ali celo samorazorožitve Teritorialne obrambe Slovenije po eni strani oziroma poskusu razorožitve in upor proti temu, ker šestnajst občin orožja ni oddalo, po drugi strani. Paradoksi ali nasprotnosti so ob tem pogosto zanemarjeni, kako bi potem, ko nas je armada razorožila to isto armado v osamosvojitveni vojni lahko premagali z orožjem, če pa smo bili razoroženi.

Dan današnji ne govorimo veliko o tem, da so prej navedene aktivnosti pred tridesetimi leti potekale, potem ko smo z Ustavnimi amandmaji k slovenski ustavi iz leta 1974 že 8. marca 1990 iz naziva

Socialistična Republika Slovenija izbrisali besedo socialistična. S to in drugimi spremembami, ki pa niso bile le simbolične, je izginilo tudi kaj dobrega, zlasti na področju socialne države. Leto kasneje so si v osamosvojitveni vojni, dan po tem, ko so 25. junija 1991 v parlamentu potrdili samostojnost, nasproti stale obrambne sile Republike Slovenije in Jugoslovanska ljudska armada kot zvezna vojska Socialistične federativne republi-

ke Jugoslavije. Jasno je bilo, da smo bili razdvojeni, z aktom agresije – dokončno.

V bistvu se razcepljenosti nismo nikoli prav rešili. Nasprotno, v njej smo ostali in jo prenesli ter v novi državi celo okrepili. Vsak ima svoje naše, kar naj v demokraciji ne bi bilo nič posebnega. Tako lahko jaz trdim, da sem za naše, in moj sosed, ki ni pri nas je tudi, kot on reče za naše. Enotna sva si v tem, da sva za naše, četudi vsak za svoje. Če bi lahko cinično nadaljeval, potem je razumljivo, zakaj smo priča pragmatizmu, tudi pri prestopih in preobratih v politiki, ko zapustiš naše in si lahko ponovno naš, to je njihov, ki tudi pravijo, da so naši. Ta mantra o naših in malo manj, nas polni z neko posebno energijo, še posebej če to polariziramo po načelu obeh rok. Ko ne prihaja od zunaj, jo ustvarjamo od znotraj. In preživimo.

Slovenija ima dober izobraževalni sistem, ki na osnovnošolski ravni v teh dneh zaključuje posebno šolsko leto zaradi

pandemije covid-19. Pri izraženi oceni imam v mislih javno šolstvo, ki je eno najboljših v Evropi. Lahko bi celo rekel, da je to naša srebrnina, čeprav se po prej povedanem vsi ne strinjajo s tem. In zato lahko zasledimo tudi prizadevanja, da bi tudi javni izobraževalni sistem razmontirali, tako kot smo že marsikaj. Mene skrbi spoznanje, da ni važno katere šole imaš in kaj znaš, ampak je pomembno, če si ali nisi naš.

Spoštovani!

Ob obletnicah si vedno znova zastavljamo vprašanja o tem, za katere spremembe je šlo, zakaj smo se borili, ali smo dosegli pričakovanja. Pred tremi desetletji smo se odločali in delali korake v smeri, da zapustimo takratno tako imenovano totalitarno državo. Danes ugotavljamo, da se nismo otresli vseh totalitarizmov. V preteklosti smo se borili proti nacizmu in fašizmu, bili pred 75 leti med

tistimi, ki so ga premagali, vendar se, kot kažejo zadnja dogajanja, nismo otresli nekaterih fašističnih prijemov, pri manipulacijah z ljudmi ali pri utrjevanju oziroma ohranjanju oblasti. Ko to počno nekdanji osamosvojitelji, sami sebe postavljajo v vrsto, da bodo končali na odlagališču zgodovine.

Veteranom vojne za Slovenijo, veteranom Policijskega veteranskega društva Sever in članom iz Območnega združenja slovenskih častnikov ter iz drugih domoljubnih in veteranskih organizacij, se zahvaljujem za prizadevnost pri ohranjanju domoljubja in zgodovinskega spomina ter vrednot, ki so nas vodile, ko smo vzpostavljali državo, ki jo imamo.

Zahvaljujem se organizatorjem za pripravo današnje slovesnosti in izražam čestitke ob letošnjem dnevu državnosti.

Naj živi Slovenija in naj ostanejo zdravi njeni dobri ljudje.

30 LET MSNZ ZAHODNOŠTAJERSKE POKRAJINE

V petek, 24. julija, je na gradu Tabor v Laškem potekala slovesna obeležitev 30. obletnice oblikovanja Manevrne strukture narodne zaščite. Še posebej so

Pri spominskem obeležju osamosvojitve pred občinsko zgradbo (Foto: Yann Vančo K. Tegov)

Slavnostni govornik polkovnik Zlatko Vehovar

se spomnili oblikovanja MSNZ, saj je 25. julija 1990 na gradu Tabor v Laškem prišlo do tajnega sestanka med Štefanom Šemrovom in Tonetom Krkovičem z namenom organiziranja Manevrne strukture narodne zaščite v Zahodnoštajerski pokrajini.

Pozdravni nagovor sta imela župan Občine Laško Franc Zdošek in generalna sekretarka Združenja VSO Simona Pavlič. Slavnostni govornik je bil polkovnik Zlatko Vehovar, namestnik Štefana Šemrova in njegov sodelavec. Kulturni program so obogatili trobilni sekstet Orkestra Slovenske vojske. Pomembni obletnici oblikovanja MSNZ, ki je omogočila uspešno obrambo v vojni za Slovenijo

leta 1991, so se poklonili tudi praporščaki Združenja VSO ter Gardna enota Slovenske vojske.

Vse, ki bi se želeli pridružiti in podpreti občinski odbor Združenja VSO Laško, vljudno vabimo. Podrobnosti o delovanju, namenu in ciljih društva, kot tudi o načinu včlanitve, vam lahko predstavijo člani osebno, ali pa si to pregledate na spletni strani Združenja VSO <https://vso.si/>. Izhaja tudi spletni časopis na spletni strani <http://www.glasdomovine.si/>. Tekoče aktivnosti društva ter Združenja lahko spremljate tudi preko Facebook-a: Občinski odbor VSO Laško.

Srečko Javornik,
Občinski odbor Združenja VSO Laško

VETERINARSKA POSTAJA LAŠKO d.o.o.
 Marija Gradec 36, 3270 Laško
 Telefon: 03 734 16 16, 051 618 179, 041 633 416
 Fax: 03 734 16 17
 E-mail: vp@veterina-lasko.com
 Internetna stran: www.veterina-lasko.com

VROČINSKI UDAR PRI ŽIVALIH

Ponovno je tisti čas v letu, ko se dogajajo pikniki na vrtu, zabava na plaži in predvsem sproščanje na soncu. Je čas, ko se močno povečajo primeri vročinskih udarov pri hišnih živalih. Kot običajno so najbolj izpostavljene in ogrožene brachicefalne pasme psov, v primerjavi z drugimi pasmami, vendar to ne pomeni, da ostale pasme psov ne morejo doživeti vročinskega udara. Vročinski udar se lahko pojavi tudi kadar so živali zaprte v prostorih, kjer je povišana temperatura, kot so recimo prtljažnik avta, zastekljeni atriji ali terase, lahko pa tudi v le soparnih dneh, pri (pre)močno aktivnih psih.

Tukaj je naštetih le nekaj znakov, ki lahko kažejo na nevarnost vročinskega udara pri vašem ljubljencu:

- pretirano slinjenje
- sopenje
- neugodnost
- svetlo rdeče obarvan jezik in dlesni
- rektalna temperatura nad 40,6°C ali več
- zmanjšana produkcija urina in uriniranja

Takoj, ko opazite zgoraj naveden znake in posumite, da bi lahko pri vašem ljubljencu šlo za vročinski udar, ga odstranite z vročine! Če je ljubljencek zunaj, ga premaknite v senco in mu ponudite svežo vodo za pitje, hkrati pa z vodo

ohladite telo. Hladimo počasi in začnemo pri šapah, saj se psi znojijo le skozi blazinice šap in je tam odvajanje toplote največje. Ne uporabljamo ledu ali alkohola, saj lahko povzročita vazokonstrikcijo in s tresenjem telesa povzročimo ponovni dvig temperature. Cilj je, da telesna temperatura pade na približno 39,7°C in takrat lahko prenehamo z aktivnim ohlajanjem, saj bo telo običajno samo nadaljevalo z ohlajanjem.

V primeru, da vročinskega udara pri živali ne opazimo in ne zdravimo pravočasno, lahko žival pade v šok, ki se lahko nadaljuje v odpoved organov, v motnje strjevanja krvi, posledično lahko opazimo tudi krvavo bruhanje in drisko, na koncu pa lahko preide v nezavest in tudi smrt živali.

Imejte v mislih, če je vroče vam, je vašemu ljubljencu še bolj vroče, zato osta-

nite z njim v senci in imejte pitno vodo stalno na razpolago.

Živali čutijo, mislijo, govorijo, le razumeti jih moramo znati.

Vse domače živali, družne in rejne živali so odvisne od oskrbe, ki jo zagotavlja njihov imetnik.

Dolžnost imetnika je zagotavljanje primerne neoporečne pitne vode, zračne in ohlajene prostore za bivanje živali. Za živali v oborah in na pašnikih pa možnost da se lahko umaknejo v objekt ali področje, ki jih varuje pred vročim soncem in drugimi vremenskimi nepravilnostmi.

Kot imetniki živali smo jim dolžni zagotavljati normalne življenjske pogoje.

Ne pozabimo, živali govorijo, hvaležne so nam za vse dobro, po katerem uživajo v življenju in nam tudi vse dobro vračajo.

Veterinarska postaja Laško

ZAVETIŠČE ZA MALE ŽIVALI SEVNICA

prava številka za najdene
zapuščene živali in posvojitve

07 81 60 210

vet.post.sev@siol.net

Vsi trije mačji mladički so moškega spola in stari okrog 3 mesece. Črni mladič je še malo plašen in bo potreboval še nekaj časa, da se navadi na človeka. Vsi trije so navajeni na uporabo mačjega stranišča.

NOV KOSTANJ V LAŠKEM STAR 12 LET

V Laškem biltenu, 16. avgusta 2010, je bil ob drugi obletnici predstavljen, skromen, a veliko vreden dosežek vsaditve novega kostanja na zelem vogalu ob Poženelovi 1. Po zaslugi Brigite Vrbnjak, ki je sadiko našla ob vznožju Huma in Ide Mikloška, ki ga je leta 2008 posadila na mestu, kjer je letos dočakal dvanajst let.

V zahvalo nam že ponuja prvo zeleno senco in več koristnih plodov, kostanjev, osnove za izdelavo tinkture ali maže za blagodejno delovanje na utrujena ožilja nog.

Zaželimo mu še veliko zdravih let.

V naslednjih letih ga je začel obkrožati urbani vrt z »glampingom« za stanovalce in upajmo, da bo spoštljivo obravnavan kot prvi novi zeleni prebivalec iz častitljivega rodu kostanjev.

Marjan Zavšek

IZVLEČEK IZ KRONIKE ŽELEZNIŠKE POSTAJE RIMSKE TOPLICE

Postaja Rimske Toplice leži na progi, ki je zgrajena že leta 1848, v bivši Avstro-ogrski, ki je vezala Dunaj s Trstom, t. j. na najstarejši dvotirni, glavni progi v državi. Javnemu prometu je izročena leta 1848.

Kronika postaje se do sedaj sploh ni vodila.

Od najstarejših, še živečih železničarjev, ki so služili v postaji Rimske Toplice, so prikupljeni sledeči podatki:

Do leta 1908 je postaja imela le tri tire. Današnji tretji in četrti tir sta bila glavna prevozna tira. Prvi tir je bil rudniški, ki je istočasno služil kot tir za prehitevanje. Rudnik Brezno, ki je bil lastništvo nekega privatnika, je dnevno nakladal 4 do 5 vozov preмога v postaji Rimske Toplice, vse do leta 1892, ko je ta rudnik kupilo privatno trboveljsko premogokopno društvo.

Leta 1908./17.XII./ je postaja znatno preurejena. Postavljen je centralni blok, sistema Siemens & Halske z dvema postavljalnicama. Takrat je zgrajen še četrti tir, današnji prvi, tako da sta od leta 1908 glavna prevozna II. in III. tir, IV. je prehitevalni tir, I. pa skladišče. 1908. leta je postajno osebje obstojalo iz: 1 šef postaje, 1 prometnik, 1 kretnik, 2 postajna delavca in 1 rezervni kretnik. Šef postaje in prometnik sta imela dežurstvo 24/24h. Vsi ostali pa 24 ur službe in 12 ur odmora. Rednih vlakov je bilo takrat 40 do 50.

Pristop v takratno postajo je bil mogoč samo po stopnišču. Današnjega izhoda še ni bilo. V sezoni je bilo dnevno približno do 300 potnikov. Vsa prtljaga se je morala nositi po stopnicah v in iz postaje. Stopnic je bilo 28.

Vsi šefi postaj do prevrata 1918. leta, kakor tudi večina prometnikov, so bili Nemci, dočim so bili nižji uslužbenci, kretniki in postajni delavci, izključno domačini – Slovenci.

Prva svetovna vojna

Zahvaljujoči temu, da je postaja Rimske Toplice ležala dosti daleč od vseh front, je sama služba v postaji mirno tekla naprej. Ker sta bila dva kretnika mobilizirana, je za kretnike uveden turnus 24/24 pri prometu od 80 do 100 vlakov v 24 urah. Ves čas svetovne vojne se je dogodila le ena železniška nesreča in to 17. januarja 1917. Na vojaški vlak, ki je stal na III. tiru v postaji, je naletel tovorni vlak iz iste smeri. Razbiti so bili trije vozovi svežih jajc in 1 voz vojne pošte.

Po prevratu, leta 1918, je prispel iz Ljubljane stroj z enim potniškim vozom, v katerem so bili slovenski prometniki s trobojnicami na službenih kapah, ki so snemali s postaj in službenih mest dotedanje nemške napise. Prvi slovenski napis na postaji, ki je zamenjal dotedanjega »ROMERBAD«, je napisal na karton takratni petošolec, domačin Tomaž Ulaga, sin kretnika. Prvi jugoslovanski šef postaje je bil Slovenec – Agrež Alojzij, inšpektor. Isti je prevzel postajo 1918.1. Prehod v jugoslovansko upravo je izvršen v miru in redu brez vsakih posebnosti. Ob

splošni stavki leta 1920 (meseca aprila) so tudi vsi železniški uslužbenci postaje Rimske Toplice solidarno stopili v stavko. 8. decembra 1924 je zabeležena večja železniška nesreča v postaji. V tovorni vlak, ki je vozil s postaje iz 4. tira v smeri proti Laškem, je udaril v bok nasprotni vlak iz smeri Laško, ki se ni mogel zaustaviti pri na »stoj« stoječem uvoznem signalu. Ljudskih žrtev ni bilo, ali je bila materialna škoda na vozovih znatna. Do nemške okupacije, leta 1941 ni zabeleženih znatnejših železniških nesreč, niti drugih posebnosti, ki bi jih kronika morala omenjat.

Do okupacije so se izmenjali sledeči šefi postaj:

1. Agrež Alojz, Mejak Rudolf, Milost Franc, Lovrec Franc, Razpotnik Ivan, Vedernjak Maks in Grimšič Karol.

Druga svetovna vojna

Takoj po razsulu bivše Jugoslavije so vse železnice prešle pod upravo D. R. B. Z vseh službenih mest so odstranjeni vsi slovenski napisi. Službeni jezik je postal nemški. Služba se je polagoma začela vršiti po D. R. B. predpisih.

Za nemškega šefa postaje je postavljen že aprila 1941 Wetz Maks, nacist, sicer rodom iz Zidanega Mosta, po očetu Slovenec. Imenovani je postal Ortsgruppenführer, osebni prijatelj Kreisführerja v Celju in desna roka lastnika kopališča Rimske Toplice, Karla Uhliča, ki je kot Parteigenosse, rodom Nmec, prekaljeni nacifašist vedril in oblačil v tem kraju. Zdravilišče Rimske Toplice je postala bolnica nemških vojakov in jaka nemška postojanka. Do leta 1944 je okupator dosti neovirano nadaljeval svoje nedelo in izvrševal svoje plane. Po stalingradski katastrofi in po kapitulaciji Italije je tudi na Štajerskem odpor oživel in iz dneva v dan rasel. Proga med Zidanim Mostom in Rimskimi Toplicami in med Laškim in Rimskimi Toplicami je čestokrat minirana in prekinjena. Promet je čestokrat po par dni stal popolnoma. Napadi na progo so postajali gostejši. Uslužbenci so napuščali službo in odhajali v šumo. Tako so iz Rimskih Toplic prostovoljno odšli v partizane: prometnik Ožek Leopold, kretnik Paradižnik Franc, Kajtna Mihael, Pinter Franc ml. in postajni delavec Ožek Mirko.

Dne 14. IX. 1944 ob 6. uri zjutraj je odveden šef postaje Wetz Maks, zagrizen nacifašist in ovaduh.

Za časa okupacije so izvršene v postaji sledeče prezidave: razširjena prometna pisarna, zgrajena pisarna šefa postaje

Železniška postaja Rimske Toplice, 15. april 1960 »Dan železničarjev«, šef postaje je bil Leopold Ožek

ukinjena čakalnica II. razreda in preurejena za privatno sobo, ki pripada stanovanju šefa postaje. Šalter potniške blagajne, ki je prej bil v hodniku, je premeščen v čakalnico III. razreda, ki je sedaj edina čakalnica. V pisarni šefa postaje je zgrajen dosti odporen bunker proti zračnim napadom. Ob priliki bombardiranja iztirjenega blindiranega vlaka pri uvoznem signalu iz smeri Laško, je neznanтно oškodovana južna fasada postaje, razbita pa so skoro vsa stekla na postaji in na postavljalnicah. Postavljalnica št. 1 je dobila iz južne strani direkten pogodek, enako robno skladišče.

Po odhodu okupatorja je postaja Rimske Toplice – ena izmed redkih postaj – ostala skoro nepoškodovana. Okupator je odnesel delno inventarske predmete še za časa okupacije, pri odstopanju pa, vsled hitrega nadiranja močnih odredov Jugoslovanske armade in splošnega kaosa v njihovih vrstah, so se kar najhitreje umaknili. Vlaki natrpani z bežečimi Nemci in vojno opremo, so sledili drug za drugim v kratkih časovnih razmakih od 3 – 5 min neprenehoma. Istočasno, ko so se Nemci povlačili po progi, so po dr-

žavni cesti odstopali ustaše, ki so v okolici povzročili mnogo gorja. Mesec dni pred odhodom okupatorja je zopet postavljen za šefa postaje zadnji jugoslovanski šef postaje – Grimšič Karol. Od tukajšnjih žel. uslužbencev so služili ves čas okupacije: kretniki – Košič Alojz, Stopar Martin in Pinter Franc starejši.

Razvoj edinice od dneva osvoboditve

Takoj po osvoboditvi je osnovana v popolnoma ohranjenem zdravilišču Rimske Toplice vojna bolnica. Ker ima ista tudi svojo zaščitno četo, je radi tega kakor potniški, tako tudi blagovni promet te postaje znatno pojačan. Radi delno porušenega mosta preko Savinje v Laškem in Zidanem mostu, je bil v eni in drugi smeri delj časa le enotirni promet. Oškodovane zgradbe so v kratkem času popravljene (radi pomanjkanja sredstev le provizorno), tako da se koncem 1945. leta, kar tiče postaje Rimske Toplice, promet redno in vse urednejše dalje odvijal.

15. 1. 1946 je prevzel dolžnost šefa postaje Ulaga Jože.

Spomladi 1946. leta je osebje postaje s prostovoljnimi delom delalo vsake sobote po 4 ure na ulepševanju postaje in postajnega kroga, in se je uspelo, da je postaja Rimske Toplice bila ena najlepših na progi Maribor-Ljubljana.

V kopaljski sezoni 1946 je bilo za javnost odprto le odprto kopaljsko, ker zdravilišče še vedno zavzema vojna bolnica. Vendar je v sezoni potniški promet jako narastel, tako da smo ob nedeljah in praznikih imeli do 800 potnikov.

Tovarna podpetnikov v Gračnici pri Rimskih Toplicah se vse bolj razvija in naklada tedensko do 4 vozove lesa, a dnevno odpošlje do 10 pošilk lesenih podpetic. V jeseni sezoni naklada tedensko do 10 vozov drv gozdarska uprava v Jurkloštru.

(Prepis izvlečka iz kronike postaje Rimske Toplice, ki ga je napisal šef postaje Rimske Toplice Karol Grimšič (1899-1988). Prepis je enak originalu zapisa, ki je arhiviran v Muzeju Južne železnice v Šentjurju). Prepis sta pripravila Franc Pinter in Marjan Kozmus.

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH LAŠKO

Vabimo k vpisu v naslednje srednješolske programe za odrasle:

- 3-letni programi (SPI): gastronom hotelir, bolničar-negovalec, oblikovalec kovin-orodjar, inštalater strojnih instalacij, trgovec
- 4-letni programi (SSI): ekonomski tehnik, strojni tehnik, predšolska vzgoja, gastronomija
- Poklicno-tehniško izobraževanje (3+2 oz. PTI): ekonomski tehnik, strojni tehnik, tehnik varovanja in gastronomski tehnik
- Poklicni tečajji (PT): ekonomski tehnik, predšolska vzgoja, gastronomija

Pokličite nas in skupaj bomo izbrali pravo izobraževanje za vašo uspešno poklicno pot. Ostanite zdravi in pozitivni.

Kontaktne podatki:

**Šolski center Slovenske Konjice-Zreče
Izobraževanje odraslih Laško**

Trg svobode 6, LAŠKO

Telefon: (03) 733 89 38, GSM: 041 611 172

E-pošta: sic.lasko@siol.net

Internet: www.sc-konjice-zrece.si

Petek TEO OBŽAGOVANJE DREVES

Učinkovite rešitve za:

- težko dostopne terene,
- za drevesa ob zgradbah in cestah,
- nagnjena drevesa
- delo na brežinah.

tel.: 041 - 645 - 346

AM MIKLAVC

**TEHNIČNI
PREGLEDI d.o.o.**

Tehnični pregledi
od pon. do petka 8⁰⁰ - 18⁰⁰
sobota 8⁰⁰ - 12⁰⁰
Nedelje in prazniki ... zaprto

**bar
MIKLAVC**

Bar
od pon. do petka 6⁰⁰ - 20⁰⁰
sobota 7⁰⁰ - 19⁰⁰
Nedelje in prazniki ... zaprto

SPLET
www.am-miklavc.com

E-POŠTA
info.lasko@am-miklavc.com

TELEFON
059 95 22 21

I FEEL
SLOVENIARIMSKE TERME
MDCCCXLVII

ZDAJ JE ČAS.
Da sprostim svoje telo
in duha v Rimskih termah.

Moja Slovenija

#ifeelsLOVEnia #mojaslovenija #rimsketerme
www.rimske-terme.si

20. OBLETNICA »FRIZERSTVA ZLATKA« V LAŠKEM

Ko se človek ozre nazaj v preteklost se zdi, da vse tako hitro mine. A vendar so v nizu spominov tudi dnevi, ki v nas pustijo poseben pečat in se vtisnejo nekam globoko v nas.

Takšen dan je zagotovo dan, ko sem 1. septembra, leta 2000 odprla FRIZERSKI SALON ZLATKA, na Orožnovem trgu v Laškem.

Ob pregledu 20 letnega delovanja se naniza veliko spominov. V Frizerskem salonu Zlatka sva od otvoritve dalje zaposleni Zlatka Ferlič in Irena Gajšek. S časom se je izkazalo, da bo potrebno ekipo okrepiti in izmenjaje so se pridružile Nataša, Zlatka, Jasmina in Karmen. Vsaka od njih je v salonu pustila svoj pečat in vsaki posebej sem hvaležna za dobro sodelovanje, trud in vso vloženo energijo. Vsaka od njih je sčasoma stopila na svojo samostojno poslovno pot. Tudi slednja, Karmen Deželak, bo od 1. 9. 2020 imela salon v Rimskih Toplicah. Vsem želim uspešno samostojno poslovno pot.

Z leti smo zaposlene stkale med sabo prav posebno vez. Skupaj smo ob lepih in manj lepih trenutkih in tudi to je delček, ki pripomore k uspehu ekipe. Sloga, razumevanje in medsebojno spoštovanje ustvarja prijeten ambient, v katerem se stranke dobro počutijo.

Zavedamo se, da sta znanje in strokovnost ključ do uspeha. Zaposlene se redno udeležujemo raznih strokovnih posvetovanj in seminarjev, kjer se seznanimo z novimi trend frizurami, tehnikami striženja, kakor tudi z novimi produkti za nego las. Enkrat letno se udeležimo večdnevne frizerske konference v Italiji, saj želimo svojim strankam zagotoviti tudi seznanjenost z novostmi iz tujine.

Že vsa leta delovanja smo zaposleni Frizerskega salona Zlatka vključeni v vzgojno izobraževalni proces mladih. V sodelovanju s Srednjo šolo za storitvene dejavnosti iz Celja vsako leto sprejmemo na obvezno prakso učence, ki se izobražujejo po programu frizer. Veseli nas, da zanimanje za storitveno dejavnost ne upada in, da se nam v našem salonu vsako leto pridružijo bodoči frizerji ali frizerke. Predvsem so to meseci, ko mlada energija da našemu delu še poseben pečat.

Pravijo, da so stalnice edine spremembe v življenju in lepo je, kadar te spremembe prinašajo dobre stvari. Zadnja sprememba pa za stranke pravzaprav ne prinaša sprememb, sprememba je le v statusu organiziranosti zaposlenih.

Že nekaj mesecev vsaka od nas deluje kot samostojna podjetnica, kar pa se pri samem načinu dela ne odraža. Vse frizerske storitve, delovni čas in naročanje ostajajo enake.

Od 1. 9. 2020 dalje bo v Frizerskem salonu Zlatka v Laškem delala »ustanovna« ekipa Zlatka Ferlič in Irena Gajšek.

Hvala, da nam zaupate že celih 20 let. Brez vas, ne bi bilo nas in obljubiva, da se bova trudili za vas še naprej. Hvala vam za vsak dodan kamenček našega mozaika in ja, skupaj gremo novi obletnici naproti.

FRIZERSTVO ZLATKA, Ferlič Aleš s.p., Orožnov trg 6, 3270 Laško

Zahvaljujem se vam za vaše zaupanje in se veselim vašega obiska.

<p>Kupon za striženje</p> <p>Popust v višini 10%</p> <p>Velja do 30.09.2020</p>	<p>Kupon za barvanje</p> <p>Popust v višini 20%</p> <p>Velja do 30.09.2020</p>
---	--

Kontakt za naročanje:
041-940-701
03/5731120

KAKO LAHKO Z OBISKOM SLOVENSКИH VRHOV POMAGAŠ SEBI IN DRUGIM

Enajsto leto teče, ko skupaj z Zlatorogom, vladarjem naših gora, osvajamo slovenske vrhove. Letos nekoliko drugače, a kljub vsemu nadaljujemo s tradicijo in kličemo: »Za zdravo življenje in dober namen!«

Vsako soboto med 11. julijem in 26. septembrom boste na izbranih lokacijah lahko srečali člane Zlatorogove ekipe, se okrepčali z brezplačnim brezalkoholnim pivom Laško Zlatorog 0,0 %, spoznali s športniki iz vrst rokometišev, nogometišev, smučarjev, skakalcev, deskarjem na snegu, košarkaši in biatlonci, ter se vpisali v Knjigo zaveze za strpno in solidarno družbo. Prav tako se boste lahko udeležili **delavnic**, ki jih bodo pripravljali člani SOS in DNK društev.

Pestro, barvito, igrivo in srčno ter vedno tudi poučno in vzgojno. Za odrasle in otroke. Na sledečih lokacijah, vsako soboto med 11. julijem in 26. septembrom:

- Kosijev Dom na Vogarju
- Dom na Smrekovcu
- Vojkova koča na Nanosu
- Planinski dom na Šmohorju
- Planinski dom Mrzlica
- Dom na Mirni gori
- Mariborska koča
- Dom na Krimu

Se sliši pestro? Saj tudi bo. Zato ne pozabi: zdrav duh v zdravem telesu ... je sreča! Vsaj eno soboto se pridruži Zlatorogovemu gibanju #gremovhribe. Radost in veselje sta zagotovljena.

Nekoliko drugače kot ste bili vajeni do sedaj, a svet se spreminja in mi z njim.

Ker vedno stremimo k temu, da ustvarjamo boljšo družbo, bomo tudi v tem letu veseli vsakega vašega podpisa v **Knjigo zaveze za strpno in solidarno družbo**, saj boste s tem tudi vi prispevali k prizadevanjem za dober namen in zdravo življenje, kar je moto vseh naših aktivnosti. V ta namen bo Pivovarna Laško društvu za nenasilno komunikacijo (DNK) in SOS telefonu donirala sredstva v višini 10.000 EUR.

Pa ne samo to. Letošnja realnost je žal takšna, da so bile tudi planinske kočice več mesecev zaprte, zato se danes soočajo z znatnim izpadom prihodkov. Iz teh razlogov smo skupaj s Planinsko zvezo Slovenije oblikovali **trajnostni spominski 0.5 L kozarec** za večkratno uporabo, ki ga bomo kot donacijo podarili 45 planinskim kočam. Vsi kozarci, ki so opremljeni z napisom posamezne kočice, bodo v zameno za prostovoljni prispevek na voljo vsem obiskovalcem planinskih postojank. In ne skrbite: vseh **108.000 kozarcev** je narejenih iz reciklirane plastike, ki je namenjena dolgotrajni in večkratni uporabi, in s tem prispeva k večji skrbi za trajnejše okolje.

THERMANA

HOTELI | MEDICINA | WELLNESS | KONGRESI

Kjer so doma vedno nova doživetja in lepi spomini.

Kdor nas je že obiskal, ve, da so pri nas doma odlični wellness rituali, ki odplaknejo skrbi, pri nas domujejo tudi slastni okusi Laškega.

Dobrodošli.

Izkoristite
poseben
20% POPUST
ZA LAŠČANE!

📍 Zdraviliška cesta 6, 3270 Laško

☎ 03 423 20 45, 03 734 89 00

✉ info@thermana.si

🌐 www.thermana.si

📷 [thermana_lasko](https://www.instagram.com/thermana_lasko)

📘 [Thermana Laško](https://www.facebook.com/Thermana.Lasko)